



@ebsoorgtr

# EBSO-HABER

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

KASIM 2019

**Öncü  
göstergelerde  
toparlanma  
sinyali**



**Dikili TDİOSB resmen kuruldu**

# Ege Endüstri



Kemalpaşa Cad. No:280  
35060, Pınarbaşı – İZMİR, TURKEY  
P: +90 232 491 14 00  
[www.egeendustri.com.tr](http://www.egeendustri.com.tr)



-  [facebook.com/egeendustri](https://facebook.com/egeendustri)
-  [twitter.com/egeendustri](https://twitter.com/egeendustri)
-  [linkedin.com/egeendustri](https://linkedin.com/egeendustri)
-  [info@egeendustri.com.tr](mailto:info@egeendustri.com.tr)



# MAVİTAS

## PREFABRİK A.Ş.

"betonarme prefabrik yapı üreticisi"



**Foça Belediyesi Hizmet Binası**



**Gönen Sanayi Sitesi**



Meteor Sondaj

Yeşeren Okulları



## KASIM GÜNDEMİ

### KASIM 2019

Yıl : 36  
Sayı : 426

### Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına  
Yönetim Kurulu Başkanı  
Ender YORGANCILAR

### Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU  
Genel Sekreter

### Yayın Kurulu

Muhsin DÖNMEZ  
Ateş İlyas DEMİRKALKAN  
Metin AKDAŞ

### Yayın Sorumlusu

Engin TATLIBAL

### Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası  
Cumhuriyet Bulvarı  
No: 63 - İZMİR  
Tel : (0 232) 455 29 00  
Faks : (0 232) 425 36 35  
www.ebso.org.tr  
KEP Adresi: ebso@hs01.kep.tr

### Reklam Rezervasyon

Engin TATLIBAL  
(0232) 455 29 68

### Grafik - Baskı Öncesi

teknofset

### Baskı

teknofset mat. san. tic. ltd. şti.  
5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir  
tel : 232 458 58 09  
faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayınıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın

Baskı Tarihi: 25 Kasım 2019



- |    |  |    |   |
|----|--|----|---|
| 4  | Olumlu sinyaller geliyor mu?                                   | 44 | Esen'den Meclis temennileri                                 |
| 6  | Öncü göstergelerde toparlanma sinyali                          | 46 | Yorgancılar: Sürdürülebilir büyüme hedefine ulaşmalıyız     |
| 10 | Dikili TDİOSB resmen kuruldu                                   | 50 | Sanayicinin gündemi eğitim, üretim ve enerji                |
| 15 | EBSO'dan "Akdeniz'in Denizci Başkenti İzmir" projesine destek  | 56 | Güre: "Toplum ile beraber yargı da değişiyor"               |
| 16 | Fin Büyükelçi Maki'den Yorgancılar'a ziyaret                   | 64 | Dünya devlerinin büyümesi 3. çeyrekte beklentilerin altında |
| 20 | EBSO'nun Cumhuriyet Coşkusu                                    | 74 | Sanayi üretiminden pozitif sinyaller                        |
| 26 | EBSO "Geleceğe Nefes" oldu                                     | 80 | Temel ekonomik göstergeler                                  |
| 28 | "İş insanları, mutlaka sivil toplum çalışmalarında yer almalı" |    |   |
| 32 | EBSO, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi'ne hazır                 |    |   |
| 34 | EBSO'lu asansör sanayicilerinden Bakanlığa 10 öneri            |    |   |
| 40 | "Hiçbir koşulda üretimden vazgeçmemeliyiz"                     |    |   |
| 42 | EBSO'dan Güney Kore'ye ortak yatırım çağrısı                   |    |   |
| 43 | UFUK2020 proje destekleri EBSO'da tanıtıldı                    |    |   |

### Kapak



Türkiye ekonomisi, Kasım ayında açıklanan ve özellikle üretim ve talep bazlı temel göstergelerde ortaya çıkan nispeten olumlu rakamlarla "beklenenden güçlü ve çabuk" bir toparlanma yaşayacağına sinyallerini veriyor.

**GÖZDECAN**<sup>®</sup>  
reklam ltd. Şti.

[www.gozdecan.com](http://www.gozdecan.com)

*1987'den bugüne...*

**DÜRÜSTLÜK, ŞEFFAFLIK, TECRÜBE VE GÜVEN**

📍 6172 Sk. No:1/5 Karacaođlan Mah. IŐikkent Bornova - İZMİR

✉ [info@gozdecan.com](mailto:info@gozdecan.com)

☎ 0232 449 33 00





## Ender YORGANCILAR

Ege Bölgesi Sanayi Odası  
Yönetim Kurulu Başkanı

[ender.yorgancilar@ebso.org.tr](mailto:ender.yorgancilar@ebso.org.tr)

[@EYorgancilar](https://twitter.com/EYorgancilar)

# OLUMLU SİNYALLER GELİYOR MU?

Kasım ayı, kurucu liderimiz Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü, anlama, O'nu rahmetle, özlemle, minnetle, saygıyla anma ayıdır. Atamızın 81. ölüm yıldönümü olan 10 Kasım'da bir kez daha dedik ki: ilkeleri rehberimiz, eserleri ışığımız olmaya devam edecektir. Ruhu şad olsun.

Gerek içerde ve gerekse sınır ötemizde yaşananlara baktığımızda; Ulu Önderimizin vizyonu, başardıkları, başarmak istedikleri, ülkesi için fedakarlıkları ve daha birçok şey için ne kadar şanslı olduğumuzu anlamak hiç zor değil. O nedenle, bize emanet edilen kazanımları korumak, üstüne yenilerini eklemek ve Atamızın Türk Milletine ana hedef olarak gösterdiği müreffeh ülkeler seviyesine ülkemizi ulaştırmak için çalışmak her birimizin sorumluluğudur.

Bunu da başaracağımıza olan inancım tamdır.

Bu çerçevede, bazı ekonomik göstergelerde aylar sonra gelen olumlu sinyalleri çok önemsiyorum. Dileğim, bu pozitifliğin tüm göstergelere yansımadır.

Sanayi üretim endeksinin 2018 yılı Eylül ayından bu yana ilk kez yüzde 3,4 ile artışa geçmesi, güven endekslerinin yeniden ivmesini yukarıya çevirmesi, ihracatın artması, toparlanma adına oldukça önemlidir.

Bununla birlikte, imalat sanayi yöneticileri endeksi olan PMI endeksi, 18 ayın ardından Eylül ayında ilk kez

50 barajına ulaşmıştı. Ancak, Ekim ayında bir puanlık azalışla 49 seviyesine tekrar gerilese de, sanayi adına umutları yeniden yeşertmektedir.

Diğer yandan, uluslararası iki önemli değerlendirme kuruluşu Fitch ve Moody's ekonomideki gelişmelere ilişkin umut veren açıklamalarda bulundu. Fitch, Türkiye'nin kredi notunu "BB-" olarak teyit ederek, not görünümünü "negatif"ten "durağan"a yükseltti ve gerekçe olarak:

"Ekonomik ilerleme devam ediyor, cari denge fazla verdi, aynı zamanda enflasyon geriledi, TL faiz indirimlerine rağmen değerlendirildi. Döviz rezervleri arttı" dedi.

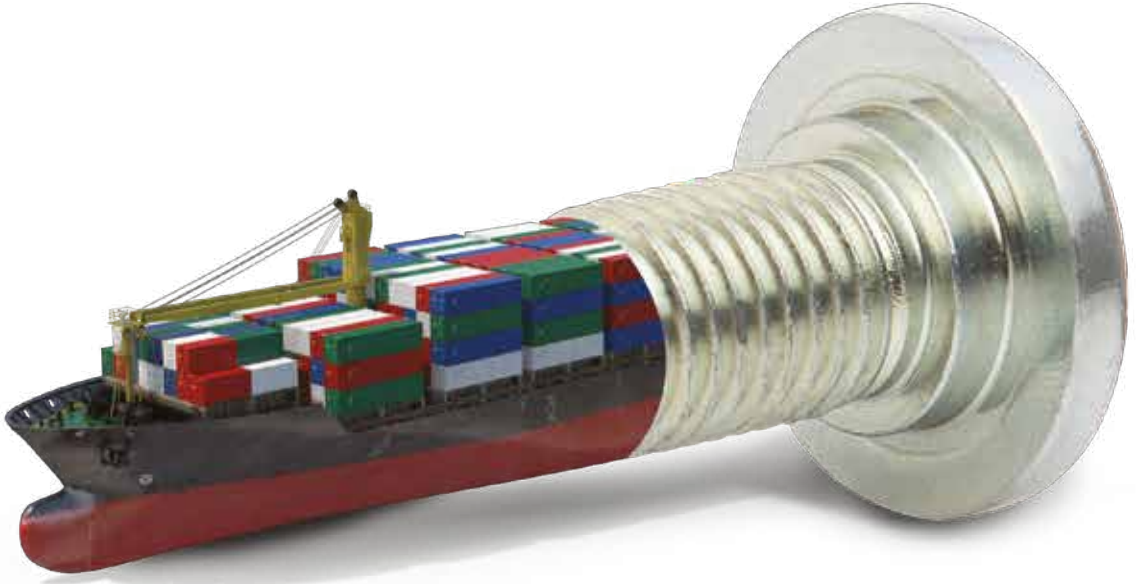
Fitch, ekonominin güçlü yanlarını; kamu borcu ve hane halkı borcu olarak sıralarken, zayıf yanları dış finansman bağımlılığı, yüksek enflasyon, zayıf para politikası ve jeopolitik riskler olarak belirtti.

Benzer şekilde aynı pozitiflikle Moody's de, Türkiye ekonomisinin büyüme beklentisini yukarı yönlü revize ederek, 2019 için yüzde 0,2, 2020 için de yüzde 3 olarak açıkladı.

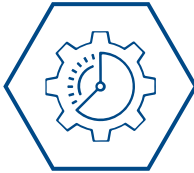
Tüm bu gelişmeleri dikkate alarak; uluslararası ilişkilerden, artan işsizlikle birlikte toplumsal konulara kadar önümüzdeki ağır gündemi, öne çıkan riskleri ve fırsatları çok iyi değerlendirmeliyiz ki, 2020 yılına umutla ve yeni bir heyecanla girebilelim.

# Ufukta Norm göründü!

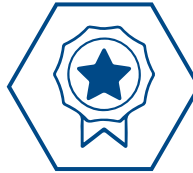
Norm Holding; güçlü Ar-Ge ekibi ve gelişen ihracat faaliyetleriyle, sektörde sadece Türkiye'ye değil dünyaya değer katmaya devam ediyor.



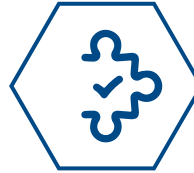
**Çeşitlilik**



**Hız**



**Kalite**



**Çözüm**

# Öncü göstergelerde toparlanma sinyali

**T**ürkiye ekonomisi, Kasım ayında açıklanan ve özellikle üretim ve talep bazlı temel göstergelerde ortaya çıkan nispeten olumlu rakamlarla “beklenenden güçlü ve çabuk” bir toparlanma yaşayacağına sinyallerini veriyor. Kararları çoğu zaman tartışma konusu olan uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarından gelen pozitif açıklamalar da Türkiye ekonomisine ilişkin küresel imaja katkı koydu. Fitch Ratings’in Türkiye’nin görünümünü negatiften durağana yükseltmesinin ardından kurumun üst düzey yöneticilerinden Douglas Winslow’un yaptığı “Bu karar, Türkiye ekonomisindeki yeniden dengelenmeyi yansıtıyor” şeklinde yaptığı açıklama, söz konusu katkının önemli örneklerinden biri.

## Sanayi üretimi sevindirdi

Ekonomik büyümenin öncü göstergelerinden olan sanayi üretimi, Eylül ayında 12 aydan sonra ilk kez artış gösterdi. Ağustos 2018’den bu yana negatif yönde olan sanayi üretimi endeksi, Eylül’de yıllık bazda yüzde 3,4 artarak, yeniden pozitif alana geçti. Arındırılmamış sanayi üretim endeksi de Eylül’de geçen yılın aynı ayına göre

yüzde 4,17 artış gösterdi. Bu dönemde 119,6 olarak hesaplanan endeks, geçen yıl Eylül’de 114,8 seviyesinde bulunuyordu. Eylül ayındaki bu artış, sanayi üretiminde dip seviyelerden dönüşün ve ekonomide yeniden büyüme dönemlerine girilmesinin belirtileri olarak değerlendirildi.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde negatif bölgede olan gruplar olsa da üretimin geneline yayılan artışlar yaşandı. Özellikle yüksek teknoloji ürünleri başta olmak üzere tekstil, giyim, deri, gıda ürünleri imalatı sektörlerindeki artış dikkati çekti. Detaylarını gösterge sayfalarımızda okuyabileceğiniz üzere Eylül’de madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi geçen yılın aynı ayına göre yüzde 5,7; imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 3,4; elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi de yüzde 0,4 artış gösterdi.

Ekonominin diğer sektörlerini desteklemesi açısından önem taşıyan kimya üretiminde yıllık bazda yaşanan yüzde 3’lük artış sanayi üretimindeki genel artışta etkili oldu.

Otomotiv ve inşaat sektörlerine yönelik son dönemde alınan tedbirler ve verilen desteklerin etkisiyle endekslerde görülen toparlanma belirtileri de söz



konusu sektörler için gelecekte daha iyimser bir tablonun ortaya çıkabileceğine işaret ediyor.

### Göstergelerde hareketlilik

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank da ekonomide umut yeşerten pozitif gelişmeleri, “Eylül ayı sanayi üretimi yıllık bazda yüzde 3,4 artarak 12 ay sonra pozitif seviyeyi gördü. Sermaye ve ara malları üretimindeki yıllık ve aylık gelişmeler gelecek dönem üretim artışları açısından oldukça iyi bir sinyal veriyor. Büyümenin öncü göstergeleri canlanıyor” sözleriyle değerlendirdi..

### Fitch'den olumlu revizyon

ABD merkezli uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Türkiye'nin not görünümünü “negatif”ten “durağan”a yükseltti. Fitch Ratings'den yapılan açıklamada, Türkiye'nin kredi notunun ise yatırım yapılamaz anlamına gelen BB- olarak kaldığı belirtildi.

Açıklamada, Türkiye'nin ekonomide dengeleme ve istikrar sağlanması yönünde ilerleme kaydettiği ve böylelikle ekonomide zayıflama riskinin azaldığı ifade edildi. Cari işlemler dengesinin iyileşmesi, döviz rezervlerinin artması, ekonomik büyümenin sürmesi, enflasyonun düşmesi ve faiz oranlarının düşülmesine rağmen Türk Lirası'nın değer kazanması, küresel finansmandaki destekleyici koşullar ve ABD'nin Suriye bağlantılı yaptırımlara son verildiğini açıklaması olumlu gelişmeler arasında sayıldı. Bunun yanı sıra Türkiye'nin dış finansman ihtiyacının hâlâ yüksek olduğu ve bunun bir hassasiyet oluşturduğunun altı çizildi.

### Jeopolitik riskler

Açıklamada, ayrıca jeopolitik risklerin Türkiye'nin kredi derecelendirmesinde etkili olduğuna dikkat çekildi. ABD'nin



Türkiye'ye yönelik yaptırım kararının Suriye'deki askeri harekâta son verilmesinin ardından geri çekildiği hatırlatıldı, ancak ABD Temsilciler Meclisi'nde Türkiye'ye yaptırım öngören tasarının kabul edildiği belirtilerek ABD'nin siyasetinin hızla değişme ihtimali ifade edildi. Ancak daha geniş kapsamlı çatışmalar olmazsa, Suriye'ye yönelik askeri harekâtın Türkiye'nin kredi notunu pek etkilemeyeceği kaydedildi.

Fitch Ratings, temmuz ayında Merkez Bankası Başkanı Murat Çetinkaya'nın görevden alınmasının ardından Türkiye'nin notunu düşürmüş ve kredi notu BB'den BB-'ye gerilemişti.

### Karar ekonomideki

dengelemeyi yansıtıyor

Türkiye'nin not görünümünü yukarı yönlü revize etme gerekçelerini sıralayan Fitch Ratings Yöneticisi Douglas Winslow,

“Bu karar, ekonomideki yeniden dengelenmeyi yansıtıyor. Ekonomik ilerleme devam ediyor, cari denge fazla verdi, aynı zamanda enflasyon geriledi, TL faiz indirimlerine rağmen değerlendirildi. Döviz rezervleri arttı. Elverişli küresel finansal koşullar ve ABD'nin yaptırımları kaldırması da etkili oldu” diye konuştu.

Türkiye'nin dış finansman ihtiyacının önemli bir hassasiyet olduğunu söyleyen Winslow, “Gelecek sene dış finansman ihtiyacının 170 milyar dolar olmasını bekliyoruz. Ancak yapısal önlemlerin dış bağımlılığı azaltacağını düşünüyoruz. Mesela emeklilik reformu tasarruf oranlarını artırabilir. Ama biz hükümetin reformları uygulama konusunda ihtiyatlı olmaya devam ediyoruz” yorumunu yaptı.

Ekonomide bazı zayıf ve güçlü taraflar olduğunu belirten Winslow



kamu borcu ve hanehalkı borcunun ekonominin güçlü yanları olduğunu, dış finansman bağımlılığı, yüksek enflasyon, zayıf para politikası ve jeopolitik risklerin de zayıf tarafları oluşturduğunu belirtti.

Merkez Bankası'nın çok hızlı ve erken faiz indirimleri yapmasının makro ekonomik dengesizlikler oluşturabileceğini ifade eden Winslow 2020 yılı sonunda politika faizinin yüzde 13, 2021'de de yüzde 12 olmasını beklediklerini söyledi.

### Moody's büyüme beklentisini yükseltti

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Türkiye ekonomisine ilişkin büyüme beklentilerini artırdı. Kurum, küresel ekonominin ise resesyona girmesini beklemediklerini bildirdi.

"Küresel Makro Görünüm 2020-2021" başlıklı raporunda küresel ekonominin gelecek iki yıl boyunca zayıf seyretmeye devam edeceğini ancak resesyon beklemediklerini açıklayan kuruluş "Şu an ekonomilerdeki düşük büyüme, düşük enflasyon ve sınırlı politika alanı küresel ekonomiyi risklere karşı daha kırılğan hale getiriyor" ifadelerini kullandı.

Kurum, G20 ekonomileri için 2020'de yıllık yüzde 2,6 büyüme beklentilerini koruduğunu, Amerika Birleşik Devletleri ve Çin ekonomilerinde 2020'de

yavaşlamanın devam edeceğini öngördü.

2020 ve 2021'de gelişmekte olan ülke ekonomilerinin stabilize olacağını veya toparlanacağını belirten Moody's, ticaret savaşlarının artmasının ekonomiler için en büyük riski oluşturduğuna bir kez daha vurgu yaptı.

### "Türkiye'de toparlanma beklendenen güçlü"

Türk ekonomisindeki toparlanmanın beklentilerinden daha güçlü olduğunu belirten Moody's, Türkiye'ye ilişkin büyüme tahminlerini yukarı yönlü revize etti. Ancak ABD'nin yaptırım tehdidinin büyüme karşısında risk oluşturduğu ifade edildi. Kuruluşun raporunda "Türkiye'nin büyüme ivmesi büyüme dostu mali politika nedeniyle beklediğimizden daha hızlı iyileşiyor, 2019 yılı büyüme beklentimizi yüzde 0,2'ye, 2020 ve 2021 beklentilerimizi yüzde 3'e yukarı yönde revize ettik" ifadelerine yer verildi.

### "Enflasyon, faiz indirimi için alan açıyor"

Bütün bunlarla birlikte dış finansman ihtiyacı ve dolarizasyonun negatif olduğunu belirten kurum, enflasyondaki gerilemenin ise Merkez Bankası'na faiz indirimi için alan açmaya devam ettiğini belirtti. Agresif

faiz indiriminin toparlanmaya risk oluşturduğu belirtilerek "Yeni Ekonomi Programı'nda 2020 - 2022 arasında yüzde 5'lik agresif büyüme hedefi belirlendi, bu hedef bizim beklentimizin çok üzerinde. Büyümenin bu hedefe çıkması ekonomide aşırı ısınmaya, cari açığın artmasına, enflasyonda yukarı yönlü baskıya neden olabilir" dendi.

Raporda ayrıca Türkiye'nin jeopolitik risklerle ve ABD'den yaptırım riskiyle karşı karşıya olduğu da ifade edildi.

### Tüketici güveni arttı

Öte yandan Türkiye'de son altı ayda inişli çıkışlı bir seyir izleyen tüketici güveni, Ekim'de artış kaydetti. Güven endeksi Eylül ayındaki 55,8 seviyesinden ekimde yüzde 2,1 artışla yüzde 57'ye yükseldi. Bir önceki aya göre alt endekslerin tamamında artış kaydedildi.

Hanenin maddi durum beklentisi endeksi, söz konusu dönemde yüzde 1,1 artarak 74,8 oldu.

Genel ekonomik durum beklentisi ekimde yüzde 3,4 artarak 71'den 73,4'e çıktı. İşsiz sayısı beklentisi endeksi ise bir önceki aya göre yüzde 2,7 yükselerek Ekim'de 56,8 olarak gerçekleşti. Tasarruf etme ihtimali endeksi ise Eylül'de 22,8 iken ekimde yüzde 0,2 artışla 22,84 oldu.



# SDDPV SOLAR SULAMA SİSTEMİ



55 kW'a kadar bütün  
3-Faz pompalar ile %100 uyum

Işınımına göre otomatik start/stop

Seviye sensörleri ile akıllı kontrol

Dinamik MPPT özelliği ile  
maksimum verimlilik





Üretim ve kalkınma için yaratılan SİNERJİ sonuç verdi

## Dikili Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi resmen kuruldu



*EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, "Kurumlar arası ortak akıl ve işbirliği ile kısa zamanda olumlu sonuçların nasıl alınabildiği görülmüş oldu. Tire ve Menderes'te kurulması öngörülen tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgeleri için de aynı sinerji ile çalışmaya devam edeceğiz" dedi.*



Ege Bölgesi, ortaya koyduğu işbirliğinin yarattığı sinerji ile önümüzdeki 50 yılın stratejik sektörü tarım ve gıda sanayisinde bölgesel kalkınma atağını başlattı. EBSO, İZTO, İTB ve EİB'nin fikir öncülüğünü yaptığı Dikili Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi, başvurusunun üzerinden bir yıl geçmeden resmen kuruldu.

Yıllık 5 milyar dolar tarım ürünü ihrac eden Ege Bölgesi'nin, tarımsal üretim ve ihracatını ikiye katlayacak Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgelerinin kuruluşu ile ilgili çalışmalar ilk meyvesini verdi. Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli, Dikili Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin (TDİOSB) kuruluş kararını imzaladı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, İzmir Ticaret Odası, İzmir Ticaret Borsası ve Ege İhracatçı Birlikleri arasında 20 Kasım 2018 tarihinde imzalanan Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri Kuruluş Protokolü ile başlayan süreç daha bir yılını doldurmadan 7 Kasım 2019 itibarıyla İzmir Dikili Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin kuruluşu ile sonuçlandı.

Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli, TDİOSB'nin kuruluş müjdesini

3. Ege Ekonomik Forum'da verdi. Bakan Pakdemirli, Dikili TDİOSB'nin kuruluşu kararını imzaladığını belirterek, projenin İzmir'e hayırlı olmasını diledi. Bakan Pakdemirli ayrıca, Menderes ve diğer ilçelerdeki tarım OSB'leriyle ilgili çalışmaların da yoğun şekilde sürdüğünü ifade etti.

### Yorgancılar: İhracat ve istihdamı artıracak

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye için büyük önem taşıyan tarımsal üretim ve gıda sanayi sektörlerinde katma değerli üretimi ve ihracatı artıracak, ortalama 3500 kişiye iş sağlayarak istihdama da katkı sunacak olan Dikili Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulmasına ilişkin kararın Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli tarafından imzalanmasının İzmir ve Ege Bölgesi için son derece önemli bir adım olduğunu söyledi. İzmir'de örnek bir güç birliği ve sinerji ile ulaşılan bu sonucun orta ve uzun vadede benzer organize sanayi bölgelerinin kurulmasının da önünü açtığını dile getiren Yorgancılar, "Böylelikle kurumlar

arası ortak akıl ve işbirliği ile kısa zamanda olumlu sonuçların nasıl alınabildiği de görülmüş oldu. İzmir, bu ortak akli çalıştırarak gelecek vizyonu doğrultusunda çalışır ise dünya şehri olma yolunda çok ciddi bir sıçrama sağlayacaktır. Tire ve Menderes'te kurulması öngörülen tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgeleri için de aynı sinerji ile çalışmaya devam edeceğiz" dedi.

### Stratejik sektörler

Tarım ve gıdanın yakın gelecekte en önemli ve stratejik sektörler olacağını ifade eden Yorgancılar, "Dikili Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin, gelecek on yıllar içinde global çapta en önemli ve stratejik sektörlerden biri olacak olan tarım ve gıdada ülkemizi dünya ölçeğinde ön palana çıkartacak olan projelerden biri olması dileklerle, başta Tarım ve Orman Bakanımız Sayın Dr. Bekir Pakdemirli ve İzmir'de süreci birlikte yürüttüğümüz kurumların başkan ve yöneticileri olmak üzere şu ana kadarki süreçte emeği geçenlere teşekkür ediyorum" diye konuştu.

### Başkanlardan işbirliği mesajları

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen oda seçimlerinin ardından İzmir iş dünyasında yakalanan ortak iş yapma kültürünün kente çok önemli bir proje daha kazandırdığını belirten İzmir Ticaret Odası (İZTO) Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, bu işbirliği sayesinde Türkiye'nin en büyük tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgesinin İzmir Dikili'de



kurulacağını söyledi.

İzmir Ticaret Borsası Başkanı İşinsu Kestelli, İzmir'deki iş dünyası STK'ları olarak ortak akılla atılan adımların bir bir hayata geçtiğini görmenin, kent adına umut verici olduğunu söyledi. Türkiye'nin 2023 yılında 150 milyar dolar tarımsal üretim, 40 milyar dolar tarımsal ihracat hedefi olduğunu vurgulayan Kestelli, bu hedeflere ulaşmak için bu tür adımların çok kritik olduğunu ifade etti.

Türkiye'nin 2023 yılında 40 milyar dolar tarım ürünleri ihracat hedeflediğini belirten Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi ise tarımsal ürün üretimi ve ihracatında

lider olan Ege Bölgesi'nin Tarım OSB'ler ile liderliğini perçinleyeceğine dikkat çekti.

### Proje teşekkürü

Oda, Borsa ve Birlik başkanları, projenin hayata geçmesine katkı koyan isimlere de özel olarak teşekkür etti. Başkanlar "İzmir Dikili TDİOSB'nin kuruluş sürecinde projeyi Cumhurbaşkanlığı 100 Günlük Eylem Planı'na koyan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, ortak bir projenin yapılması yönünde bizleri teşvik eden

TBMM Eski Meclis Başkanı ve İzmir Milletvekili Sayın Binali Yıldırım'a, projeyi baştan bu yana destekleyen ve kuruluş onayına imzasını atan Tarım ve Orman Bakanımız Sayın Dr. Bekir Pakdemirli'ye, proje sürecine destek veren İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'ya, her zaman olduğu üzere projemize sahip çıkan İzmir Valisi Sayın Erol Ayyıldız'a, Bakanlık adına projenin yürütücülüğü yapan Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Organize Tarım ve Hayvancılık Bölgeleri Daire Başkanlığı ekibine, İzmir'deki Oda, Borsa ve Birlik başkanları adına en içten teşekkürlerimizi sunuyoruz" dedi.





**Yorgancılar'dan  
3. Ege Ekonomik Forum'da  
stratejik teknoloji  
yatırımlarına destek çağırısı**

## “Aslolan, inovasyon kültürünü yaşatan, mutlu bir toplum yaratmak”

**E**ge Ekonomiye Geliştirme Vakfı (EGEV) ve Özgencil Grup ortaklığında bu yıl üçüncüsü düzenlenen Ege Ekonomik Forum, büyük

ilgi gören oturumlar ve konuşmalarla gerçekleşti. Forum'un ikinci günün açılış konuşmasını yapan Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, uzun yıllardır dile getirdikleri “Üretim yoksa, kalkınmak hayaldir” sözünün haklılığının, gerek küresel ekonomide yaşananlar ve gerekse ülkemizde tecrübe ettiklerimizle ortaya çıktığını söyledi.

“Buraya kadar ortak akılla geldik; bundan sonra bir üst akla ihtiyacımız var” diyen Yorgancılar, yapılması gerekenleri şöyle sıraladı:

### **Yeni vizyon, yeni heyecan**

“Öncelikle üretim için yatırım ortamını iyileştirerek cazip hale getirmemiz gerekiyor. Bugün yeni bir girişim, kendi içinde çok fazla risk barındırıyor. Bu riskleri minimize hale getirmek için





## Gökçüoğlu: Dijital dönüşüm için yol haritası belirlenmeli

Hükümetimizin çok ciddi hamleleri son dönemde takdire şayandır. Özellikle de süresi uzatılan teknoloji odaklı sanayi hamlesi, ülkemizin özlediği sıçrama açısından kıymetli bir ateşleyicidir. Ancak, yeni bir vizyonu ortaya koyacak daha iddialı yeni bir heyecana ihtiyaç duyduğumuz da bir gerçek. Her platformda sıkça dillendirilen dijital dönüşüm yolunda stratejik teknoloji yatırımlarında alım garantili modelin hayata geçirilmesini, stratejik teknoloji yatırımlarında yatırımcının tedarikçilerle (KOBİ'lerle) birlikte oluşturacağı konsorsiyumun teşvik kapsamına alınmasını çok önemsiyoruz.”

Dünyada 18 ila 20 trilyon dolar paranın eksi faizle değerlendirildiğini ve gidecek doğru adresi aradığını vurgulayan Yorgancılar, “Dünya Bankası tarafından firma yöneticilerine ‘Şirketinizin yatırım yapma kararında aşağıdaki özellikler ne kadar önemlidir?’ diye sorulmuş: Kritik seviyede siyasal istikrar ve güvenlik ile iç pazar büyüklüğü gösterirken, yasal ve düzenleyici ortam,



Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, 3. Ege Ekonomik Forum’un ilk günü gerçekleştirilen “Dijital Dönüşüm ile Üretimin Dönüşmesi” başlıklı oturuma katılarak bir sunum gerçekleştirdi. Sunumunda Türkiye sanayisi için bir tespitin yapılması gerektiğini, dijital dönüşüm için yol haritasının bu şekilde çıkarılmasının şart olduğunu vurgulayan Gökçüoğlu, “Toplantı enflasyonu içerisindeyiz, bir hedefe doğru yol haritasını çizemiyoruz. Temel sorunumuz ise birlikte çalışmamak. Bunu başardığımız zaman her şeyi yapabilecek bir toplumuz” dedi. Türkiye’nin küresel ekonomiden aldığı payın 2013 yılında 1,24 noktasından 2018 yılında 0,89 noktasına gerilediğini vurgulayan Gökçüoğlu, “Orta gelir tuzağına saplanmış durumdayız. Daha iyi rakamlara ulaşmanın temel argümanı da dijital dönüşümü sağlamamızdır” diye konuştu. Katma değerli üretim yapamadığımızı belirten Gökçüoğlu, “ABD’nin yedi kurumu, Türkiye’nin GSYİH’den daha büyük. KOBİ’lerimizi dijital altyapı kurmada, nitelikli eleman temini konusunda desteklememiz gerekli. Eğitim de bunun temelinde yer alıyor” diyerek sözlerini tamamladı.



3. kez düzenlenen Ege Ekonomik Forum'un yemeği, EBSO'nun ev sahipliğinde Sanayiciler Kulübü'nde gerçekleştirildi. Yemeğe katılan Uşak Valisi Funda Kocabıyık ve davetlileri EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçetoğlu ağırladı.

makroekonomik istikrar ile mevcut yetenekler önemli seviye olarak gösterilmiştir. Yani, gerek yerli ve gerekse yabancı doğrudan yatırımcıyı yeniden heyecanlandırmamız gerekiyor. Onlar heyecan duysun ki, işi, aşı büyüsün" diye konuştu.

#### "Dün yaptık, yarın da yapacağız"

Türkiye'nin özel sektörü ile ilk 20 ekonomi arasında olduğunun altını çizen EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, "Özel sektörün

dinamizmi ile ülkemiz, içine girdiği her zorluğun üstesinden başarıyla gelmeyi bilmıştır. Dün yaptı, bugün de, yarın da yapacaktır. Ancak tek fark, dünyadaki değişimin inanılmaz bir hızda ve dönüşüm içinde olmasıdır.

Türkiye, böyle bir süreçte bile önemli fırsatlara ve avantajlara sahiptir. Değişimdeki hız; akıl ve bilim süzgecinden bunları geçirerek ilerlediğimiz takdirde, sıçramayı mümkün kılmaktadır. Bakınız, Güney Kore, bakınız Çin, bakınız

Singapur diye örnekler çoğaltılabilir" ifadesini kullandı.

#### "Mutlu toplum"

Kastettiğinin sadece üretmek, sadece teknoloji veya sadece yatırım olmadığının altını çizen Ender Yorgancılar, "Zaten hayal ettiğimiz kalkınma da bu değil. Esas olan, alın terini akıl teri ile birleştiren, inovasyon kültürünü hayatın her sürecinde yaşatabilen, sürdürülebilir katma değerli üretim yapan mutlu bir toplum inşa etmektir" diye konuştu.

## EBSO İklimlendirme Sanayi Meslek Komitesi, ESSİAD Yönetim Kurulu'nu ağırladı

Ege Soğutma Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (ESSİAD), Ekim ayı yönetim kurulu toplantısını Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) 51. İklimlendirme Sanayi Meslek Komitesi Üyeleri ile birlikte gerçekleştirdi. Toplantıya EBSO Yönetim Kurulu Üyesi, ESSİAD Yüksek İstişare Kurulu Başkanı ve EBSO 51. İklimlendirme Sanayi Meslek Komitesi Meclis Üyesi Metin Akdaş VE ESSİAD Yönetim Kurulu Başkanı ve EBSO 51. İklimlendirme Sanayi Meslek Komitesi Üyesi Güray Korun'un başkanlığında gerçekleştirilen toplantıda sektörel işbirliğinin geliştirilmesi konusunda fikir alışverişinde bulunuldu.

EBSO Yönetim Kurulu Üyesi ve ESSİAD Yüksek İstişare Kurulu Başkanı Metin Akdaş, "Vizyonumuz çerçevesinde faaliyetlerini sürdüren ESSİAD, iklimlendirme ve soğutma sanayi sektörümüzü teknolojik gelişmeler çerçevesinde ve ekonomik platformlar oluşturarak dünya pazarındaki payımızı artırmak için çalışmalarını sürdürüyor. Bugün de EBSO çatısı altında sektörel işbirliğinin geliştirilmesi konusunda fikir

alışverişinde bulunularak yönetim kurulu toplantı gündemimizde yer alan maddeler üzerinden görüşmeler gerçekleştirildi. Katılan tüm arkadaşlara teşekkür ediyorum" dedi. Toplantıya Akdaş ve Korun'un yanı sıra ESSİAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Turan Muşkara, EBSO 51. İklimlendirme Sanayi Meslek Komitesi Başkan Yardımcısı Gürkan Akçay, Meclis Üyesi Cengiz Ünerdem, ESSİAD Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Seçkin T. Erdoğmuş, Yönetim Kurulu Üyeleri Erdinç Yapan, Mustafa Sezer, Kemal Yanık, EHİS LAB Proje Koordinatörü Ayşegül Sever Menkü, ESSİAD İdari İşler Sorumlusu Gülcan Örtel, Proje Uzmanı Sevda Yeşilkaya ve Ön Muhasebe Sorumlusu Elif Koçyiğit katıldı.







## EBSO'dan "Akdeniz'in Denizci Başkenti İzmir" projesine destek

İzmir Büyükşehir Belediyesi şirketlerinden İzdeniz'in koordine ettiği "Akdeniz'in Denizci Başkenti İzmir - İzmir Deniz Festivali Çalıştayı", Havagazı Fabrikası Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Denizciler, akademisyenler, ilgili sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, tasarımcılar ve öğrencilerin katıldığı toplantının açılışında konuşan Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İzmir'i denizle daha çok buluşturacak, kentin sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamına büyük katkı sağlayacak olan organizasyona, gereken her türlü desteği vereceklerini söyledi.

### "Festivaller, fuarlardan daha çok kazandıracak"

Dünya çapında gerçekleştirilen benzer festivallerden örnekler veren Yorgancılar, "Fransa'nın kuzey Bask bölgesinde gerçekleştirilen Fêtes de Bayonne festivali, her yıl Temmuz ayında bir milyondan fazla insanı buluşturan bir etkinlik. Bu festivale katılanlar kırmızı ve beyaz giyinir ve festival boyunca bu renklere uygun giyinmeyenler, şehre alınmaz. Sokaklar trafiğe kapatılır. Biz de böyle bir festival düzenleyebiliriz. Kırmızı beyaz veya mavi beyaz gibi bir renk seçilebilir, Kordon trafiğe kapatılabilir" dedi.

İş insanı gözüyle bakıldığında böylesi bir organizasyonun İzmir'e ve Türkiye'ye katacağı çok şey olduğunun görüldüğünü ifade eden Yorgancılar, "Şehrimin reklamı yapılacak, ülkemizin reklamı yapılacak. Bir Marble fuarında İzmir esnafının, otellerinin kazandığı paradan fazlasını bu festivalde kazanacağız. Oraya gelen otel için geliyor, buraya gelen harcama için gelecek. Şehrin her kesiminde harcama olacak. Bu açıdan festivallere baktığımızda şehre ekonomik katkıların daha büyük olacağını düşünüyorum. Biz EBSO olarak ve ben şahsen Ender Yorgancılar olarak bu organizasyonda üstümüze ne düşüyorsa yapmaya hazırız. Umuyorum ki başarılı olur ve sonuçlandırırız" diye konuştu.

### "İzmir'i deniz var etmiştir"

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer de İzmir'in, Doğu ile Batı arasındaki ilişkiyi yeniden harekete geçirecek, iki yakayı birbirine bağlayacak bir dünya kenti olduğunu belirterek "İzmir bir liman şehri olarak kurulmuş ve 8500 yıllık tarihinde; bu şehrin karakterini, kimliğini hep deniz oluşturmuş, yani, İzmir'i deniz yaratmıştır. İzmir'i tekrar kendi doğal karakteriyle uyumlu, Akdeniz çanağına öncülük eden, dünyayla bütünleşik bir şehir kılmaya çalışıyoruz. Bu yolda bir de Deniz Bilimleri Üniversitesi kurulmasını hayal ediyorum" dedi.



*İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen Akdeniz'in Denizci Başkenti İzmir - İzmir Deniz Festivali Çalıştayı'nın açılışında konuşan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar "Heyecan verici bu organizasyona her türlü desteği sağlamak için hazırız. Böyle uluslararası organizasyonun, İzmir'in tanıtımına, markalaşmasına ve ekonomisine katkısı çok büyük olacaktır" dedi.*



# Fin Büyükelçi Maki'den Yorgancılar'a ziyaret

**F**inlandiya'nın Ankara Büyükelçisi Ari Maki, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı ziyaret etti. Ziyarete Finlandiya İzmir Fahri Konsolosu Mehmet Ali Molay da yer aldı. Büyükelçiyi ağırlayan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirerek Eylül ayında Türkiye'ye atanan Büyükelçi Maki'ye görevinde başarılar diledi.

İzmir ve Türkiye'nin Finlandiya ile ticari ilişkileri konusunda bilgi veren Yorgancılar, "İki ülkenin 2019 yılının ilk 9 ayı itibariyle yaklaşık 900 milyon dolarlık bir ticaret hacmi yarattığını görüyoruz. Bunun 240 milyon doları Türkiye'nin Finlandiya'ya ihracatı, 660 milyon doları ise ithalatı. İzmir'in ise Finlandiya'ya 20 milyon dolara yakın ihracat ve 93 milyon dolarlık ithalat yaptığını görmekteyiz.

Tekstil, demir-çelik, seramik gibi iki ülkede de benzeşen popüler sektörler söz konusu. Türkiye'de 123 Finlandiya sermayeli firma var ve bunların ikisi İzmir'de faaliyet gösteriyor" dedi.

Beş bine yakın üretici firma ile Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın her türlü işbirliğine açık olduğunu ifade eden Yorgancılar, ziyaretinden ötürü Büyükelçiye teşekkür etti.

Finlandiya'nın Ankara Büyükelçisi Ari Maki ise İzmir'in Finlandiyalı firmalara neler sunabileceğini görmek ve buradaki hem yatırım hem ticari fırsatları değerlendirip ülkesiyle paylaşabilmek adına İzmir'de bulunduğunu söyledi.

Yorgancılar'ın belirttiği rakamların arzu edilen seviyenin altında olduğunu ifade eden Maki, ticaret hacmini artırmak için işbirliği potansiyeli taşıyan konuları sıraladı.



## Akıllı şehirler

Büyükelçi Maki, "Finlandiya'nın önemli sektörlerden biri 'akıllı şehirler' olmuş durumda. Teknolojiyi daha etkili bir şekilde kullanarak şehirlerin altyapı, atık, çevre, ulaşım, teknoloji ve benzeri alanlarda nasıl 'akıllı şehirler' haline dönüştürülebileceği konusunda çalışmalar yapan ve çözümler sunan firmalar söz konusu. Bu noktada yenilenebilir enerjinin de ne derecede önemli olduğu ortaya çıkmış durumda. Sonsuz bir döngüde plastikten, atıklara ve yağlara kadar hemen hemen her maddeyi geri dönüşüm sayesinde tüm alanlarda tekrar kullanmak, artık büyük önem taşıyor" dedi.

Ulaştırma konusunda Finlandiya menşeli Kone firmasının asansör ve kaldırma (lifting) konusunda bir dünya markası olduğunu ve ürünlerini kullanan hemen her ülkede oluşabilecek bir soruna

anında müdahale edip çözebilme kapasitesine sahip olduklarına vurgu yapan Büyükelçi Maki, Finlandiya'da gelişmiş olan madencilik sektörünün de potansiyel işbirliği yapılabilecek sektörler arasında bulunduğunu ifade etti.

## Eğitim için model

Eğitim konusunda iyi bir modele sahip olduklarını, ilkokul seviyesinde 4-5 saat, ortaokul seviyesinde ise 6-7 saat ders işlendiğini, ancak derslerden arta kalan zamanlarda ve ailelerin işlerinden döndükleri vakte kadar çocukları okulda aktivitelerle desteklediklerini ve bu faaliyetlerin ders harici çocukların kişisel gelişimlerine çok fayda sağladığını ifade eden Büyükelçi Maki, Finlandiya'da aile kavramının çok önemli olduğunu, bu sebeple ailelere birçok sosyal yardımda bulduklarını söyledi.

# WITHCO WORKING



İş dünyasının  
yeni sinerji alanı  
**İzmir'de!**

WITHCO'NUN  
**ÖZENLE**  
**YARATTIĞIMIZ**  
EKOSİSTEMİNDE  
**SİZ DE**  
**YERİNİZİ ALIN!**



Çınarlı, 1572. Sk. No:33, 35110 Konak / İZMİR

+ (90) 533 155 96 66 info@withco.work

www.withcworking.com

# Genç girişimcilerden Büyükşehir Belediyesi ve Borsa'ya ziyaret



Çalışmalarını Ege Bölgesi Sanayi Odası koordinasyonunda sürdüren Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İzmir İl Genç Girişimciler Kurulu İcra Komitesi Üyeleri, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'i makamında ziyaret etti. TOBB İzmir İl Genç Girişimciler Kurulu İcra Komitesi Başkanı Süleyman Çınar, Başkan Yardımcıları Erşen Nedim Birgüvi ve Abdülkadir Oğurlu ile komite üyelerinden oluşan heyete, EBSO Genel Sekreter Yardımcısı Emel Tonbul da eşlik etti.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'e göreve geldikleri günden bu yana gençlerin girişimci olması ve yeni jenerasyonun iş hayatına atılmak yolunda motive edilerek desteklenmesi yolunda gerçekleştirdikleri çalışmalar ve ileriye dönük fikir ve projeleri hakkında bilgi veren TOBB İzmir İl Genç Girişimciler Kurulu İcra Komitesi Başkanı Süleyman Çınar, "İzmir'in taşıdığı potansiyel, Türkiye'de çok az kentte var. Bunun bilinci içinde gençlerin girişimci bir ruha sahip olmaları yolunda kurumların sağlayacağı motivasyon ve destek büyük önem taşıyor. Kentimizin hem yerelde hem de ulusal boyutta ekonomik, sosyal, kültürel gelişimi-

ne katkıda bulunmayı, genç girişimcilerin ulusal ve global pazarlarda iş geliştirmelerine destek olmayı amaçlıyoruz" dedi.

TOBB İzmir İl Genç Girişimciler İcra Kurulu Üyeleriyle tanışan İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer de genç girişimcilere başarı dileklerini iletti.

## İTB'den ortak toplantı daveti

TOBB İzmir İl Genç Girişimciler Kurulu İcra Komitesi Üyeleri, İzmir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Işınso Kestelli'yi de makamında ziyaret etti. TOBB İzmir İl Genç Girişimciler Kurulu İcra Komitesi Başkanı Süleyman Çınar, Başkan Yardımcıları Erşen Nedim Birgüvi ve Abdülkadir Oğurlu ile Komite Üyesi Yağız Kazançoğlu'nun hazır

bulunduğu ziyarette TOBB İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Aysel Öztezel, İTB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ercan Korkmaz, İTB Genel Sekreteri Dr. Erçin Güdücü, İTB Başkan Danışmanı Pınar Nacak da yer aldı.

TOBB İzmir İl Genç Girişimciler Kurulu İcra Komitesi Üyelerinin ziyaretinin kendisini mutlu ettiğini ifade eden İzmir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Işınso Kestelli, "İzmir Ticaret Borsası olarak düzenlediğimiz eğitimler ve toplantılarda bulunmanızın, genç girişimciler olarak sizlere önemli katkılar sağlayacağını düşünüyorum. Kadın Girişimciler Kurulumuz ile de ortak icra kurulu toplantıları yapılabilir. Önemli olan projelerinizle öne çıkmanızdır. Hepinize başarılar diliyorum" diye konuştu.



# Servisin Yıldızı İzmir'de.



**Serdar Özcan Otomotiv**  
Bir Mercedes-Benz Yetkili Servisidir.

Kazımdirik Mah. 296 Sok. No:13 Bornova / İzmir  
0850 502 85 85 • [www.serdarozcan.com.tr](http://www.serdarozcan.com.tr)





# EBSO'nun Cumhuriyet Coşkusu

**E**ge Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez ve Yönetim Kurulu Üyeleri Ateş İlyas Demirkalkan, Eyüp Sevimli ve Ali Arda Yüksel ile EBSO Meclis Üyeleri, EBSO Vakfı Kadınlar Birliği Üyeleri ve EBSO çalışanları, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda Kordonboyu'nda düzenlenen kortej yürüyüşüne katıldı.

Kordon Orduevi önünde bir araya gelen Başkan Yorgancılar ve EBSO korteji, Türk bayrakları ile Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Her fabrika bir kaledir" sözünün yazılı olduğu pankartı taşıdı. Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın öncülüğünde yürüyen

ve Cumhuriyet Meydanı'nda İzmir protokolünü selamlayan EBSO korteji, törenleri izleyen İzmirli vatandaşlardan büyük alkış aldı.

Bir önceki gün gerçekleştirilen Atatürk Anıtı'na çelenk koyma töreninde EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez tarafından Cumhuriyet Meydanı'ndaki Atatürk anıtına çelenk konurken, 29 Ekim akşamı Balçova Termal Otel'de düzenlenen Cumhuriyet Bayramı Resepsiyonu'nda da EBSO'yu Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez ve Meclis Başkan Yardımcısı Hakkı Attaroğlu temsil etti.



### “En büyük kazanımımız”

29 Ekim coşkusuna ortak olan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “29 Ekim Cumhuriyet Bayramımızın 96. yılı kutlamaları kapsamında EBSO ve Vakfımız Kadınlar Birliği Kortejiyle Geçit Töreni’nde yerimizi aldık. En büyük kazanımımız Cumhuriyetimizi ilelebet koruyarak yükselteceğiz” dedi.

“Eğitimden bilime, kültüre, ekonomiye, adalet sistemine ve insan haklarına kadar uzanan çok geniş bir yelpazede hayata geçirilen Cumhuriyet devrimleri, ülkemizin çok kısa bir süre içerisinde modern dünya devletleri arasında yer almasını sağlamıştır” diyen Yorgancılar, açıklamasında şu ifadelerle yer verdi:

### “Cumhuriyet’in erdemini daha çok hissediyoruz”

“Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün ve dava arkadaşlarının işaret ettiği ‘Muasır medeniyeler seviyesine yükselme’ ülküsü, Cumhuriyet’in varlık amacının adeta şifresi niteliğindedir. Tarihinde eşine az rastlanır ve tüm dünyaya örnek niteliğindeki bu destansı zafer, sahip olunan en büyük ve en değerli mirastır. Özellikle, son yıllarda ülkemizin içinde bulunduğu coğrafyada ve sınır bölgelerimizde yaşanan sıkıntılar, Cumhuriyet’imizin erdemlerini her geçen gün daha çok hissettiriyor. Dünyanın bir kısmı; sanayide, ekonomide ve teknolojide akıl almaz bir süratle ilerlemesine devam ederken, diğer büyük bir kısmı ise hala ağır çatışmalarla ve güvenlik sorunlarıyla boğuşmak zorunda kalıyor. İşte bu anlamda Cumhuriyet, her anlamda gelişmiş ve küresel ölçekte söz sahibi bir ülke olmanın mihenk taşı olarak karşımıza çıkıyor. İçinde bulunulan zorlu dönemi aşıp, geleceğe emin adımlarla yürümek için birlik ve beraberlik anlayışına her zamankinden daha sıkı sarılmak ve Cumhuriyet mirasına çok güçlü bir



biçimde sahip çıkmak gerekiyor.”

Türkiye’nin 2023’e yönelik hedefleri de dikkate alındığında Cumhuriyet’imizi her alanda yükseltmek için durmaksızın çalışmaya devam etmenin öneme dikkat çeken Yorgancılar, “Bu önemi her geçen gün çok daha iyi kavırıyoruz. İnanıyorum ki; milletimizin Cumhuriyet kazanımlarını daimi bir biçimde

dinamik tutması ve bu mirasın yeni kuşaklara da aktarılmasıyla, ülkemiz dünya sahnesinde çok daha güçlü bir lider misyonu elde edecektir. Bu vesileyle, Cumhuriyet’imizin 96. yılını bir kez daha kutluyor ve Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere, Cumhuriyet destanımızın mimarı olan tüm gazi ve şehitlerimizi bir kez daha minnetle anıyorum” ifadelerine yer verdi.



*Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "En Büyük Eserim" dediği, bizlere insanca bir yaşamın kapısını açan Türkiye Cumhuriyeti'nin 96'ncı kuruluş yıldönümü, İzmir'de coşkuyla kutlandı. Cumhuriyet Bayramı kutlamalarının adresi, bu sene de Cumhuriyet Meydanı'ydı.*



# YAŞASIN CUMHURİYET

İzmir'de Cumhuriyet'in ilanının 96. yılı nedeniyle düzenlenen kutlamalar sabah saatlerinde başladı. İzmir Valiliği'ndeki tebrik töreninin ardından Cumhuriyet Meydanı'nda düzenlenen törenle bayram coşkusu tüm İzmir'e yayıldı. İzmir Valiliği'nde düzenlenen ilk törende İzmir Valisi Erol Ayyıldız, Ege Ordusu ve Garnizon Komutanı Korgeneral Ali Sivri ve İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer tebrikleri kabul etti. Valilikte düzenlenen resmi törenin ardından Cumhuriyet Bayramı coşkusu, Cumhuriyet Meydanı'na taşındı.

Binlerce İzmirlinin coşkuyla katıldığı Cumhuriyet Meydanı'ndaki tören, Vali Ayyıldız, Korgeneral Sivri ve Başkan

Tunç Soyer'in askeri araçla tören alanından geçerek halkı selamlamasıyla başladı. Tören Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuarı Ekin Topluluğu'nun halk oyunları gösterisiyle devam etti. İstiklal Marşı eşliğinde Türk bayrağının göndere çekildiği törende, Vali Ayyıldız günün anlam ve önemini belirten bir konuşma yaparak vatandaşların Cumhuriyet Bayramını kutladı. Vali Ayyıldız'ın konuşmasının ardından Selma Yiğitalp Lisesi'nden Ömer Teleş, İzmir Atatürk Lisesi'nden Elif Akyüz ve Muhammed İdam'ın okuduğu şiirler büyük alkış aldı. Dokuz Eylül Üniversitesi Karadeniz Halk Dansları Topluluğu'nun gösterisi, Ege Ordusu ve Garnizon



Komutanlığı Bölge Bandosu, Güney Deniz Saha Komutanlığı Bandosu ve Hava Eğitim Komutanlığı Bandosu'ndan oluşan karma bandonun icra ettiği marşlarla renklenmiş bayram kutlaması, Cumhuriyet Meydanı'ndaki kortej geçidiyle devam etti.

### “Cumhuriyet fazilettir”

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın mesajının okunmasının ardından konuşan İzmir Valisi Erol Ayyıldız, “Aziz milletimizin ve onun kahraman ordusunun Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün yanında tek yürek olarak yer almasıyla yürütülen istiklal ve istikbal mücadelesi, binlerce şehit verilerek çok zor şartlar altında kazanılmış, ardından cumhuriyet kurulmuş ve milletimiz dünya tarihinin kaydettiği en değerli başarılarından birini gerçekleştirmiştir. Kurtuluş mücadelemizden sonra kurulan yeni Türk Devleti'nin çağdaş bir yönetim şekline sahip olması gerektiğine inanan Atatürk, ‘Cumhuriyet yüksek ahlaki değer ve niteliklere dayanan idaredir. Cumhuriyet fazilettir’

diyerek yeni devletin yönetim şeklinin cumhuriyet olacağını ifade etmiştir. Türkiye Cumhuriyeti köklü, büyük ve güçlü bir devlet olarak Dünya Milletleri arasında saygın bir üye haline gelmiştir. Türk Milleti olarak, bugün bunun haklı gurur ve mutluluğunu hep birlikte yaşıyoruz” ifadelerini kullandı.

### Unutulmaz final

İzmir'de Cumhuriyet Bayramı kutlamaları, İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen etkinliklerle son buldu. Gece geç saatlere kadar süren ve sokaklara taşan Cumhuriyet Bayramı kutlamaları, 350 metrelik dev Türk bayrağının, Cumhuriyet Meydanı'ndan Gündoğdu Meydanı'na kadar taşınmasıyla başladı. Fener alayına ise genci yaşlı binlerce İzmirli katıldı. Görkemli fener alayına sokaklara taşan, balkonlarına çıkan İzmirlilerin ilgisi büyük oldu. İzmir'deki Cumhuriyet Bayramı kutlamalarının finalinde ise Yeni Türkü ve Leman Sam sahneye çıktı. Yeni Türkü ve Leman Sam, İzmir Marşı'nı birlikte söyledi.



# Sansuz sevgi ve özlemle...

**T**üm Türkiye’de ve İzmir’de on binlerce vatandaş, çağdaş Türkiye’nin mimarı ve Cumhuriyetimizin kurucusu, Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün vefatının 81. yılında O’nu bir kez daha sevgi, özlem ve şükranla andı.

İzmir’deki anma törenlerinin merkezi, bu yıl da Cumhuriyet Meydanı’ydı. Buradaki törende İzmir Valisi Erol Ayyıldız, Ege Ordusu ve Garnizon Komutanı Korgeneral Ali Sivri, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, TOBB’a bağlı oda ve borsaların temsilcileri, sivil toplum ve meslek kuruluşları, üniversite rektörleri, öğretmenler ve öğrenciler, şehit yakınları ve gaziler ile binlerce İzmirli vatandaş, Atatürk’e saygı ve minnetlerini sundu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına Atatürk Anıtına çelenk sunumunu EBSO Meclis Başkanı Salih Esen ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu yaptı.

Valilik, Ege Ordusu ve Garnizonu, Büyükşehir Belediyesi, siyasi partiler, meslek örgütleri, dernek ve vakıfların temsilcileri de anıta çelenk koyarak Atatürk’ün aziz hatırasına saygılarını sundular. Çelenk sunumunun ardından saatler 09.05’i gösterdiğinde tüm yurttaki gibi çalınan eş zamanlı sirenler eşliğinde Ulu Önder Atatürk için saygı duruşunda bulunuldu.



## Anma programı Sabancı Kültür Merkezi’nde

Saygı duruşu ve İstiklal Marşı ile başlayan Sabancı Kültür Merkezindeki anma töreninde ise günün anlam ve önemini belirten konuşmayı Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nükhet Hotar yaptı. Konuşmanın ardından “Selanik Atatürk Evi’nde adli belgesel sunumlu kısa filmlerin gösterimi yayınlandı. Sunum sonrası Dokuz Eylül Üniversitesi’nin Müzik Eğitimi Anabilim Dalı tarafınca Atatürk’ün sevdiği parçalardan oluşan müzik dinletisi katılımcılara duygulu anlar yaşattı. Dinletinin ardından program, kültür merkezinin fuaye alanında kurulan “Fotoğrafın Tanıklığında 57 Yıl” isimli serginin, Vali Ayyıldız ve protokol tarafından gezilmesi ile son buldu.

## “Mirasına sahip çıkıyoruz”

İzmir Valisi Erol Ayyıldız, yayınladığı 10 Kasım mesajında Türkiye’nin Atatürk’ün

“*Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucusu Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk, ebediyete intikal edişinin 81. yıldönümünde törenlerle anıldı.*”

geride bıraktığı fikirler ışığında tüm milletçe yürüdüğünü ve O'nun mu-kaddes mirasına sahip çıktığını ifade etti. Ayyıldız, mesajında şöyle dedi:

“Necip milletimizin yetiştirdiği eşsiz tarih ve devlet adamı olan Atatürk, tarihin akışını değiştiren nadir liderlerdendir. Bu bakımdan Atatürk bizim milletimizin değil bütün insanlığın sevgisini ve saygısını kazanmış bir liderdir. Milletçe verilen şanlı kurtuluş mücadelemize liderlik eden Atatürk, bağımsızlık meşalemizin ilk ateşini yaktığında arkasında inanmış bir halkın gücünü hissetmiş, hür ve bağımsız bir Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasında verdiği zorlu mücadelelerde en büyük dayanağı büyük Türk Milleti olmuştur. Vatanına ve milletine bu kadar bağlı olan büyük komutan ve devlet adamı ömrünü de bu milletin istiklaline ve istikbaline adamıştır. Türk milletinin refahı ve mutluluğu için sürekli yeniyi ve mükemmeli arayan Atatürk, Türkiye Cumhuriyeti'nin gelişimi noktasında da büyük adımlar atmıştır. O'nun öncülüğünde Cumhuriyet döneminde hayata geçirilen inkılap ve ilkelerle, demokratik, modern, hür ve müreffeh Türkiye'nin temelleri atılmış, büyük bir dönüşüm ve modernleşme süreci başlatılmıştır. Bu minvalde atılan adımlarla bugün gelinen noktada ülkemiz dünya milletler ailesinde saygın ve güçlü bir noktaya gelmiştir. Yüce Türk Milleti ve Devleti kararlı yürüyüşünü Atatürk'ün ve onunla birlikte mücadele vermiş tüm silah arkadaşlarının idealleri doğrultusunda sürdürmektedir. Milletimiz; Atatürk'ü ve onun en büyük eseri olan Cumhuriyetimizi her şartta korumak, düşüncesini özümsemek, açtığı yolda ilerlemek, gösterdiği hedeflere ulaşmak için çaba gösterecek, Cumhuriyetimizi yeni eserlerle yücelterek sonsuza kadar yaşatacaktır. Gençlerimizin bu mirasa ilelebet sahip çıkacağını da biliyoruz. Vatan millet sevgisinin tezahür ettiği şuur ve heyecan ile şehitlerimizin kanı ile sulanmış şanlı



Bayrağımızı bizlerden devralacaklar, Atatürk sevgisini ve mensubu oldukları Türk Milleti kimliğini her daim gurur kaynağı olarak taşıyacaklardır.”

### İzmir, Atatürk'e Saygı Yürüyüşü'nde buluştu

Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk, 81'inci ölüm yıldönümünde İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen “Ata'ya Saygı Yürüyüşü”yle de anıldı. Binlerce İzmirli, 350 metre uzunluğundaki dev posterisi Alsancak Limanı'ndan Cumhuriyet Meydanı'na kadar birlikte taşıdı. Cumhuriyet Meydanı'nda yürüyüşün son bulmasının ardından, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer günün anlam ve önemine dair tören alanında bir konuşma yaparak, “Sevgili İzmirli, Ben Mustafa Kemal Atatürk'ü, Ata'mızı, yalnızca yaptıkları ve söyledikleriyle değil, O'nun düşünce ve muhakeme dünyasıyla da anlamaya çalışıyorum. Aramızda olsaydı bugünün büyük meselelerine yaklaşımını ve nasıl çözeceğini tasavvur etmeye dikkat ediyorum. Dünyayı, yaşadıklarımızı,

O'nun zihniyle izliyor, attığım her adım için O'nu rehber kabul ediyorum” dedi.

### Bugün hayatta olsaydı...

Atatürk'ün hayatta olsaydı güncel birçok sorunun çözümünde canla başla çalışacağını vurgulayan Başkan Soyer, “O, bugün aramızda olsaydı, biliyorum ki yoksulluk ve eşitsizlikle mücadele için seferber olurdu. Bilimin, teknolojinin, yenilikçi düşüncenin, kültür ve sanatın gelişmesi için var gücüyle çalışırdı. Kadına karşı şiddete son vermek için en önde yürür, bu konuda asla taviz vermezdi. İklim krizine, havanın, suyun ve toprağın kirlenmesine, tarımın köylünün elinden alınarak büyük tekellerin işgaline izin verilmesine, canlıların ve yaşam alanlarının insan eliyle yok olmasına karşı isyan bayrağını kaldırırdı” diye konuştu.

Yürüyüşün ardından İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen ve Uğur Sayınbatur'un şefliğini üstlendiği Modern Brass Ensemble, Atatürk'ün sevdiği şarkılardan oluşan bir dinleti sundu.





“

*Ege Bölgesi Sanayi Odası, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından başlatılan “Geleceğe Nefes Ol” fidan dikim kampanyasına oda üyeleri, yönetim kurulu, meclis üyeleri ve oda çalışanlarıyla geniş bir katılım gösterdi.*

”

## EBSO “Geleceğe Nefes” oldu

Yaz aylarında İzmir başta olmak üzere yurt çapında yaşanan orman yangınlarının doğaya sahip çıkma bilincini artırması sonucu vatandaşlardan gelen talepler üzerine Cumhurbaşkanlığı öncülüğünde her yıl 11 Kasım’ın “Milli Ağaçlandırma Günü” olarak kutlanması kararlaştırıldı. Tarım ve Orman Bakanlığı’nın koordinasyonunda Türkiye’nin 81 ilinde 2023 noktada 11 milyon fidanın eş zamanlı olarak dikildiği “Geleceğe Nefes Seferberliği” kapsamında İzmir’de de 1 milyon fidan toprakla buluştu.

İzmir’de yaşanan orman yangınının en yoğun biçimde etkilediği Efemçukuru-

Teketepe mevkiinde düzenlenen fidan dikim törenine İzmir Valisi Erol Ayyıldız, Ege Ordusu ve Garnizon Komutanı Korgeneral Ali Sivri, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, TOBB’a bağlı oda ve borsaların temsilcileri, sivil toplum kuruluşları ve kentin 29 noktasında binlerce vatandaş katıldı.

### İzmir’de 1 milyon fidan

Fidanların ağaca, ağaçların ormana dönmesini dileyen İzmir Valisi Erol Ayyıldız, Geleceğe Nefes Seferberliği ile gelecek nesillere daha yeşil bir Türkiye bırakmak için bir araya geldiğini söyledi. Ayyıldız, “11 Kasım Ağaçlandırma

Seferberliği tüm yurttta eş zamanlı olarak büyük bir coşkuyla başlamış bulunmaktadır. Orman varlığımızı korumak ve geliştirmek, ülkemizin orman sahasını ve ağaç servetini çoğaltmak, ağaç ve orman sevgisini yaygınlaştırmak ve gelecek nesillere yurdumuzu daha sağlıklı ve yaşanılabilir bırakmak amacıyla burada toplanmış bulunmaktayız. Tarım ve Orman Bakanlığımızın koordinasyonunda 81 ilimizde 2023 noktada 11 milyon fidanı toprakla buluşturuyoruz. İzmir'in yüzde 40'ı ormanlarla kaplıdır. İlimizde bir milyon fidan dikiyoruz" dedi.

### Yorgancılar'dan destek

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu

Üyeleri, oda üyesi firmalar, meclis üyeleri ve EBSO çalışanlarıyla kampanyaya bütüncül bir biçimde destek olduklarını söyledi. Fidan dikim töreninin yapıldığı Tekketepe bölgesinin de içinde bulunduğu alanda Ağustos ayında yaşanan yangında İzmir'in çok büyük bir ormanlık bölgesini yitirdiğini hatırlatan Yorgancılar, "Tüm üyelerimize yaptığımız çağrı ile ormanlarımızın yeniden yükselmesi için büyük bir kampanya başlattık. İzmirimizde üç gün süren, hepimizin yüreğini yakan orman yangınları, tahrip olan doğamız, ormanlarımızın sakinleri canlılarımız, azalan nefesimiz, ülkemiz ve gelecek nesillerimiz için T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğümüz ve

Ege Orman Vakfı ile el ele vererek, İzmir kurumları olarak beraberce hareket ettik ve ediyoruz. Başta üyelerimiz ve çalışanlarımız olmak üzere 'Geleceğe Nefes' projesinin içinde olan ve destek veren herkese teşekkürlerimi sunuyorum" dedi.

### 81 ilde 13 milyon fidan toprakla buluştu

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 11 milyon 47 bin 430 fidan hedefiyle başlattığı kampanyaya, Türkiye'nin 81 ilinde yoğun ilgi gösterildi. Sahiplenilen fidan sayısının 13 milyon 539 bin 81 olduğu belirtildi. Sahiplenilen fidanlar, "Mili Ağaçlandırma Günü" olarak ilan edilen 11 Kasım Pazartesi günü saat 11.11'de tüm noktalarda eş zamanlı olarak dikildi.





*“İş insanları, mutlaka sivil toplum çalışmalarında yer almalı”*

2019 yılının “Örnek Kıdemli Vatandaşı” ödülünün layık görüldüğü EBSO 1997-2005 Dönemi Meclis Başkanı Kemal Çolakoğlu, iş insanlarının sivil toplum örgütlerinde mutlaka yer almaları gerektiğini söyledi. Demokrasilerde artık tek etkenin parlamentolar olmadığını vurgulayan Çolakoğlu, “STK’lar büyük etkiye sahip. Biz bu anlamda iyi bir noktaya ulaştık mı, tartışılır. Ancak bugün birçok ülke, STK sayısı ile demokratik gelişmişlik düzeyini ortaya koyuyor” dedi.

EBSO Önceki Dönem Meclis Başkanlarımızdan Kemal Çolakoğlu, 2019 yılının “Örnek Kıdemli Vatandaşı” ödülüne layık görüldü. Çolakoğlu, 2003 yılından beri Türkiye Yaşlılık Konseyi Derneği (TÜRYAK) tarafından 60 yaş ve üstündeki cemiyet ve iş hayatında başarılı, sosyal ve kültürel faaliyetlerde öncü, lider yapıda, iyiliksever, vatanperver ve yenilikçi insanlara verilen ödülü 1 Ekim 2019

günü İstanbul Maslak Hilton Oteli’nde düzenlenen Phronesis Yaşam Ustalığı Kongresi’nde aldı. Sayın Çolakoğlu ile layık görülen ödülü, sivil toplum çalışmalarının önemini ve Ege Bölgesi Sanayi Odası’nı konuştuk.

**Sayın Çolakoğlu, teşekkür ediyor ve tebrik ediyoruz. Öncelikle ‘Örnek Kıdemli Vatandaş’ ödülünü veren TÜRYAK’ı bize anlatır mısınız?**

Türkiye Yaşlılık Konseyi Derneği’ni, belki ismindeki “yaşlılık” terimi nedeniyle insanlar tanımaktan kaçmaya çalışıyorlar. Çevremizdeki pek çok insan da buradan hareketle ödül için tebrik ve mutluluklarını iletirken yaşlılık konusuna vurgu yaptı ve takıldılar. Ancak TÜRYAK’ın gerçekten çok başarılı bir sivil toplum kuruluşu olduğunu ben içine girince anladım diyebilirim. Geçmişte Örnek Kıdemli Vatandaş ödülünü alan insanlara baktığınızda da bunu görebiliyorsunuz. Hepsi de bizzat

gelip törene iştirak ederek ödüllerini almışlar. Bu insanlar her yılki ödül törenlerinde de yeniden bir araya geliyorlar. Ben ödülümü almaya gittiğimde Amerika'dan, Belçika'dan, Fransa'dan, İtalya'dan gelen ödül sahipleri ile tanışma imkanı buldum. Bu insanlar, aynı zamanda bir aidiyet de kazanmış durumdalar TÜRYAK ile ilgili olarak. İşadamı Mete Bora tarafından kurulan bu dernek, belirli bir yaşın ardından kamuoyuna hizmetleri geçmiş insanları yaşarken ödüllendirmeyi amaç edinen bir kuruluş. Bunun yanı sıra bu insanların tecrübelerinden istifade ederek genç kuşaklara aktarmayı da amaç ediniyor. İzmir'de bu ödülü alanlar arasında Dokuz Eylül Üniversitesi rektörlerinden rahmetli Prof. Dr. Namık Çevik Hoca da bulunuyor. Ayrıca halkla ilişkiler alanındaki emekleri için Sancar Maruflu da bu ödüle layık görülmüş. Bu sene de 300 kişi içinden yapılan elemelerde bizi layık görüp takdir etmişler.

### **Ne gibi kriterlere göre veriliyor bu ödül?**

Bir defa hayatta yaptığınız çalışmaların ciddi bir bölümünü kamuya dönük olarak yapmış olmanız gerekiyor. Sivil toplum örgütlerine ve halka hizmet anlayışına dönük bir anlayış içinde olunmasını bekliyorlar. Oralarda başarılı olduğunuzu kabul ettikleri insanlara da ödülü veriyorlar.

### **Bu anlamda STK'lar ve gönüllülük esasına dayalı çalışmalar denince ilk akla gelen isimlerdensiniz...**

Doğru söylüyorsunuz. Benim Kültürpark Tenis Kulübü Başkanlığı ile başlayan bir sivil toplum çalışmaları hayatım var. Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda 25 yıl boyunca her aşamada görev yaptım; Meslek



Komitesi Başkanlığından başlayarak Bütçe Komisyonu Başkan Vekilliği, Yönetim Kurulu Muhasip Üyeliği, Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği, Meclis Başkan Vekilliği ve Meclis Başkanlığı ile Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı Müteşebbis Heyet Başkanlığı, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyet Kurucu Başkanlığı, İdare Komitesi Başkanlığı, TOBB'da Sanayi Odaları Konsey Başkanlığı ve Genel Kurul Başkanı olarak hizmet verdim. Bunların ardından ESİAD'ın 16 kurucusundan biriyim ve Yüksek İstişare Konseyi Başkanlığı yaptım. EGİAD'ın en uzun süre Danışma Kurulu Başkanlığı görevinde bulundum. Bu görevleri tamamladıktan sonra artık görevim bitti diye düşünüyordum, ama öyle olmadığını gördüm ve altı sene İzmir Kalkınma Ajansı Kalkınma Kurulu Başkanlığı yaptım. Ayrıca 25 yıldır da Meksika Devleti'nin fahri konsolosluğu görevini yürütüyorum. Burada da Meksika Devleti, Kraliçe Elizabeth'ten Apple'ın kurucusu Steve Jobs'a kadar pek çok kişiye verdiği Aztec Eagle Madalyası'nı bana layık gördü ve 110 milyonluk Meksika Birleşik Devletleri Başkanı, programı İstanbul'da olmasına rağmen İzmir'e gelerek bu madalyayı takdim etti. Bütün bu işler, insan ancak severek yaparsa yapılabilir ve ancak o zaman size

yol, su olarak geri dönebilir. Döndüğü için de TÜRYAK'ın Örnek Kıdemli Vatandaş ödülü, beni gerçekten çok mutlu etti.

### **Batı'da başarılı iş insanlarının sivil toplum çalışmalarına katılmaları çok önemsenir ve birçok kişi de bunu bir gereklilik olarak yapar. Ancak sizde bu anlamda içten gelen bir sevgiyi görüyoruz. İş dünyamıza bu anlamda neler önerirsiniz?**

Biz, kalkınmakta olan bir ülkenin insanlarıyız. Hatta benim çocukluğumda kalkınmamış devletler sınıfında sayılıyorduk. Ama bu devlet, işte bu şartlar altında bizi okuttu. Ben ilkokulu devlet okulunda okudum, üniversiteyi de batıda büyük ücretler ödeyerek okunabilen, ODTÜ gibi bir üniversitede küçük bir harç ile bitirdim. Bunun da ötesinde devletimizin, yani aslında kamu kaynaklarının insanlara verdiği nimetler var. Dolayısıyla bizlerin bu devlete ve millete borcumuz var diye düşünüyorum. Bunu örememiz gerekiyor. Hele hele iş insanıysanız mutlaka karşılığını yapmak zorundasınız. Elbette imkanı olmayan kişileri kastetmiyorum. Bir insanın bu katkıyı yapmasının yolları nelerdir; devlet kadrolarında yer alabilirsiniz ki iş insanı olarak bunu yapamıyorsunuz. Ya da siyasete girebilirsiniz veya sivil toplum çalışmalarına katılabilirsiniz. Ben siyasete girmeyi hiç düşünmedim. Eksik olmasınlar, çok da teklif eden oldu, ama istemedim. Dolayısıyla sivil toplum örgütlerinde çalışarak buralarda üyesi bulunduğum dernekler, vakıflar ve bunların camiaları yolu ile ülkeme, milletime faydalı olmaya gayret ettim. Ve dolayısıyla iş insanlarının mutlaka ve mutlaka bir şekilde sivil toplum örgütlerinde yer almaları gerektiğine inanıyorum.



Demokrasilerde tek etken artık parlamentolar değil, STK'lar da büyük etkiye sahip. Biz bu anlamda iyi bir noktaya ulaştık mı, tartışılır. Ancak bugün birçok ülke, STK sayısıyla demokratik gelişmişlik düzeyini ortaya koyuyor.

#### ***Ne gibi katkıları oluyor iş hayatı anlamında?***

Her bakımdan oluyor. Sivil toplum çalışmaları içinde bulunmak takım çalışması açısından önemli, sosyal olarak iş hayatını ve insanları tanımak açısından önemli... Ben, en büyük zenginliğimin 'insan' olduğunu düşünüyorum ve şunu vurgulamak istiyorum ki, bütün bunların temelinde sevgi yatıyor. Çekirdekten itibaren ailemi çok seviyorum, yaşadığım şehir olan İzmir'i çok seviyorum, ülkemizi çok seviyorum ve neticede yaşadığım dünyayı ve insanları çok seviyorum. İnsanı sevmek en maliyetsiz bir şeydir; ama en değerli ve getirisi en yüksek olan bir şeydir. İnsanlar sizin kendilerini sevdiğinizi anlarsa, mutlaka karşılığını alıyorsunuz. İnsan, en çok ve güçlü biçimde sevgiyi hisseder. Ben de hayatımda yaptığım her şeyi severek yaptım. Örneğin EBSO'da Meclis Başkanlığı yaptığım dönemde hiçbir zaman

kendimi meclis üyesi arkadaşlarımın üzerinde görmedim. Bilakis onların beni seçerek o mevkiye getirdiği ve benim onların emrinde olduğum bilinciyle görev yaptım. Dolayısıyla da bir işi severek yapmanın karşılığını aldım hep.

#### ***EBSO üyelerimize ve camiamıza iletmek istediğiniz mesajınız nedir?***

EBSO'nun kapısından içeri girdiğim günden bugüne kadar hep söylediğim şey şudur: EBSO, üreten kesimin temsilcisidir. Üretmek, Türkiye için yapılabilecek en iyi şeydir, en büyük sevaptır. Üretim istihdamı yaratır, ihracatı yaratır, katma değeri yaratır. Eli taşın altında olan insan, EBSO'daki üreten insandır. Şunu da hep söylerim ve yine söylüyorum: Ankara'nın EBSO'yu çok iyi dinlemesi gerekiyor. Tüm koşullara rağmen EBSO, bugün sesi en gür çıkan, en iyi çıkan odalardan bir tanesidir. Eğer Türkiye'de sanayicinin gözünde bir yaş damlası varsa, sanayici ağlıyor demektir; yine sanayicinin yüzünde ufak bir tebessüm varsa da ülke kahkaha atıyor demektir. Bu anlamda bizi EBSO olarak diğer odalardan farklı kılan ve dinlenen kılan nedir dersanız;

EBSO'nun kurumsal kültüründe vefa var, büyüklerimizden öğrendiklerimizden faydalanmak var, açık sözlüyüz, dürüstüz, ülke menfaatini diğer her türlü menfaatin üzerinde tutan bir anlayışa sahibiz. 'Rabbena hep bana' demeyen ve ülkenin çıkarı için doğruları söyleyen bir camiadır EBSO camiası. Bu, bizi çok saygın yapar. Bazen Ankara'yı kızdırırız, gerekirse cezaya kalırız, ama sonrasında haklılığımız hep anlaşılır. Ben bu nedenle EBSO'yu çok önemsiyorum. Burada görev almış ve alan arkadaşlarımın çok onurlu ve gururlu bir iş yaptıklarını düşünüyorum. Meslek komitelerinden sekreteryaya, meclisinden yönetimine kadar bu böyledir. EBSO'nun başarısının arkasındaki etkenler içinde en önemlilerinden biri de sekreteryasıdır. Bizler hep vitrindeyiz, ama esas iş mutfaktan çıkar; o nedenle uzun zamandır devam eden istikrarlı genel sekreterlik, Odayı çok güçlü kılmaktadır. EBSO'da güçlü mutfak ve güçlü vitrin var. Hepsine sevgilerimi iletiyorum.

***Röportaj: Engin Tatlıbal***



## EBSO ve Alman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası arasında teknik eğitimde işbirliği için ilk adım



**A** lman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri ve Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Thilo Pahl ve Alman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası İzmir Bürosu Müdürü Ünal Eren ile Krone Ticari Araçlar Genel Müdürü Rıza Akgün, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı ziyaret etti. EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu tarafından ayrılan heyet, Türkiye'de mesleki ve teknik eğitimin daha iyi bir noktaya gelmesi için iki ülke arasında yapılabilecek işbirlikleri konusundaki düşüncelerini paylaştı.

### Nitelikli işgücünün önemi

Alman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası'nın ziyaretinden duyduğu memnuniyeti dile getiren EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, Türkiye'nin daha yenilikçi ve verimli bir endüstriyel üretim modelini oturtabilmesi ve bu sayede küresel rekabette yerini alabilmesi için nitelikli işgücüne ihtiyaç duyduğunu söyledi. Bunun için kaliteli mesleki ve teknik eğitimin yerel, ulusal ve uluslararası iş piyasalarının beklentilerine uygun şekilde yapılandırılmasının önemi-

ne dikkat çeken Gökçüoğlu, "Genç nüfusumuza gerekli bilgi, beceri ve yetkinliğin kazandırmasını sağlamaya yönelik olarak, mesleki ve teknik eğitimin en iyi bir noktaya hem nitelik ve hem de nicelik olarak getirilmesi için gereken ne varsa yapmamız gerekiyor. Bu anlamda ciddi projeler geliştiriyoruz. Uluslararası işbirliklerinin de bu süreçte Türkiye'nin vizyonunun şekillenmesinde önemli katkısı olacağını düşünüyorum. Almanya'da çok güçlü olan teknik eğitim süreçlerini incelemek, bu modelden Türkiye'ye uygun noktaları adapte etmek ve bu anlamda iki ülkenin işbirliği yapmasını sağlamak gerekiyor" dedi.

### Almanya'nın deneyimi

Alman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreteri ve Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Thilo Pahl da Türkiye'deki mesleki ve teknik eğitimin nasıl daha iyi bir seviyeye gelebileceği konusunda Almanya'nın deneyimlerini paylaşmaya hazır olduklarını söyledi. Teknik eğitimin çok boyutlu bir olgu olduğunu, eğitim ortamından ekipmanlarına ve öğretmen yetiştirme süreçlerine

kadar gelenekselden farklı bir müfredat uygulandığını ve uygulamalı eğitimlerin Almanya'da hangi çerçevede uygulandığını aktaran Pahl, "Alman Yurtdışı Ticaret Odaları bünyesinde yer alan Alman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası, IHK olarak bilinen Alman Sanayi ve Ticaret Odaları ağıyla sıkı bağlar içerisinde bulunuyor.

Ülkelerde karşılıklı olarak firmalarımızın ekonomik ilişkilerin oluşturulmasını ve geliştirilmesini destekliyoruz.

Türkiye'de sanayinin gelişimi, üretimin daha katma değerli olması ve böylece ihracat gelirlerinin artması adına nitelikli işgücü yaratmanın yolunun kaliteli teknik eğitimden geçtiğine inanıyoruz. Bu anlamda Almanya'nın deneyimlerini paylaşmak adına işbirliği yapabileceğimize inanıyoruz" diye konuştu.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu da işbirliği fikrine çok sıcak baktıklarını belirterek Alman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası yetkililerini EBSO Teknik Eğitim Çalışma Grubu'nun bir sonraki toplantısına davet etti.



# EBSO, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi'ne hazır

**“**  
EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın hayata geçirdiği Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Bilgilendirme Toplantısı'nda EBSO olarak beş bine yaklaşan üye sayımız ile yerli üretim adına kaydedilecek ilerlemelerin ülkemize ve firmalarımıza büyük katkılar sağlayacağını söyledi.  
**”**

**S**anayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hayata geçirilen Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı'na ilişkin bilgilendirme toplantısı İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde gerçekleştirildi. Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Mehmet Fatih Kacı'ın da iştirak ettiği toplantıya EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez, İzmir Vali Yardımcısı Hulusi Doğan, İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş ve sanayiciler katıldı.

### “Büyük katkı sağlayacak”

Toplantıda yaptığı konuşmada Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak, ülkemiz için büyük önem arz ettiğine inandığımız Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı'nın hayata geçirilmesi sebebiyle, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Sayın Mehmet Fatih Kacı'ın huzurunda, projede emeği geçen herkese teşekkür eden Dönmez, “Bakanlığımız tarafından, program kapsamında desteklenecek ilk odak sektör makine sektörü olarak belirlenmiştir. Bu İzmir için sevindiricidir, zira EBSO olarak makine sektöründe 600 civarında üyemiz bulunmaktadır. Toplamda beş bine yaklaşan üye sayımız ile yerli üretim adına kaydedilecek ilerlemelerin başta

ülkemize ve firmalarımıza büyük katkılar sağlayacağına inanıyoruz” dedi. Dönmez, özverili çalışmalar sonucu hayata geçirilen Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı'nın ülkemiz ve iş dünyası için hayırlı olmasını temenni etti.

### “Genç nüfus en büyük avantajımız”

Toplantıda konuşan T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Mehmet Fatih Kacı ise Türkiye olarak aktif yazılımcı açığımız bulunduğunu vurguladı. Kacı, “Yazılımcı sayımız yeterli değil. Aktif olarak yaklaşık 150 bin yazılımcımız var, bunu hızla 500 bine çıkarmak hedefindeyiz. Türkiye nüfusunun yarısı 31 yaşın altında. Genç nüfus, teknolojik dönüşüm açısından Türkiye'nin en önemli avantajıdır. Bu çerçevede atacağımız adımları 'Milli Teknoloji Hamlesi' başlığı ile yapılandırdık. Tam bağımsız Türkiye için üretmemiz gereken ürünlerin tespit edilmesi gerekiyor. Bugün 160 milyar dolar seviyesinde olan imalat sanayi ihracatının 2023'te 210 milyar dolara çıkarılması öngörülmüyor. Yine yüzde birlerde olan Ar-Ge'ye ayrılan payı, aynı dönemde yüzde 1,8'e çıkaracağız. Araştırmacı sayımız da 112 binden 200 bine yükselecek. Ar-Ge personelimiz ise 154 binden 300 bine yükselecek.

Bu doğrultuda yenilikçi eğitim programları hazırlıyoruz” diye konuştu.

### Nitelikli işgücü vurgusu

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş da dünya pazarında var olmanın yolunun katma değeri yüksek ürünler üretmek ve satabilmekten geçtiğine işaret etti. Ucuz iş gücü ve verimlilikle dünyayla rekabet edilemeyeceğini anlatan Uğurtaş, “Ar-Ge ve inovasyona önem verilmesi gerekiyor. Artık geleneksel sanayi ürünlerimizin yanına teknolojiyi koymak zorundayız. Ne yazık ki teknoloji tüketen ve satın alan bir ülkeyiz. Onun için eğitim ve nitelikli iş gücüne önem vermek zorundayız. Mesleki eğitim çok önemli. Ülkemizde sermaye sıkıntısı var. KOBİ’ler için avantajlı kredilerin verilmesi gerekiyor” ifadesini kullandı.



## AB ve UNDP Delegasyonu yetkilileri, Model Fabrika çalışmalarını hakkında bilgi aldı

**A**vrupa Birliği (AB) Türkiye Delegasyonu ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) izleme uzmanları, İzmir’de kurulacak olan ve KOBİ’ler için Uygulamalı Kapasite ve Yetkinlik Geliştirme Merkezi olarak tanımlanan Model Fabrika çalışmalarının geldiği nokta hakkında bilgi aldı. Ege Bölgesi Sanayi Odası’nda gerçekleşen toplantıda EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, EBSO Genel Sekreteri Mustafa Kalyoncu, İZTO Genel Sekreteri Mustafa Tanyeri, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu İzleme Uzmanı Çağlar Aydın, AB ve UNDP yetkilileri ile Model Fabrika çalışmalarının paydaş kurumlarının temsilcileri katıldı.

Toplantıda izleme yetkililerini

ağırlamaktan duyduğu memnuniyeti dile getiren EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, “Sanayi 4.0 için üniversitelerimizin ve kentimizdeki odaların paydaşlığında, sanayimizin dijital ve yalın dönüşümü için yapılan model fabrika çalışmalarını çok önemsiyoruz. Çalışmalarımız verimli bir biçimde sürüyor. Bölgemizde önemli bir atılımın öncüsü olacak bu proje, KOBİ’lerimizin dönüşümü için öncü

bir rol oynayacak” diye konuştu.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Verimlilik Genel Müdürlüğü’nün UNDP işbirliğiyle yürüttüğü KOBİ’ler için Uygulamalı Kapasite ve Yetkinlik Geliştirme Merkezleri (Model Fabrika) projesi fizibilite çalışmaları çerçevesinde, Ankara ve Bursa’daki model fabrikaların ardından İzmir’de kurulacak model fabrika, Manisa ile Aydın’daki sanayicilere de hizmet verecek.



# EBSO üyesi asansör sanayicilerinden **Bakanlığa 10 öneri**



“  
Ege Bölgesi  
Sanayi Odası  
49. Asansör  
ve Yürüyen  
Merdiven  
Meslek  
Komitesi  
üyeleri, T.C.  
Sanayi ve  
Teknoloji Bakan  
Yardımcısı  
Hasan  
Büyükdede  
ile bir araya  
gelerek sektörel  
önerilerini  
sundu.  
Sanayiciler,  
uluslararası  
bilinirliği  
olan, milli  
markalarımızın  
yaratılması  
için bakanlığın  
desteğini istedi.

**E**BSO 49. Asansör ve Yürüyen Merdiven Meslek Komitesi Başkanı Mehmet Kaptan ve komite üyeleri Sinan Çelebi, Engin Aktaş, Cüneyd Temel ve Hidayet Dünder'in katıldığı toplantıda EBSO üyesi sanayiciler, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Hasan Büyükdede'ye 10 maddede sıraladıkları şu önerilerini sundular:

“Stratejik ürün kapsamına alınan asansörde bölgesel bazda büyük firmalarının birleşmesini teşvik edecek düzenlemelerin yapılması, bu birleşmelerin takip edilmesi, Sanayi 4.0 ve 5G Teknoloji entegrasyonları ve üniversite – teknopark işbirlikleri ile yenilikçi, rekabetçi, uluslararası bilinirliği olan, milli markalarımızın yaratılması;

Kamu Kurum ve Kuruluşları'nın; Asansör ve Yürüyen Merdiven tesisi, revizyonu, aylık periyodik bakım ve servis hizmeti alım ihalelerinde milli ve yerel firmaları destekleyici düzenlemelerde bulunulması;

Ülkemiz sınırları içerisinde tesis edilen asansörlerin tescili aşamasında Belediye ve Kamu Kurumlarınca istenen ve birbirinden çok farklı olan uygulamaların sonlandırılması ve bunun

standart bir hale getirilmesi hususunda sektörün tüm paydaşları ile birlikte ortak bir yol haritası oluşturulması; Asansör ve yürüyen merdivenlerin yıllık periyodik kontrollerinde yaşanan farklı uygulamaların sonlandırılması için düzenleme yapılması;

İlgili belediyelerimiz farklı bir A Tipi Muayene Kuruluşu ile protokol yapmış durumdadır ve bu da asansör kontrol standardı tek olsa da farklı uygulama ve yorumları beraberinde getirmektedir. Bu protokollerin ve gelirlerinin tek çatı altında yapılması / toplanması hem ekonomimize, hem son kullanıcıya hem de bu alanda faaliyet gösteren asansör ve yürüyen merdiven firmalarımıza fayda sağlayacaktır. Örneğin ülkemizde araç muayeneleri tek bir çatı altında ve herhangi bir farklı uygulamaya müsaade edilmeksizin yapılmaktadır, benzer bir uygulama pek ala asansör ve yürüyen merdiven denetimleri için de organize edilebilir;

Ülkemizde, her parçası üretilme becerisine sahip olan asansörün; yabancı tekeller tarafından anti-damping uygulamalarına maruz bırakıldığı bir gerçektir, bu konuda sıkı

denetimlerin yapılması, ürün gözetim vergilerinin arttırılması, uzak doğudan gelen ürünlerin ilk önce AB ye sokularak menşe şahadetnamelerinin değiştirilerek tekrar ülkemize sokulmasının önlenmesi gibi eylemleri, ticaret ve ekonomi savaşlarında ülkemiz adına çok önemsiyoruz; Asansörün ürün garantisi üç yıl iken komponentlerinin de aynı garanti süresine sahip olması, özellikle Piyasa Gözetim Denetimlerinde sadece asansör montajcısına değil, komponent üreticilerinin de benzer denetimlere tabi tutulması, bir çok PGD sonucunda benzer hatası(ları) tespit olan ara parça üreticisinin, ürününü piyasadan geri çağırarak ve düzeltmek dahil nasıl önlemler aldığına takibi. Belge için muayeneye gönderilen

ürün ile piyasaya arz edilen ürünün aynı olup olmadığının takibi, ve bu tip sorunlu ürünleri belgelendiren muayene kuruluşlarına yaptırım getirilmesi;

Nüfusa, benzer firma sayısına, teknik alt yapılarına ve mali ekonomik yeterliliklerine göre iş yeri açma ruhsatlarının verilmesi;

Asansör ve yürüyen merdivenlerin anlatımı, düzenli bakımlarının yapılması ve güvenli kullanımı için bina yöneticilerinin ve özellikle çocuklarımızın katılımının özendirildiği ve senenin belli periyodlarında gerçekleştirilen organizasyonların yapılması. Bu organizasyonların stratejik ürün kapsamına da alınan asansörün tüm paydaşlarının bir araya geldiği ve devletimiz desteği ile yapılan ve bilinirliği dünya çapında olan

bir fuar ile (tercihen İzmir) birlikte gerçekleştirilmesi;

Ülkemizde; Asansör ve Yürüyen Merdiven Kurucusu ve Bakımcısı - Elektromekanik Taşıyıcılar Bakım ve Onarımcısı gibi alanlarında eğitim verecek olan Meslek Liselerinin özendirilmesi için faaliyetlerde bulunulması;

İmar planlarında asansör standardına aykırı durumların ortadan kaldırılması, enerji tasarruflu ve çevre dostu ürünlerin kullanımının teşvik edilmesi, yüksek katlı dikey mimari yapılar yerine, alçak katlı yatay mimarinin özendirilmesi ve gerek engelli gerekse yaşlı nüfus için iki katlı da olsa her türlü yapı için asansör kuyusu bırakılmasının teşvik edilmesi.”

## EBSO ve İZTO Elektrik Ekipmanları Meslek Komiteleri ortak toplantı gerçekleştirdi

Ege Bölgesi Sanayi Odası 47. Aydınlatma ve Elektrik Ekipmanları Sanayi Meslek Komitesi ve İzmir Ticaret Odası 27. Elektrik Teçhizatı ve Tesisatı Grubu Meslek Komitesi ortak toplantısı 4 Kasım 2019 Pazartesi günü EBSO Şinasi Ertan toplantı salonunda gerçekleştirildi.

Yenilenebilir enerji firmalarının çalışmaları ve karşılaştıkları sorunlar, Nace kodları, katılınması öngörü-

len fuarlar ve hazırlıklar ile mesleki ve güncel konuların görüşüldüğü toplantıya Ege Bölgesi Sanayi Odası 47. Aydınlatma ve Elektrik Ekipmanları Sanayi Meslek Komitesi Başkanı Mehmet Fatih Özcan ve Komite Üyeleri Hüseyin Turhan, Fikri Çelik ve Mehmet Serdar Mete ile İZTO 27. Elektrik Teçhizatı ve Tesisatı Grubu Meslek Komitesi Başkanı Şükrü Özseyhan ve Komite Üyeleri Oğuz Akdağ, M. Yavuz Alkan ve Bülent

Demiral katıldı.

Toplantıda yenilenebilir enerji firmalarını destekleyici çalışmalar yapılmasına ve grup üyesi firmalara bilgilendirmeler yapılarak doğru Nace kodlarında yer almaları konusunda çalışmalar yapılmasına karar verildi. Ortak komite toplantısında ayrıca ortak katılımlı fuarların belirlenmesi konusunda fikir alışverişinde bulunularak bu konuda ortak çalışmalar yapılması kararı alındı.



# KOBİ'lerin finansmana erişimi önemlidir



## Adnan YILDIRIM

Ekonomi Bakan  
Yardımcısı (2014-2015)  
Türk Eximbank Genel  
Müdürü (2016-2019)

Türkiye ekonomisinin vazgeçilmez KOBİ'lerimizin önemine bir kez daha vurgu yapmak ve bu vesileyle de gündemde biraz öne çıkartabilmek için KOBİ'lerin finansmana erişimde kronik hale gelen güncel durumunu ele almak istedik. Her vesileyle hatırlattığımız gibi, KOBİ'lerimizin Türkiye ekonomisinde ihracat, üretim ve istihdam kriterlerine göre yüzde 55 ile yüzde 77 arasında değişen payları ne yazık ki finansmana erişimde aynı seviyelerde olamamaktadır. Üstelik, (biraz da abartarak) hep söylediğim gibi, ekonomide yaşanan zor dönemlerden ya da krizlerden çıkışta, KOBİ'lerimizin payı yüzde 100'e yakındır. Çünkü KOBİ işletmelerimiz dinamik ve çalışkan yapısıyla yeni duruma, yeniliklere ve zor dönemlerin koşullarına çok daha hızlı uyum sağlayabilmektedirler.

Konu finansmana gelince, KOBİ'lerin ekonominin diğer makro büyüklüklerindeki payları ile uyumlu olmayan ve aleyhine bir durum söz konusudur. Türk bankacılık sektörünün Eylül/2019 sonu verilerine göre, kredi

stokunun yüzde dağılımı tabloda verilmiştir (Tabloda: "sektör ortalaması" sütununda, yatırım ve katılım bankaları da dahil tüm bankacılık sektörü ortalama oranları, diğer sütunlarda ise sadece ticari bankaların oranları gösterilmiştir.)

Tablodan da görüleceği gibi, toplam kredilerin ve ticari kredilerin aslan payı büyük işletmelere gitmektedir. Toplam kredilerin yüzde 55'i büyük işletmelerce kullanılmakta, yüzde 21'i bireysel kredilere gitmekte, kalan yüzde 24'ü ise KOBİ'lerce kullanılabilir. Geçmişten beri, kronik olarak KOBİ'lerin toplam kredilerdeki payının yüzde 20'lerde olmasının şüphesiz pek çok nedeni vardır. En önemlileri de özetle, KOBİ'lerin kurumsal yapılarının bankacılık (ve genelde finans) sektörünün kredi tahsis, teminat, proje, uluslararası standartlar, finansal enstrüman çeşitliliği vb konularda aranan koşul ve sunulan seçeneklere uygunluğun ve uyumunun henüz sağlanamamış olmasıdır. Keza, benzer sebeplerle KOBİ'lerimiz sermaye piyasalarından da yeterince



*Ekonominin önemli makro göstergelerinden olan üretim, istihdam ve ihracata katkısı yüzde 57-75 bandında bulunan KOBİ'lerimizin, finans piyasasının önde gelen segmenti olan bankacılık kredi hacminden yüzde 20'lerde pay alabiliyor olması, üzerinde çalışılması gereken önemli bir sorundur.*



yararlanamamaktadırlar.

Ekonominin önemli makro göstergelerinden olan üretim, istihdam ve ihracata katkısı yüzde 57-75 bandında bulunan KOBİ'lerimizin, finans piyasasının önde gelen segmenti olan bankacılık kredi hacminden yüzde 20'lerde pay alabiliyor olması, üzerinde çalışılması gereken önemli bir sorundur. Üstelik finansmana erişimde zorluk yaşanan dönemlerde, KOBİ'lerin finansmana erişimi büyük işletmelere göre biraz daha zorlaşmakta, tahsilat süreleri piyasa ortalamasının üzerine çıkmakta, finansman maliyetleri büyük işletmelere göre daha yüksek olmaktadır. Bu nedenlerle, yeni kredi alma ve/veya mevcut kredilerini yapılandırma ihtiyacı duyan küçük ve orta boy işletmelerin takipteki kredileri, bankacılık sektör ortalamalarının da üzerine çıkmaktadır. Güncel verilere bakıldığında, uygulanan politikalar ve ilgili kurumlarca devreye alınan koordineli uygulamaların da etkisiyle Ekim/2019 sonu itibariyle 2018 yılı sonuna göre, bankalardaki mevduatın yüzde 12 arttığını; kamu bankaları yanında özel sektöre ait bankalar ile yabancı bankaların da devreye girmesiyle banka kredilerinde sabit kurlarla yüzde 7'lik bir artışa ulaşıldığını görmekteyiz. Ancak büyük işletmelere verilen kredilerde ve bireysel kredilerde yüzde 10'a varan bu artışları henüz KOBİ kredilerinde göremiyoruz.

Önümüzdeki dönemde, Türkiye ekonomisinin vazgeçilmezi KOBİ'lerimizin finansmana erişimine ve erişimi artıracak & kolaylaştıracak enstrümanlara daha fazla yoğunlaşmak, KOBİ'lerin kredi stoku içindeki payını yüzde

#### BANKACILIK SEKTÖRÜ KREDİ STOKU % DAĞILIMI (EYLÜL / 2019)

	Sektör Ortalaması	Kamu Bankaları	Özel Bankalar	Yabancı Bankalar
TOPLAM KREDİLER	100	100	100	100
TİCARİ KREDİLER	79	78	77	74
Büyük İşletmeler	55	52	51	51
Kobiler	24	26	26	23
BİREYSEL KREDİLER	21	22	23	26
İhtiyaç Kredileri	9	10	10	12
Konut Kredileri	7	11	6	6
Kredi Kartları	4	2	7	8

30'un üzerine taşıyabilmek gerekir. Bu amaçla, bankalarımızın ve diğer finans kuruluşlarımızın, reel sektörü oluşturan köklü sanayi kuruluşları, ihracatçılar, hizmet işletmeleri, örnek işletmeler yanında reel sektörü temsil eden odalar, borsalar, birlikler, OSB'ler, iş insanları dernekleri, kadın ve genç girişimcilerimizin temsilcileri ile sürekli interaktif bir çalışma içinde olmaları faydalı olacaktır. Bu kuruluşlarımızın uzun yıllarda oluşan deneyiminden yararlanarak yaşanan sorunlara çözüm önerileri ile beklenti ve taleplerini birinci elden bilmek; ihtiyaca uygun güncel çözümlerin oluşturulması ile mevcutların yanında yeni enstrümanların kullanımında da son derece faydalı olacaktır. Aynı çalışma modelinin,

finans sektörünün kendi içinde de sektörün diğer aktörleriyle işbirliği içinde sürdürülmesi gerekir. Bu çerçevede Türk Eximbank'ta yaptığımız KOBİ öncelikli çalışmalar sonucunda, Exim kredilerinden yararlanan ihracatçı KOBİ'lerimizin oranı, 2017 başındaki yüzde 50 seviyesinden 2018 sonu itibariyle (sadece 2 yıllık bir sürede) yüzde 70'in üzerine çıkartılabilmektedir. Benzer çabayı diğer bankalarımız ve diğer finans kuruluşlarımız da gösterdiler. Böylesi çalışma düzeni ve çabaları normal zamanlarda da sürdürebilmek gerekir. KOBİ'lerin işlem hacmini büyütecek, KOBİ işletmelerimizin yeni jenerasyonlarca devamını sağlamaya dönük her türlü katkı aynı zamanda Türkiye ekonomisinin de yararına olacaktır.



# Maliye Bakanlığı'nda E-Tebligat Dönemi



**Av. Murat ULUSU**  
EBSO Hukuk Danışmanı

Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde (Sıra No:456) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No:511) 19.10.2019 tarihli ve 30923 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Buna göre; değişen tebliğin "10. Diğer Hususlar" başlıklı bölümünün ikinci paragrafı yürürlükten kaldırılmış ve aynı bölüme aşağıdaki paragraflar eklenmiştir:

● "Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı 1/1/2020 tarihinden itibaren elektronik tebligat sistemini kullanmaya başlayacaktır.

● Bağlı Vergi Dairesi Müdürlüklerinde (Mal Müdürlükleri), elektronik tebligat sistemine teknolojik uyum çalışmaları tamamlandığından, elektronik tebligat uygulamasına 1/1/2020 tarihi itibarıyla başlanılacak olup, bağlı vergi dairesi müdürlüklerinde faaliyet gösteren ve elektronik tebligat sistemini kullanmak zorunda olan kurumlar ve gelir vergisi mükelleflerinin sırasıyla bu Tebliğin (5.1.) ve (5.2.) numaralı ayırımında belirlenen usullere göre 31/12/2019 tarihine kadar örnekleri bu Tebliğ ekinde yer alan Elektronik

Tebligat Talep Bildirimini vermeleri gerekmektedir. Bağlı vergi dairesi müdürlüklerinde 1/1/2020 tarihinden itibaren yeni mükellefiyet tesis ettiren ve bu Tebliğde getirilen zorunluluk kapsamında olan kurumlar ve gelir vergisi mükellefleri sırasıyla bu Tebliğin (5.1.) ve (5.2.) numaralı ayırımında belirlenen usullere göre işlem yapacaklardır."

Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde (Sıra No: 456) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No:511) ile yapılan düzenlemeler sonucunda, Vergi Dairesi Müdürlüklerinin yanı sıra Gelir İdaresi Başkanlığı'nın merkez ve taşra birimlerinin tamamı ile Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı da 213 sayılı kanun kapsamında hazırladıkları belgeleri Gelir İdaresi Başkanlığı aracılığıyla elektronik ortamda tebliğ edebilecektir.

Ayrıca yapılan düzenleme ile Mal Müdürlüklerine bağlı Kurumlar Vergisi mükellefleri ile ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden Gelir Vergisi mükellefiyeti bulunanlar (kazançları basit usulde tespit edilenlerle gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler





hariç) elektronik tebligat sistemi kapsamına alınmışlardır.

Elektronik tebligat sistemi kapsamına alınan Mal Müdürlüğüne bağlı mükelleflerden 456 sıra nolu Vergi Usul Kanununun Genel Tebliğinde belirtilen zorunluluk kapsamına giren Gelir Vergisi mükelleflerinin bağlı oldukları Mal Müdürlüğü' ne ya da İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden elektronik ortamda; Kurumlar Vergisi mükelleflerinin ise bağlı oldukları Mal Müdürlüğüne 31.12.2019 tarihine kadar Tebliğ ekinde yer alan Elektronik Tebligat Talep Bildirimi ile başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

Gerçek kişilerde muhatabın; tüzel kişilerde ise şirketin tek kanuni temsilcisi olması durumunda ilgili kanuni temsilcinin, birden çok kanuni temsilcisi olması durumunda tüm kanuni temsilcilerin görme engelli olduklarının ispat ve tevsik edilmesi durumunda, bu mükelleflere elektronik tebligat sistemi kullanılmadan Kanunun 93 ve müteakip maddelerinde belirtilen diğer tebliğ usullerine göre tebligat işlemi yapılacağına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

01/01/2020 tarihinde başlayacak olan yeni dönem ile, vergi incelemelerine ilişkin defter ve belge isteme ile diğer tebligatlar elektronik olarak tebliğ edilecektir. E-tebligat hususunda bilgisi olmayan ve defter ile belgelerini de VUK m.256 uyarınca herhangi bir mücbir sebebe dayanmaksızın 15 gün içinde ibraz edemeyen mükelleflerin ilgili yıldaki tüm indirilecek Katma Değer Vergileri iptal edilir ve cezalı şekilde tarhiyat yapılır. Bu husus Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu Kararı (E: 2013/3, K: 2019/1) ile de belirtilmiştir. Ayrıca defterler ibraz edilmediği için savcılığa suç duyurusunda



da bulunulabileceği akıldan çıkarılmamalıdır. Nitekim Vergi Usul Kanunu 359. maddesinde defter ve belgeleri gizlemeyi on sekiz aydan üç yıla kadar hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren bir suç olarak düzenlemiştir. İnceleme sırasında vergi incelemesine yetkili kimselere defter ve belgelerin ibraz edilmemesinin de gizleme sayılacağı, maddede özellikle belirtilmiştir.

Mükelleflerin bu konuda uyarılması ve elektronik tebligatla ilgili eksik bilgilerinin (mail, telefon numarası vb. ) tamamlanması oldukça yüksek önem taşımaktadır.

### E-Tebligat nedir?

Peki, elektronik tebligat nedir? Elektronik tebligatın faydaları nelerdir? E-tebligat başvurusunu kimler, nasıl yapabilir? E-tebligat yapıldığında nasıl haberdar olunur? E-tebligat sistemine dâhil olmamanın yaptırımı nedir?

Elektronik Tebligat, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 456 sıra nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği hükümlerine göre tebliği gereken belgelerin, E-Tebligat sistemi ile mükelleflerin elektronik adreslerine tebliğ edilmesidir. Bu tebliğ fiziki

ortamda yapılan tebligat ile aynı sonucu doğurmaktadır. E-tebligat sisteminin getirdiği faydalar arasında aşağıdaki hususlar yer almaktadır: E-tebligat; bilgi güvenliğini ve kişisel verilerin korunmasını sağlar, hizmet kalitesini artırır, belgenin içeriğinin başkaları tarafından değiştirilemeyeceğini garanti eder, güvenilirdir. Fiziki ortamda haftalarca süren tebligat işlemi, elektronik tebligat sistemi ile saniyeler içinde gerçekleştirilir, elektronik tebligat sisteminde, tebligatın ne zaman yapıldığını, gönderen kurumun ve alıcının kim olduğunu, gönderilen tebligatın ve eklerinin ne olduğunu, görüntülenebildiği için herhangi bir ihtilafa yer bırakmaz.

E-Tebligat başvurusunu, mükellefler, bizzat kendileri veya kanuni temsilcileri aracılığıyla yapabileceği gibi E-Tebligat ile ilgili işlemleri yapmak üzere özel yetki içeren noterden alınmış vekâletnameyle vekili aracılığı ile de yapılabilir.

Tarafınıza e-tebligat yapıldığında Elektronik Tebligat Talep Bildiriminde belirttiğiniz telefon numarasına SMS yoluyla ve/veya bildirilen e-posta adresine mail yolu ile bilgilendirme yapılır. Bu şekilde rahatlıkla e-tebligat sistemini kullanabilir ve kolaylıklarından yararlanabilirsiniz. Ancak dikkat edilmelidir ki, bilgilendirme mesajının herhangi bir nedenle muhataba ulaşmamış olması tebligat süresini ve geçerliliğini etkilemez.

E-Tebligat sistemine dâhil olmak zorunda olan mükellefler, süresinde bildirimde bulunmaz ise Vergi Usul Kanununun mükerrer 355. maddesi uyarınca Özel Usulsüzlük Cezası ile cezalandırılır. Bu mükelleflere, re'sen oluşturulan internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresi tebliğ edilerek E-Tebligat gönderimi başlatılabilecektir.



“  
EBSO'da düzenlenen Moda ve Hazır Giyim Federasyonu sektörel iletişim toplantısının açılışında konuşan EBSO Yönetim Kurulu Üyesi Ateş İlyas Demirkalkan, sanayiciler olarak ihracatımızı artırmak için her gün çalıştıklarını belirterek “Ülkemizin içinde bulunduğu zor şartlara rağmen, üretimden vazgeçmeyen sanayicimiz için elimizden geleni yapalım” dedi.

## “Hiçbir koşulda üretimden vazgeçmemeliyiz”

EBSO'nun ev sahipliğinde Moda ve Hazır Giyim Federasyonu (MHGF) ve Ege Giyim Sanayicileri Derneği (EGSD) tarafından düzenlenen sektörel iletişim toplantısında sektörde yaşanan güncel gelişmeler masaya yatırılırken Türk Eximbank'ın kredi ve sigorta ürünleri de sanayicilere tanıtıldı.

Toplantının açılış konuşmasını yapan EBSO Yönetim Kurulu Üyesi Ateş Demirkalkan, Türkiye'nin ihracatının toplam dünya ihracatındaki payının yüzde 0,9; Türkiye'nin tekstil ihracatının toplam dünya tekstil ihracatı içerisindeki payı ise yüzde 3,1 olduğunu; toplam dünya tekstil ihracatının 340 milyar dolar ve Türkiye'nin ihracatının ise 10,5 milyar dolar olduğunu belirterek “Bu rakamları neden veriyorum? İhracattaki payımızı görüp, bunu daha da artırmak için çabalamalıyız ki biz sanayiciler, toplam ihracatımızın dünya ihracatı içindeki payını yüzde 0,9'dan yüzde 1'e çıkarmak için her gün uğraşıyoruz. Türkiye, dünya ihracatında 31'inci, tekstilde ise 7'nci sırada. Bu bize tekstilde rekabet gücümüzün olduğunu gösteriyor. Bu nedenle sektörümüzün desteklenmesi, biz tekstil

sektöründe faaliyet gösteren firmaların bu desteklerden haberdar olması çok önemli” dedi.

### “Eximbank destekleri çok önemli”

Bu bağlamda Türk Eximbank tarafından verilen kredi ve sigorta olanaklarının büyük önem taşıdığını ifade eden Demirkalkan, “Toplantımızda Eximbank tarafından sektörümüze verilen kredi, sigorta destekleri ve ihracatın geliştirilmesi yönelik diğer destekler anlatılıyor. Bu desteklerle ilgili hem Eximbank yetkililerine hem de Odamıza her türlü sorunuzu, önerinizi iletiniz. Ülkemizin içinde bulunduğu zor şartlara rağmen, üretimden vazgeçmeyen sanayicimiz için elimizden geleni yapalım. Ege Giyim Sanayicileri Derneği ve Moda ve Hazır Giyim Federasyonu'na organizasyon için, Türk Eximbank Ege Bölge Müdürü Sayın Ferhat Fırat'a vereceği kıymetli bilgiler için çok teşekkür ediyorum” diye konuştu.

EGSD Yönetim Kurulu Başkanı Hayati Ertuğrul da federasyonun birinci iletişim toplantısını İzmir'de yapılmasının sektör için önemli olduğunu belirterek “Daha

sonraki süreçlerde ülkemizin çeşitli yerlerinde yapılacak olan toplantının, tekstilciler için verimli olacağını düşünüyorum” dedi. MHGF Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Öztürk ise hazır giyim Türkiye'nin ihracatında öncülük yaptığını belirterek “Ancak 2016-2017 yılları arasında sektörümüzün kilogram birim fiyatı 17 dolarken şu anda 14,36 dolardır. Bu da bizim ülke olarak üretim politikamızda bazı eksikliklerden kaynaklanıyor” diye konuştu.

### “Alacak sigortasını mutlaka yaptırın”

Açılış konuşmalarından sonra kürsüye gelen Türk Eximbank Ege Bölge Müdürü Ferhat Fırat, banka olarak sanayicileri desteklemeye devam edeceklerini vurguladı. Kredi faiz oranları düşük tutarak ihracat yapan firmaların yanında olduklarını ifade eden Fırat, “25'e yakın kredi programıyla hizmet vermeye devam



ediyoruz. Banka olarak ofislerimizin sayısını artırarak Türkiye'nin her yerinde hizmet vermek istiyoruz. Türk Eximbank'tan kredi almak zorunda değilsiniz ama alacak sigortasını mutlaka yaptırın” diye konuştu.

### İzmir'in potansiyeli panelde tartışıldı

Fırat'ın ardından Ege Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Öğretim Üyesi Prof. Dr. Arzu Marmaralı'nın moderatörlüğünde “Tekstil ve Hazır Giyimde

Kentlerin Potansiyeli: İzmir” başlıklı panel düzenlendi. Panelde Ege Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (EHKİB) Yönetim Kurulu Başkanı Burak Sertbaş, EGSD Yönetim Kurulu Başkanı Hayati Ertuğrul, İzmir Nakış Sanayicileri Derneği (İNDER) Yönetim Kurulu Başkanı Muin Altın, İzmir Moda Tasarımcıları Derneği (İMOT) Yönetim Kurulu Üyesi Nazlı Terzioğlu ve MK-MODA Başkan Yardımcısı Mehmet Kızılkent tekstilde İzmir'in potansiyelini tartıştılar.

## EBSO, İzmir Balıkçılık Çalışma Grubu'nu ağırladı

Ege Denizi'ndeki ekosistemi korumak, balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorun ve çözüm önerilerini görüşmek amacıyla oluşturulan İzmir Balıkçılık Çalışma Grubu, dördüncü toplantısını Ege Bölgesi Sanayi Odası ev sahipliğinde gerçekleştirdi.

Toplantıya EBSO Meclis Üyesi Et ve Balık Ürünleri Sanayi Meslek Komitesi Üyesi Nedim Anbar ve İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Şahin Çakan ile EBSO ve İZTO Meslek Komitesi Üyeleri, İzmir Tarım İl Müdürlüğü, İzmir Büyükşehir Belediyesi, Ege Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Katip Çelebi Üniversitesi, Ege Bölgesi Gırgır Balıkçıları Derneği, İzmir Su Ürünleri Yetiştiricileri ve Üreticileri Birliği, Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi ve kooperatiflerden temsilciler katıldı.

EBSO Meclis Üyesi Et ve Balık Ürünleri Sanayi Meslek Komitesi



Üyesi Nedim Anbar, “Sürdürülebilir bir balıkçılık için mevsimsel değil dönemsel avcılık büyük önem taşıyor. Toplantımızda özellikle bu konuda yapılması gerekenler ve dünyadaki örnekleri masaya yatırıldı. Bir alt çalışma grubunun oluşturulması da kararlaştırıldı”

Su ürünleri sektörün hızla değişen ihtiyaçlarına cevap verecek adımların atılabilmesi, denizlerimizin ve ekosistemin korunması adına çalışmalar yapılmasını amaçlayan çalışma grubunda üniversiteler, yerel yönetimler ve ilgili kurumlarının temsilcilerinin yer alıyor.

# EBSO'dan Güney Kore'ye ortak yatırım çağrısı

**K**ore Cumhuriyeti (Güney Kore) Ankara Büyükelçisi Hong-ghi Choi, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı ziyaret etti. Büyükelçi Choi'yi ağırlamaktan büyük mutluluk duyduğunu ifade eden EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu Güney Kore'yi, tarihi bağlardan ve ortak geçmişten dolayı ayrı sevdiklerini ve Koreli vatandaşları kendi kardeşleri olarak gördüklerini söyledi. Gökçüoğlu, "İki ülke arasında gerçekleşen ticaret hacmi, olması gerekenden çok aşağıda. Ancak son dönemde bu rakamı arttırmaya yönelik yeni hedefler koyuldu. Bu hedefleri gerçekleştireceğimize yürekten inanıyoruz" dedi.

## "Ortak yol haritasıyla ticaret hacmini artırabiliriz"

Türkiye'de 351 adet, İzmir'de ise 14 adet G. Kore sermayeli firma bulunduğu altını çizen Gökçüoğlu, hem genel karşılıklı ticaret hacminin artmasında hem de yatırımcı sayısının artmasında EBSO olarak üzerlerine ne görev düşüyorsa yapmaya hazır olduklarını söyledi. Gökçüoğlu, "Karşılıklı ticarete Güney Kore'nin bariz bir üstünlüğü söz konusu. Tabi teknoloji bazlı ürünler olduğu için Türkiye açısından bu açığın kapanması kolay değil. Ancak Türkiye'nin de Güney Kore'ye ihracatını arttırıcı bazı adımlar atması gerekiyor. Kazan-kazan ilkesiyle hareket ederek Güney Kore ile ticaret hacmimizi potansiyel sektörlerin önünü açarak artırmamız mümkün. Planlı bir şekilde izlenecek bir yol haritasıyla bunu başarabiliriz. Ortak yatırımlarla Türkiye'nin ihracat kalemleri artarken Güney Koreli firmalar da ciddi ticari kazanımlar elde edebilecekler" diye konuştu.



## "İzmir'in potansiyeli yüksek"

Gökçüoğlu'nun İzmir hakkında söylediklerinin ve EBSO'nun sunumunun kendisini çok etkilediğini belirten Büyükelçi Hong-ghi Choi de "Bu sunumun ardından İzmir'e taşınmak istedim doğrusu. Kore ve Türk halkları ve tabi ki devletlerimiz kardeşlerdir. Ülkelerimiz arasında yaklaşık 7,2 Milyar dolarlık ticaret hacmi var ve bunun ağırlıklı bölümünü Kore'nin Türkiye'ye ihracatı oluşturuyor. Türkiye'de yaklaşık 3,3 milyar dolarlık Türkiye'de Kore yatırımı bulunuyor. 2013 yılında imzalanan serbest ticaret anlaşmasının ticari ilişkileri daha da ileri götüreceğine inanıyorum" dedi.

İzmir'in potansiyeli yüksek bir kent olduğunu ve buraya daha fazla Kore yatırımı çekmek için çalışmalar yapmak istediklerini ifade eden Büyükelçi Hong-ghi, "Buradaki en büyük yatırım, tütün sektöründe faaliyet gösteren bir firmamız. Koreli firmalar yatırım için genellikle İstanbul ve Kocaeli'ni seçiyor. İzmir de bu anlamda alternatif bir merkez olabilir. Koreli firmalara bu durumu anlatmamız

gerekiyor. Ayrıca Türkiye'ye gelen Koreli turist sayısını da bu yıl 160 binden 200 bile çıkarmayı hedefliyoruz. Turistlerimiz genellikle İstanbul, Kapadokya, Pamukkale ve Efes gibi destinasyonları tercih ediyor" diye konuştu.

## KOTRA ile işbirliği

İstanbul'da ofisi bulunan Kore Ticaret-Yatırım Teşvik Ajansı (KOTRA) ile görüşerek atılabilecek adımları belirleyebileceklerini, bunun yanı sıra Kore'de bulunan Türk Büyükelçiliğine yeni atanan ticaret müşavirleri ile de karşılıklı yatırımlar konusunu görüşebileceklerini belirten Büyükelçi Hong-ghi, potansiyeli olan sektörlerin Kore'de muhataplara anlatılmasının yararlı olacağına inandığını söyledi. EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu da KOTRA yetkilileri ile temasa geçmelerinin olumlu sonuçlar vereceğine inandığını belirterek "Dünya ekonomisi özellikle 10-15 yıl içerisinde doğuya kaymış olacak. Türkiye'nin de bu noktada Kore'deki firmalar ile işbirliği yaparak bu pazarlarda yer alabileceğini düşünüyoruz" ifadesini kullandı.

# Sanayi 4.0'ın kapısını aralayan UFUK2020 proje destekleri EBSO'da tanıtıldı

**A**raştırma ve yenilikle ilgili finansman altyapılarını tek çatı altında toplamak için tasarlanan UFUK2020 programının bilgilendirme toplantısı, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda gerçekleştirildi. EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez'in açılış konuşmasını yaptığı toplantıya katılan Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) uzmanları, katılımcılara UFUK2020 Uluslararası proje yönetimi ve fonları hakkında bilgi verdi.

Toplantının açılışında geçmiş yıllarda çok da önemsenmeyen desteklerin, günümüzde her firmanın ulaşması için çaba sarf etmesi gereken özel bir öneme sahip olduğunu belirten EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muhsin Dönmez, "Çünkü 2008'deki küresel krizden sonra özellikle büyük ekonomilerde birçok alanda başlayan farkındalık, son beş yıldır Sanayi 4.0 ile farklı bir boyuta ulaştı. Ülkeleri, bireyleri, firmaları, şehirleri değişim ve dönüşüme zorlayan bu süreç, eski yöntemlerle iş yaparak ayakta kalmanın sonunun geldiğini de göstermektedir. Daralan küresel ekonomi, başlayan ticaret savaşları, klasik üretilen ürünü aynı pazara satmayı da güçleştirmektedir. Satılan ürünlerin ağırlıkta düşük ve orta teknolojide olması ise bugün sanayicimizin yaşadığı sorunların başında gelmektedir" dedi.

## Sanayi 4.0 için finansman temini mümkün

İmalat sanayi ürünleri içinde ihraç edilen ileri teknoloji ürünlerinin payının dünya genelinde yüzde 16 iken, Türkiye'de sadece yüzde 3,5'larda olduğunun altını çizen Dönmez, "Ülkemizde



kilogram başına ihracatın değeri 1,3 dolarlarda iken, örneğin Japonya'da 4 dolar ve Almanya'da 3,7 dolardır. Ar-Ge harcamalarımızın milli gelir içindeki payı ise henüz yüzde 1 değil. Biliyoruz ki, bunları sağlayacak olan, biz sanayicileriz. Ancak kıt kaynaklarımızla, klasik yöntemlerimizle bunu başarmamız mümkün değildir. Burada, UFUK2020 gibi bir fırsat devreye giriyor. Bize bir kapı aralıyor. Ve diyor ki, örneğin Sanayi 4.0 sürecinde bir vizyona sahipseniz, bir dönüşüm içine girmek istiyorsanız, daha inovatif ürünler geliştirmeyi hedefliyorsanız ama maliyetten adım atamıyorsanız, bunun için finansman temini mümkün" diye konuştu.

## "İlk 10'a girmek için inovasyon şart"

Türkiye'nin ancak ileri teknoloji ürünler üreten, inovatif, vizyoner, inovasyon kültürünü sağlamış firmalarla ilk 10 büyük ekonomi içine girebileceğini hatırlatan Dönmez, "O nedenle A noktasından B noktasına ulaşmanız için, söz konusu sürecin gerisinde kalmamak için sizlere detayları sunulacak

olan mevcut fonlardan mutlaka faydalanmanızı dilerim. Bu süreçte; UFUK2020 Uluslararası Proje Yönetim ve Danışmanlık firması da gerekli desteği sağlamaktadır. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'na organizasyon için, uzmanlarımıza verecekleri kıymetli bilgiler için çok teşekkür ediyor, toplantıdan maksimum faydayı sağlamanızı diliyorum" ifadesini kullandı.

## UFUK2020 destekleri

Dönmez'in ardından TÜBİTAK Eğitim, Malzeme ve İmalat Teknolojileri Alanı Ulusal İrtibat Noktası Uzmanı Hale Ay, katılımcılara UFUK2020 kapsamında verilen çokuluslu araştırma ve inovasyon işbirliği destekleri, öncül araştırma bireysel destekleri, burs ve dolaşım destekleri ve KOBİ hızlandırıcı destekleri hakkında bilgiler verdi. UFUK2020 projelerinde yer alabilmek için başarı şansı yüksek olan proje konsorsiyumlarına katılmanın büyük önem arz ettiğini ifade eden Ay, toplantı katılımcılarına doğru iletişim ağı içerisinde bulunmalarını tavsiye etti.



## Esen'den Meclis temennileri

**E**ge Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, açılış ve başkanlık sunuşlarında EBSO Meclisi'nin konduğu İzmir Cumhuriyet Başsavcısı Kamil Erkut Güre'ye "Hoş geldiniz" diyerek son yıllarda içinden geçtiğimiz zorlu dönemde Cumhuriyet Başsavcılığı gibi zorlu bir görevi sürdürmenin ağır bir sorumluluk gerektirdiğinin farkında olduklarını, bu anlamda Mayıs ayında Diyarbakır'dan İzmir'e atanan Başsavcımıza başarı dileklerini sunduğunu söyledi.

Esen, İzmir Adliyesi'nin kahraman polis memuru Fethi Sekin'in, şahadetiyle sonuçlanan 5 Ocak 2017 tarihindeki alçak saldırı ile ülkemizin gündemine oturduğunu ve bu üzücü olayların birlik ve beraberliğimizi perçinlemekle birlikte, adli makamların omuzlarında yüklediği ağır yükümlülüğü tüm açıklığıyla ortaya koyduğunu belirtti.

Esen, Cumhuriyetimizin kuruluşunun 96'ncı yılını gururla ve kıvançla kutladığımızı, bir asırlık ömre yaklaşan Cumhuriyetimizin, yıkım noktasına gelen ve yok edilmek istenen bir milletin kendi kullerinden yeniden doğuşunun mucizesi olduğunu, bu bağlamda Kurtuluş

Savaşı'nda elde edilen eşsiz başarının Cumhuriyet devrimleriyle taçlandırıldığını söyledi.

Cumhuriyetin ilanı ile birlikte Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün muasır medeniyetler düzeyine ulaşma ülküsü yolunda eğitimden bilime, kültür sanattan spora kadar bir milleti millet yapan tüm değerlerin yeniden inşa edildiğini, içinde bulunduğumuz coğrafyada yaşananların, Cumhuriyet kazanımlarının önemini her geçen gün ortaya koyduğunu, sürekli gelişen ve dönüşen dünyamızda muasır medeniyetler seviyesine yükselme hedefinin hala en temel görevimiz olduğunu belirten Esen, başta Atatürk olmak üzere Cumhuriyetimizi bize armağan eden tüm gazi ve şehitlerimizi saygıyla, minnetle andı.

### Terör sorunu

Son yıllarda sınır coğrafyamızda yaşanan savaşta ve Suriye meselesinde çok keskin ve çok zorlu bir dönemece girdiğimizi, 9 Ekim'de başlayan Barış Pınarı Harekâtının Cumhuriyet tarihimizin en kapsamlı askeri operasyonlarından biri olarak nitelendirildiğini ve tüm dünya-



*Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, terörün ne denli olumsuz boyutlara ulaştığını Türkiye'nin 30 yılı aşkın süredir acı şekilde yaşadığını belirterek ülkemizin her türlü terör unsurundan mutlak arınması gerektiğini vurguladı.*



nın gözünün Barış Pınarı Harekâtı ile ülkemizin üzerinde olduğunu ifade eden Esen, harekâtın diğer ülkelerde yanlış yorumlanarak maalesef derin tartışma konusu haline geldiğini, her şeyden önce ülkemizin sınır güvenliğini tehdit eden her türlü unsura karşı müdahalede bulunmamız gerektiğini tüm ülkelerin ve güvenlik güçlerinin meşruluğunu kabul etmesi gerektiğini dile getirdi. Terörün ne denli olumsuz boyutlara ulaştığını Türkiye'nin 30 yılı aşkın süredir çok acı şekilde deneyimlediğini vurgulayan EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, bu nedenle ülkemizin her türlü terör unsurundan mutlak arınması gerektiğini vurguladı.

En büyük ticari partnerimiz olan Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri'yle birlikte Arap Birliği ve Filistin gibi ülkelerden bile kınama gelmesinin, ağır ekonomik yaptırımların dillendirilmesinin oldukça üzücü ve düşündürücü olduğunu söyleyen Esen, acı kayıplarımızı düşündüğümüzde geldiğimiz noktada anlamaya varılmasının sevindirici olduğunu, ancak devam eden süreçte ülkemizi sınır güvenliğinden, mülteci meselesine kadar politik anlamda yine zorlu günlerin beklediğini belirterek, şehitlerimize ve hayatını kaybeden sivillere Allah'tan

rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diledi.

Esen, Artistik Cimnastik Dünya Şampiyonasında halka aletinde altın madalya kazanan İbrahim Çolak'ın, cimnastikte büyükler kategorisinde madalya alan ve dünya şampiyonluğuna ulaşan ilk Türk sporcu olduğunu, İbrahim'in İzmirli ve Ege Üniversitesi'ni bitirmiş olmasının da ayrıca gurur kaynağı olduğunu belirterek, nice başarılarla imza atmasını diledi.

### EBSO Ailesi

Avrupa'da çıraklığın kalitesini ve genel imajını güçlendirmek amacıyla ilgili tarafları bir araya getiren ve çıraklık hareketliliği teşvik eden Avrupa Çıraklık İşbirliği ağında tek Türk firması olarak yer alan Hidromek Firmamızın büyük şirketler alt kategorisinde Mesleki Eğitim Mükemmellik Ödülünü almaya hak kazandığını söyleyen Esen, firmayı tebrik ederek, başarılarının devamını diledi.

Odamızda 1992-1999 yılları arasında Meclis üyeliği yapan Sebahattin Aydonat'ın vefat ettiğini dile getiren Esen, merhuma Allah'tan rahmet, ailesine, yakınlarına baş sağlığı ve sabırlar diledi. EBSO Meclisi, Başkan Esen'in davetiyle Aydonat anısına bir dakikalık saygı duruşunda bulundu.





*EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, "Yatırımla, üretimle büyüyen, istihdam sağlayan, sürdürülebilir büyüme hedefine ulaşabilmemiz gerektiğinin bir kez daha altını çizmek istiyorum. Her üç gençten birinin işsiz olması, ülkemizde öncelikle çözülmesi gereken konular arasındadır" dedi.*

## Yorgancılar: Yatırım, üretim ve istihdamla sürdürülebilir büyüme hedefine ulaşmalıyız

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Meclis konuşmasını Cumhuriyet'in ilanının 96'ncı yıldönümünü gönülden kutladığını dile getirerek başladı ve dünyadaki ülkelerin çoğunun cumhuriyet rejimi ile yönetilmek istediğini, bu nedenle Cumhuriyetimize sahip çıkmamız gerektiğini belirterek, Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını minnetle, saygıyla andığını söyledi.

### Terörle mücadele

UEFA'nın, Milli Takımımız Fransa'da 1-1 beraber kaldığı golü attıktan sonra futbolcularımızın verdiği selamın ne anlama geldiğini soruşturma

açmadan önce bilmesi gerektiğini düşündüğünü, bu nedenle üzerlerine düşen sorumluluk çerçevesinde EBSO Haber'in Ekim sayısının kapağını, selamın Türkiye Cumhuriyeti için ne kadar önemli olduğuna yer verecek şekilde düzenlediklerini belirten Yorgancılar, ordumuzun en kapsamlı sınır ötesi operasyonunun "Barış Pınarı" olduğunu, bu harekâta başlanırken yanımızda durması gerekenlerin, bize destek olmadığı gibi düşmanımızın silahlanmasına da destek verdiklerini belirtti.

Yorgancılar, Türkiye'nin meşru müdafaa istediğini, NATO'nun 5 ve 7'nci maddesinde sorumluluğunun, Güneydoğu sınırlarımızın korunmasıyla



başladığını ama korumadıkları gibi bizim korumamıza da müsaade etmediklerini, burada bir çelişki olduğunu söyledi. Yorgancılar, “Yapılan operasyonda, Türk Ordusunun bölgedeki sivilleri öldürdüğüne ilişkin yabancı basında yanlış algı operasyonu yapılıyor. Tam tersi, teröristler sivil halkın bulunduğu hastane, cami, okul gibi yerlerden askerimize bombalı saldırılar gerçekleştirdi. Türk askeri ise sivillere herhangi bir şekilde zarar gelmemesi için saldırılara karşılık vermedi. Amerika Birleşik Devletleri’nin teröre son verme teziyle kilometrelerce uzaktan kalkıp bu coğrafyaya yerleşmesi meşru görülürken, bizim kendi sınırlarımızdaki terörü ortadan kaldırmak için ülkemizi savunmamız meşru olarak değerlendirilmedi, yıllardan beri terörü yaşayan İspanya ise terörün bir an önce bitmesi için Türkiye’den desteğini esirgemedi” dedi.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin hiçbir ülkenin toprağında gözü bulunmadığını, gerçekleştirilen operasyonun mutabık kalınan şekilde, Amerika Birleşik Devletleri’nin vermiş olduğu teminat ve garantiyle terör örgütünün konuşulan bölgenin dışına çıkması amacıyla gerçekleştirildiğini, en kısa sürede sonuca ulaşılmasını ümit ettiklerini, çünkü askerlerimizin en ufak bir yara almadan yurda dönmesini istediklerini belirten Yorgancılar, Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Gülnur Aybet’in bir Amerikan televizyonunda spikerin saygısız üslubuna rağmen tüm sağduyusuyla operasyonu anlatarak, “Türkiye’yi şeytan gibi göstererek hiçbir yere varamazsınız” ifadesine, spikerin küstah bir tavırla; “Hak ediyorlarsa varabilirim” yanıtını verdiğini söyleyerek, konuşmaya ilişkin videoyu Meclis Üyeleri ile paylaştı.

“Barışmayı bilmiyorsan kavga etmeyeceksin” atasözünün Meclis Üyeleri ile paylaşan Yorgancılar,



“İlerleyen dönemde sulhla birlikte ülke olarak kazançlı bir hale gelmeyi diliyoruz” diye konuştu.

### Sürdürülebilir büyüme vurgusu

Uluslararası kuruluşların küresel ekonomi ve politiklardaki gelişmeler sonrasında büyümelerini revize ettiklerini, revize sonrası son durumun ülkemiz için 2019 yılını sıfır seviyesinde kabul edersek, 2020 yılında yüzde 5 olarak açıklandığını ki, ortalamasına yüzde 3 gibi bakmak gerektiğini belirten Yorgancılar, “Yatırımla, üretimle büyüyen, istihdam sağlayan, sürdürülebilir büyüme hedefine ulaşabilmemiz gerektiğinin bir kez daha altını çizmek istiyorum. Yüzde 10’lardaki büyümememizin giderek aşağılara inmesinin ihracat ve işsizlik oranı, sanayi üretim endeksi ve ekonomik güven endekslerinde aylık verilerin zikzak eğilim göstermesi, belirsizliğin devam etmesiyle ilgili bir durum. Toparlanma eğilimiyle ilgili henüz konuşmak erken olur. Bu durumu ekonomimizin henüz bir yön ve yol bulamamış olmasıyla değerlendirmek gerekiyor, ancak her üç kişiden, özellikle her üç

gençten birinin işsiz olması, ülkemizde öncelikle çözülmesi gereken konular arasında yer almakta. Hükümetimiz sürekli destek paketleri açıklıyor, son olarak kredi borcu olan büyük ölçekli şirketler için yapılandırma söz konusu olmuş durumda. 25 milyon lira üzeri kredi borcu bulunan şirketler bu programdan yararlanabilecek ki bu şirketlerin öncelikle üretim şirketleri olmasını arzu ediyoruz. Sektör bazlı ayırım yapılmadığı takdirde sanayiciler söz konusu yapılandırmadan istifade edemeyecek” dedi.

### “Enerji maliyetleri sanayiciyi zorluyor”

Yorgancılar, geçen ayki Meclis toplantısında enerji maliyetlerinden bahsettiklerini, 1 Ekim itibari ile gelen zamlarla birlikte geçen seneden bu yana elektriğin yüzde 131, doğalgazın yüzde 118 oranında zmlandığını, OECD Enerji Endeksi’ne göre; 2003-2019 döneminde Türkiye’nin enerji fiyatları artışında zam şampiyonu olduğunu belirterek, özellikle enerjiyi yoğun kullanan sektörlerin işinin çok zor olduğunu dile getirdi.

Bakanlar Kurulu’nun “Küçük



ve Orta Ölçekli İşletmelere Yönelik Ticari Alacak Sigortası Sunulmasını İçeren Devlet Destekli Sistemin İşleyişine Dair Kararı” ile Devlet Destekli Alacak Sigortası Sisteminin hayata geçirildiğini, konu ile ilgili İzmir Ticaret Odası’yla ortaklaşa bir toplantı gerçekleştirdiklerini söyleyen Yorgancılar, EBSO üyelerine yurtiçi veya yurtdışı mal satışlarında mutlaka sigorta yaptırmaları tavsiyesinde bulundu.

Yorgancılar, TEPAV’la işbirliği halinde yürütülen “Ülkenin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi Türkiye Projesi”nin tekrar çağrıyla çıktığını ve 2006-18 dönemlerinde yıllık ortalama satış geliri büyüme hızında ciddi artış yakalandı ise firmaların müracaat edebilme imkânı bulunduğunu vurguladı.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, EBSO tarafından gerçekleştirilen liderlik anketinin kendisine yıllardır çok büyük katkı sağladığını belirterek, ankete katılarak görüşlerini paylaşanlara ve özellikle sağlığı konusunda öneride bulunanlara teşekkür etti. Ankette ortak bir talep olan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı

olarak firmaları ziyaret etmesi konusunun hem kendi işi, hem Oda görevleri, hem de TOBB görevleri göz önüne alındığında çok da mümkün olmadığını ama yine de ziyaret konusunda çok ısrarcı olanları ziyaret etmeye çalışacağını belirten Yorgancılar, telefonunun 24 saat açık olduğunu ve tüm üyelerin kendisine istedikleri zaman ulaşabileceklerini ifade etti.

### Yorgancılar, konuları değerlendirdi

EBSO Meclis Üyesi sanayicilerin toplantıda gündeme getirdiği konuları da değerlendiren Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Meclis Başkan Vekili Işın Yılmaz’ın bir su firmasıyla yaşadığı olayın elbette hoş olmadığı ve yaşanan durum karşısında firma yetkililerinin Yılmaz’ı aramamasının da çok yanlış olduğu görüşünü dile getirdi.

Kamil Porsuk’un dile getirdiği ESBAŞ’daki toplantıda kendisinin de bulunduğunu söyleyen Yorgancılar, serbest bölgede bulunan firmaların demirbaşlarındaki makinelerin başış yoluyla, sadece meslek liselerinde eğitim amacıyla kullanımının ne

şekilde sağlanabileceği konusunda, Bakanlıkta görev yapmış olan Adnan Yıldırım’ın kendilerine nasıl yol izlemeleri gerektiği konusunda destek vereceğini dile getirdi.

Mustafa Karabağlı’nın enerji fiyatlandırması hususunu çok güzel izah ettiğini, konunun özünde yarı yolda bırakmayacak bir enerji şirketiyle iyi bir anlaşma yapılmasının bulunduğunu belirten Yorgancılar, Fuat Eroğlu’nu yaptıkları çalışmalar ve gayretleri için tebrik etti, tüm firmalarımıza örnek olmasını temenni etti.

Nejat Özduvan’a açıklamaları için teşekkür ederek, herkesin mutlaka bir balık çiftliği görmesi gerektiğini, ancak o zaman balık çiftliklerinin olumsuzlukları konusundaki fikirlerin değiştiğini ifade eden Yorgancılar, ‘Borç alan emir alır’ mantığıyla değil, ‘Borç veren Türkiye’ hedefiyle hareket etmemiz gerektiğini, bunun ancak akıllı üretimle, tasarımla, hayalle, birliktelikle gerçekleştireceğimiz bir konu olduğunu, hem kendilerine, hem de kendilerinden sonraki nesillere büyük görevler düştüğünü belirtti.

# FER TER®



[www.ferter.com.tr](http://www.ferter.com.tr)



6172 Sokak No:8 PK: 35070  
Işıkent - İzmir / TÜRKİYE



Tel: +90.232.472 21 58 - 472 21 60  
Fax: +90.232.472 05 04



[www.ferter.com.tr](http://www.ferter.com.tr)  
[satis@ferter.com.tr](mailto:satis@ferter.com.tr)



# Sanayicinin gündemi eğitim, üretim ve enerji

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Üyesi sanayiciler, ülkemizde sanayinin en büyük insan kaynağı ihtiyacı olan ara eleman yetiştiren okulların ihtiyaçları ve bu ihtiyaçların karşılanması adına yapılması gerekenler hakkında görüşlerini dile getirdiler.

Üretim ve işletme maliyetleri içinde en önemli kalemler arasında yer alan enerji maliyetleri hakkında "son kaynak tedarik tarifesinin üretime ve sanayiye etkileri" konusunu Meclis gündemine taşıyan sanayiciler, enerji konusunda mevzuatın çok karışık olduğunu, uzmanlık alanı elektrik tarifesi olmayan sanayiciler tarafından yönetilebilmesi pek mümkün

olmadığından bir danışman ile çalışılmasında fayda bulunduğu şeklinde önerilerde bulundular.

Katma değer adına büyük önem taşıyan tasarım konusu gündeme taşıyan sanayiciler, orta ölçekli işletmelerin tasarımıyla beraber kalite odaklı bir anlayışla çok daha hızlı gelişeceğine olan inançlarını dile getirdiler.

Asansör ve yürüyen merdiven üreticilerinin yaşadıkları sıkıntıların Bakanlığa aktarılması, orkinos çiftliklerinin çevre duyarlılığı açısından taşıdığı imaj ve atıkların bertaraf edilmesi konuları, sanayicilerin Meclis gündemine taşıdığı diğer hususlar arasında yer aldı.

## **Işın Yılmaz**

### **Firmaların müşteriye dönüş yapmaması konusu**

EBSO Meclis Başkan Vekili Işın Yılmaz, evine satın aldığı cam şişeden su içerken ağzına cam parçası geldiğini, şişenin ağız kısmında bir kırık olmadığını ama dibine baktığında cam kırıkları gördüğünü söyledi. Sağlık açısından çok tehlikeli

olan bu durum için şişe üzerinde yer alan danışma hattını aradığını, ancak pazar günü nedeniyle geri dönülmediğini, takip eden pazartesi günü firmayı arayarak yaşadığı durumu izah ettiğini, kendisine dair istenen bilgileri sıklıkla yanıtlandıktan sonra, arayacaklarını söylediklerini, ancak firmadan bir bayanın geçmiş olsun demek için araması dışında hiçbir aksiyon alınmadığını söyledi.

Firmayı dava edeceğini ve kazanması durumunda LÖSEV'e başış yapacağını ifade eden Yılmaz, gelişmeleri Meclis ile paylaşacağını dile getirdi.

### **Kamil Porsuk** Fabrikaların atıl makinaları eğitim için kullanılabilir

9 Eylül'de KOSBI Zülfü Mevlüt Çelik Meslek Lisesini açarak 120 öğrenciyle eğitime başladıklarını, sanayicinin eğitilmiş elemana büyük ihtiyacı bulunduğunu ve özellikle 2023'te 500 milyar dolar ihracat hedefi koyan ülkemizin yetişmiş elemana ihtiyacı olacağını ifade eden EBSO Meclis Üyesi Kamil Porsuk, okullarının alet edevatla ilgili birtakım eksiklikleri bulunduğunu, Havacılık Uzay Kümelenme Derneği toplantısında ESBAŞ CEO'su Faruk Güler ile yaptıkları görüşmede bölgedeki firmaların, ciddi miktarda atıl kalmış makinaları olduğunu, bu makinaları ülkelerine götürmekte zorlandıklarını, hurdaya ayrıldığı zaman hurda satışlarından da pek bir gelir elde edilmediğini söyledi. Uygun olması halinde bu atıl makinaların iç piyasaya çıkması sağlanabilir ise meslek liselerine başış yapabileceğini ifade eden Porsuk, Odalar Birliğimizin 81 ilde kurmayı düşündüğü meslek liseleri göz önüne alındığında gerekli yasanın çıkarılması konusunda TOBB önderliğinde Yönetim Kurulundan girişimde bulunulmasını talep etti.

Atıl makinaların başışı söz konusu olur ise mevcut meslek liselerindeki çok eski makinaların da yenilenmesine katkı yaratabileceğini, okullarda daha iyi eğitim sağlayabilmek adına kullanılmayan teçhizatları beklediklerini bir kez daha ifade



Işın  
Yılmaz



Kamil  
Porsuk



Mustafa  
Karabağlı

etmek istediğini söyleyen Porsuk, bölgelerindeki okulun 600 öğrenci kapasitesi bulunduğunu, 120 öğrenciyle eğitime başladıklarını, kütüphanelerinde maalesef tek bir kitabın bulunmadığını, öğrencilere faydalı olacak kitaplar için de destek beklediklerini ifade etti.

Porsuk, okullarında elektrik-elektronik teknolojisi, endüstriyel otomasyon teknolojisi, makine ve metal teknoloji bölümleri olmak üzere dört alan, endüstriyel bakım-onarım, mekatronik, bilgisayarlı makine imalatı, kaynakçılık, bilgisayar destekli makine ressamlığı gibi beş dal bulunduğunu tekrar belirtmek istediğini söyledi.

### **Mustafa Karabağlı** Son kaynak tedarik tarifesine dikkat

EBSO Meclis Üyesi Mustafa Karabağlı, 6. Ulusal Elektrik Tesisat Kongre ve Sergisi'nde, "son kaynak tedarik tarifesinin üretime ve sanayiye etkileri" konu başlığıyla katılımda bulunduğunu belirterek, bu sunumu EBSO Meclis Üyeleriyle de paylaşmak üzere söz aldığını söyledi. Gelinek noktada tüm sanayicilerin, hatta sokakta yürüyen vatandaşın bile en önemli gündem maddelerinden bir tanesinin enerji fiyatları ve enerji fiyatlarının nasıl yönetilebileceği olmaya başladığını, birçok sanayi kuruluşunun eskiden

belki dikkate bile almadığı ya da giderlerinde pek de önemseydiği, genel giderler içinde varsaydığı elektrik faturalarının artık önemli bir gider kalemi olarak dikkate alınması gerektiğini belirten Karabağlı, enerji konusunda mevzuatın çok karışık olduğunu, uzmanlık alanı elektrik tarifesini olmayan sanayiciler tarafından yönetilebilmesi pek mümkün olmadığından bir danışman ile çalışılmasında fayda bulunduğunu ifade etti.

Karabağlı, son kaynak tedarik tarifesinin 2013 yılında ortaya atılan bir kavram olduğunu, EPDK'nın nasıl hesaplanacağına dair bir tebliğ yayınladığını, aslında bütün amacın serbest elektrik piyasası oluşturup pazarlıklar yöntemiyle en cazip fiyatın enerjinin satın alınmasının sağlanması olarak hedeflendiğini fakat son kaynak tedarik tarifesinin ikili anlaşma yapmaya zorlayıcı bir tarife olduğunu belirterek büyük sanayicinin son kaynak tedarik tarifesinden elektrik almak zorunda kaldığını, ikili anlaşma yapılmadığı takdirde kaynak tedarik tarifesini hesaplamasının ulusal tarifeden daha yüksek değerler çıkarmaya başladığını, yani aylık yaklaşık 500-600 bin kilovat elektrik kullanan bir sanayicinin ya son kaynak tedarik tarifesine geçmek zorunda olduğunu ya da ikili anlaşma

yapmak durumunda kaldığını, başka bir yolu bulunmadığını dile getirdi.

Karabağlı, son kaynak tedarik tarifesinde kalan sanayicinin, fatura birim fiyatı piyasa fiyatından aşağı kaldığı takdirde yine avantajlı olmadığını, çünkü kanun koyucunun “ulusal tarifeden daha ucuz olamaz” ibaresini tarifeye iliştiirmiş olduğunu belirtti. Son bir senenin kaynak tedarik tarifesi ile piyasadaki ulusal tarife arasındaki ilişkiyi gösteren tabloyu Meclis Üyeleri ile paylaşan Karabağlı, yüzde 30 daha pahalı elektrik alındığını, özellikle sanayici tarifesine çok zam yapıldığını, yüksek enerji tüketimli sektörlerin kesinlikle ikili anlaşma yapma mecburiyetleri bulunduğunu, bu konuyu dikkatlere almaları gerektiğini söyledi.

Karabağlı, organize sanayi bölgelerinin de aslında enerji satın alıcısı rolünde olduğunu, özellikle sanayi bölgelerinde enerji alan, enerji anlaşması yapan yöneticilerin de bunun farkına varması gerektiğini çünkü bir şekilde anlaşılabilir tedarikçi batarsa ve enerji veremez duruma gelirse o zaman sanayicinin otomatikman ulusal tarifeye dönmek durumunda kaldığını, bunun da liste fiyatından enerji almak anlamına geldiğini, yani nerdeyse yüzde 12 fazla fiyatla enerji almak durumunda kaldığını, o nedenle güvenilir firmaların seçilmesi gerektiğini vurguladı.

Yapılacak ikili anlaşmalarda muhakkak teminat miktarı, ödeme şeklinin ne olacağına belirlenmesi gerektiğini, çünkü elektriğin nakit satıldığını, her gün ödeme yapıldığını, tüm tedarikçilerin piyasa takas fiyatı denilen günlük koşullarla hesaplanan bedeli ödemek durumunda kaldığını ifade eden Karabağlı, sözleşme yapılırken cezaların çok önemli olduğunu, iyi pazarlık yapılması gerektiğini, yoksa bir müddet sonra atılan imzanın olağanüstü koşulların

ortaya çıkması durumunda gerçekten can yakıcı olabileceğini vurguladı.

Konutlarda kullanılan elektrik fiyatının eskiden sanayiden daha pahalıyken, şu anda sanayiye göre yaklaşık yüzde 20'nin altında kaldığını, yani tamamıyla sanayicinin tükettiği elektrik ile konutların elektrik tüketimini sübvansede ettiğini, Türkiye'nin elektrik enerjisini kamuoyu tarafından daha ucuza kullanılmasına destek olduğunu, her sanayicinin bir nevi başta bulunduğunu dile getiren Karabağlı, her sanayicinin aynı zamanda elektrik üreticisi olabilir şeklinde yanlış bir algı olduğunu, bunun mutlak düzeltilmesi gerektiğini, yenilenebilir enerji kurmak isteyenlerin artık rüzgar santrali kurmadığını, çünkü yasaklandığını, güneş santrali kurmak isteyenlerin de bunu sadece çatı ve bina yüzeyine yapabildiklerini, fabrika bahçesindeki otoparkın üstünü güneş enerjisiyle kapatılmadığını, bunun yasaklandığını ama aylık mahsuplaşma getirildiğini, bunun bir nevi avantaj sayılsa da yetersiz kaldığını, çünkü mevsimsel iş yapan sanayiciler bulunduğunu, bu uygulamanın da muhakkak yıllık mahsuplaştırmaya dönüştürülmesi gerektiğini ki ancak bu şekilde pratikte sanayicinin de artık birer elektrik üreticisi olabileceğini dile getirdi.

### **Fuat Eroğlu** **İzmir için tasarım** **merkezi talebi**

EBSO Meclis Üyesi Fuat Eroğlu, tasarım aşığı bir sanayici olarak, firmasının 2014 yılında kendi sektörüyle ilgili ulusal tasarım yarışması çalışmasına başladığını, ilk çalışmayı Ekonomi Üniversitesi'yle birlikte gerçekleştirdiklerini, amaçlarının sektörde farkındalık yaratmak, sektörün varlığını insanlara,

öğrencilere duyurmak olduğunu söyledi. 2014'te yaptıkları yeni nesil oyun grupları tasarımı yarışmasına Türkiye'nin birçok yerinden, 150 öğrenci katıldığını, öğrencilerle beraber üniversitedeki hocaların, akademisyenlerin ve sektörün önde gelen peyzajcılarının, uygulamacıların Türkiye'de sektörlerinin varlığını hissetmeye başladıklarını dile getirdi.

Eroğlu, 2016 yılında tasarım yarışmasının ikincisini gerçekleştirdiklerini, iki yılda bir yaptıkları bir çalışma olduğunu çünkü hem çok kolay organize edilen bir çalışma olmadığını hem de belli bir bütçe gerektirdiğini söyledi. 2016'daki organizasyona yaklaşık 250 kişinin katıldığını, ödülleri dağıttıklarını, 2018 yılındakini ise uluslararası yapmaya karar verdiklerini, 300'ü Türkiye'den, 60'ı yurt dışı kaynaklı olmak üzere 360 kişinin katıldığını, ödül alan öğrencilerden birinin Japonya'dan, diğerinin İtalya'dan katılım sağladığını belirtti.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın sürekli dile getirdiği Sanayi 4.0'ı kendisinin de desteklediğini, ama başka bir görüşü daha olduğunu söyleyen Eroğlu; Türkiye'de orta ölçekli işletmelerin, daha yoğun olan ama tasarımla beraber kalite odaklı bir anlayışla çok daha hızlı gelişeceğine inandığını, aynı malzemenin, aynı maliyetle, tasarımla beraber desteklediği zaman çok daha yüksek ücretle satılabileceğine inandığı için insanları bu konuda çok daha istekli hale getirmek gerektiğini söyledi.

2018 ödül törenini 15 Kasım'da İstanbul TÜYAP Fuar Merkezi'nde gerçekleştireceklerini, tüm Meclis Üyelerini aralarında görmekten mutlu olacaklarını dile getiren Eroğlu, 2020 için tekrar uluslararası düzeyde organizasyon yapmak için çalışmalara başladıklarını, sektörlerinin emek yoğun, tasarım yoğun bir sektör olduğu için de

dünyada başarılı olma, özellikle işçiliğin daha yoğun olduğu Batıda değerli bir meslek, değerli bir alan olmaya başladığını belirtti.

Eroğlu, tasarımın gücünü çok daha fazla önemsememiz gerektiği görüşüyle komitelerinde yaptıkları bazı çalışmalar olduğunu, tasarım merkezlerinin minimum 10 kişiden oluşması nedeniyle orta ölçekli işletmelerin böyle bir çalışma grubu yapamayacakları için konudan uzak durduklarını, ancak farklı firmaların ikiye kişilik gruplar halinde, bir ya da iki kişilik elemanlar istihdam ederek ayrı bir şirket kurup, tasarım merkezleri oluşturabilme imkanı bulunduğunu, aslında 2016'da Tasarım Merkezi Yasası çıktığı zaman yapılmasına imkan tanınsa da sanayicilerimiz tarafından çok iyi anlaşılmadığını düşündüğünü, bu nedenle Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'dan İzmir Ticaret Odası'nın eski binasında inovasyon merkeziyle ilgili bir çalışma başlattığını, burada mekân ve birçok desteğin İZTO tarafından verileceğinin, aynı meslek grubundaki farklı firmaların ortak tasarım merkezi açması önündeki bütün fiziki koşulların aslında gerçekleşmiş olacağını, orta ve küçük ölçekli sanayicilere anlatılarak bir araya getirilmesinin sağlanmasını talep etti. Yorgancılar'a sınır ötesi hareket konusundaki düşünceleri için teşekkür eden Eroğlu, askerlerimize Allah'tan yardım, şehitlerimize rahmet diledi.

### Nejat Özdoğan

#### Katı atık için Manisa örneği incelenir

EBSO Meclis Üyesi Nejat Özdoğan, uzun yıllardır EBSO Çevre Komitesinde görev yaptığını,



Fuat Eroğlu



Nejat Özdoğan



Engin Aktaş

komite olarak birçok faaliyete ve işe imza attıklarını özellikle zeytin karasuyu konusunda yaptıkları çalışmalar neticesinde şu anda zeytinyağı sektörünün yüzde 98'inin iki faz denilen çevreye karasuyu bırakmayacak sistem ile çalıştığını, bunu büyük bir başarı olarak gördüğünü dile getirdi.

Orkinos balık çiftliklerinin çevreye olumsuz etkilerinin de çok tartışılan bir konu olduğunu, Meclis Üyesi Anbar'ın daveti üzerine balık çiftliğine bir ziyaret gerçekleştirdiklerini, yapılan çalışmaları izledikten sonra kendisini tebrik ettiklerini ve çevreye olumsuz etkisinin bulunmadığını bizzat gördüklerini ifade eden Özdoğan, İzmir'in yıllardır kanayan yarası olan katı atık bertaraf tesisini bilindiği üzere hiçbir ilçemizin istemediğini, Çevre Komitesi olarak 2017 yılında Polonya ve Almanya'ya gidip incelemeler yaptıklarını, buralardaki katı atık bertaraf tesislerinin yanındaki evleri görünce çok şaşırıldıklarını söyledi. Bunları bizim niye gerçekleştiremediğimizi düşünürken, Manisa'da katı atık bertaraf tesisinin faaliyete geçtiğini öğrendiklerini, İzmir'in bu konuda geri kaldığını, Yönetim Kurulu'ndan Manisa'daki tesisinin İzmir Büyükşehir Belediyesi yetkililerince incelenmesi tavsiyesinde bulunulmasını istediklerini,

çünkü şehrimiz adına fayda sağlayabileceğini düşündüklerini belirtti.

Özdoğan, Manisa'daki tesisin 84 hektarlık alanda günlük 800 ton katı atığı ayrıştırdığını, önümüzdeki yıl tonajı 1800 tona çıkarmayı hedeflediklerini, mekanik ayrıştırma tesisi, kompost ünitesi, sızıntı suyu arıtma tesisi, toplama havuzları, idari binalar, tamir atölyeleri, drenaj ve aydınlatma sistemleri bulunduğunu belirtti. Evsel atıkların tam otomatik sistemle geri dönüşümü mümkün olanları (pet, plastik, naylon, kâğıt, karton ve alüminyum gibi) geri dönüştürüp ülke ekonomisine katkı sağladığını, evsel atıkların içindeki organik atıkları da kompost işleme tesislerinde işleyerek, park ve bahçelerde tabii gübre olarak kullandıklarını ifade eden Özdoğan, geri kazanımı mümkün olan atıkların yüzde 32,8'ini karton, yüzde 49'unu plastik, yüzde 9,7'sini cam ve yüzde 8,5'ini de metalin oluşturduğunu belirterek, böyle bir tesisin İzmir'de olmasından da büyük bir memnuniyet duyacağını söyledi.

### Engin Aktaş

#### Asansör sanayicisinin sorunları Bakanlığa iletilir

EBSO Meclis Üyesi Engin Aktaş, Sanayi ve Ticaret Bakanı Mustafa Varank'a firmalarını gelip

görmeleri yönünde sürekli mail attığını, bir arkadaşının sadece kendi mail adresinden değil firma info adresinden de mail atmasını söylemesi üzerine, bu şekilde bir mail gönderdiğini ve bunun son maili olduğunu yönünde de bir ibare eklediğini söyledi. Bu mailinden sonra Bakanın kendisini şahsen arayarak bir tarih verdiğini ve firmalarına ziyarete geldiğini söyledi. Sanayi ve Ticaret Bakanı'nın 20:30'da firmayı ziyarete geldiğini, yaşadıkları sıkıntıları anlattıklarını, ayrıca bir dosya takdim ettiklerini söyleyen Aktaş, akabinde Ankara'da Maliye Bakanlığı Strateji Bölümü ve Sanayi Bakanlığı Strateji Bölümü ile üçer saat görüşmeye alındıklarını söyledi. Görüşmeye gitmeden önce çok iyi bir dosya hazırladığını, asansör ve yürüyen merdiven üreticileri olarak yaşadıkları sıkıntıları tek tek anlattıklarını, basın da bu görüşmeleri manşetten verdiği için teşekkür ettiğini söyledi.

Yaptıkları görüşmelerde üreticilerin kendilerine bıkmadan mail atarak sıkıntıları anlatmalarını istediklerini, oluşturdukları 5-10 kişilik ekiplerin sadece mailleri ayrıştırarak ilgili yerlere ilettiklerini öğrendiğini ifade eden Aktaş, özellikle Maliye Bakanlığı ile Sanayi Bakanlığı'nda vurucu cümlelerin "ticaret savaşları" olduğunu öğrendiğini, çünkü son mailinde "ticaret savaşında artık bizimle yoksanız ne yapmamız gerektiğine biz kendi kendimize karar vereceğiz" diye bir başlık atarak yazdığını, bu ticaret savaşında herkese görev düştüğünü, yerli firmalarımızı korumak, yerli sanayimizi korumak, yerli üreticilerimizi korumak adına herkesin elinden gelen gayreti göstermesi gerektiğini söyledi.

Aktaş, babasının da EBSO'da meclis üyeliği yaptığını, kendisinin ikinci kuşak olduğunu, bu meclisi üçüncü kuşaklara taşımak için

birbirlerine destek vererek, yerli üretimin gelişmesi için mücadele etmeleri ve ilgili bakanlıklara bıkmadan, usanmadan ulaşmaları gerektiğini söyledi. Babasının, yaptığı çalışmalara EBSO'yu da dahil etmesi gerektiğini hatırlattığını, bu anlamda affını dilediğini, çünkü direkt sıkıntıları çözmek için en üst mercie ulaşması gerektiğini düşündüğünü belirtti. İAOSB'de çoğu fabrikaya

girdiğinde bazı malzemelerin ithal geldiğini gördüğünde gerçekten çok üzüldüğünü belirten Aktaş, ülkemize yapılacak çok şey olduğunu, bunun ancak birlik ve beraberlik ile aşılabilecek bir durum olduğunu ifade etti. Terör olgusunun insanlığa gerçekten çok kötü şeyler yaşattığını dile getiren Aktaş, ülkemizin bunun üstesinden gelebilecek güçte olduğuna inandığını söyledi.

## Kamuran Ekler'i kaybettik

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda 10 yıla yakın süre Meclis Üyesi olarak hizmet eden ve Meclis Üyemiz Gürcan Ekler'in kıymetli babası Kamuran Ekler'i kaybettik. 1969 ile 1978 yılları arasında Meclis Üyeliğini sürdüren, makine ve teçhizat sanayiini temsil eden Ekler, 1950 yılında kurduğu Ekler Pompa ile tarım ve makine sektörlerine önemli katkılarda bulunmuş ve EBSO çatısı altında yürütülen faaliyetlerde yer almıştı.

Ekler'in cenazesi, 11 Kasım 2019 Pazartesi günü Hatay İlahiyat Fakültesi Camii'nde kılınan cenaze namazının ardından toprağa verildi. Ekler'in cenazesine EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları İbrahim Gökçuoğlu ve Muhsin Dönmez ile Yönetim Kurulu Üyeleri katıldı.







**Murat DEMİRER**  
1992 - 1993 Dönemi  
EBSO Yönetim Kurulu  
Başkanı

## Ekonomide durum tespiti ve çözüm önerileri

# Durum tespiti

**T**asarrufun, yatırımın ve üretimin azaldığı, dolayısıyla işsizliğin yüzde 13 seviyesinde ve giderek artma eğiliminde olduğu, özellikle de eğitimi gençler arasındaki işsizliğin yüzde 26 seviyelerinde seyrettiği bir süreçten geçiyoruz.

Hukukun ve adaletin bağımsızlığının, yasama, yürütme ile yargının oluşturduğu güçler ayrılığı halkalarının zayıfladığının konuşulduğu, demokrasi ve ifade özgürlüğünün toplumda tartışıldığı bir süreci yaşıyoruz.

Toplumsal dayanışmanın giderek azaldığı, kamuda işlerin arzulanan seviyede yürütülemediği, kamuda liyakate önem verilmediği ve kamu yönetiminde kibrin giderek ağırlık kazandığı görüşlerini izliyoruz.

Ülkemizde hissedilen ve giderek ağırlık kazanan ekonomik daralma ve buna bağlı olarak oluşan olumsuz görüşler; toplumda ve özellikle gençlerde gelecekle ilgili umutsuzluk yaratmakta, iyi eğitim almış, yetenekli bu gençlerimizin, yurtiçi iş talepleri cevapsız kalmakta ve yurt dışında iş arayışlarına yönelmelerine neden olmaktadır. Bu arayışlar yurt dışına yönelik beyin göçünü teşvik etmektedir.

Ekonomideki daralma ülkemizin milli gelirinin giderek azalmasına sebep olmakta ve buna bağlı olarak kişi başına düşen gelir azalmakta; özellikle orta direk dediğimiz kesimin geliri giderek düşmekte, orta sınıfta tarif edilenler alt sınıf gelir seviyesine inmekte, yoksulluk artmakta, alt ve üst gelir seviyesindeki vatandaşlar arasındaki makas açılmakta, gelir dağılımında adalet giderek kaybolmaktadır.

Gerek kamuda ve gerekse yerel yönetimlerde yaşanan israf, bütçe açıklarını arttırmakta, kısıtlı kaynaklar verimli kullanılmadığından üretime dönük altyapı yatırım kaynaklarını azaltmakta, kamu borçlanma ihtiyacı yükselmekte, dolayısıyla ekonomiyi olumsuz etkilemektedir.

Ekonomide çarklar giderek yavaşlamakta, hatta durma noktasına gelmekte,

işletmelerin borç yükü giderek artmakta, üretim maliyetleri yükselmekte, rekabet gücü azalmakta, işletme sahiplerinin yatırım yapmaları bir yana, işletmelerini sağlıklı bir şekilde sürdürmeleri bile imkânsız hale gelmektedir.

### Çözüm önerileri

Tüm ülke kaynakları gerek tarımsal ve hayvansal üretiminin, gerekse sanayi üretiminin ve istihdamın artırılmasına yönelik yatırım ve teşviklere yönlendirilmelidir. Bu yapıldığında işsizlik azalacak, üretim arttığından enflasyon düşecek, gelir adaleti sağlanacak, milli gelir yükselecek, ihracat artacak ve buna bağlı olarak ülkenin dış açığı dengelenecektir.

Hukuk, adalet ve demokrasi üçgeninin kuvvetlendirilmesi ve yasama, yürütme, yargı üçgenindeki güçler ayrılığının sağlanması, güven ortamının oluşmasına neden olacak, bu da içten ve dıştan gelecek yatırım taleplerini arttıracaktır.

Kamuda tasarruf ve liyakat sistemine öncelik verilmeli, boş kadrolara eleman alınırken, liyakate önem verilmeli, işe uygun eleman alınmalıdır.

Başta orta ve küçük işletmelerle esnaf kesimi olmak üzere, tüm işletmelerin sorunlarının çözümü için kararlar alınmalı. Teşvikler yürürlüğe konulmalı, borç yükü sorunu çözümlenmeli ve yıllara yayılmalı, borçları yeniden yapılandırılmalıdır.

Kamuda israf ve verimsiz yatırımlardan vazgeçilmeli, bütçelerde gelir gider dengesi kurulmalı, gerekli miktarda tasarruf sağlanmalıdır. Sağlanan tasarruflar gerek tarımsal ve gerekse endüstriyel üretimin artırılması ve işsizliğin azaltılması ile ilgili teşviklere, ekonomide çarkların dönmesine yönlendirilmelidir.

Ekonomik programlar yapılırken, hedefler, yapısal reformlar ile teşvikler tespit edilirken ve uygulamaya konulurken, ekonomide güven unsuru ve uluslararası rekabet şartları ön planda tutulmalıdır.

## İzmir Cumhuriyet Başsavcısı Kamil Erkut Güre, EBSO Meclisi'ne konuk oldu

### “Toplum ile beraber yargı da değişiyor”

İzmir Cumhuriyet Başsavcısı Kamil Erkut Güre, yargı mensubu olarak yakın tarihte edindiği izlenimlerden yola çıkarak bazı şeylerin onarılması gerektiğini belirterek, yargının yüzü soğuk bir devlet organı olduğunu, zor ve yıpratıcı bir iş yaptıklarını söyledi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Toplantısı'na konuk olan İzmir Cumhuriyet Başsavcısı Kamil Erkut Güre, Düzce'den Diyarbakır'a atandıktan 24 saat dolmadan darbe girişimi yaşandığını, hem meydana gelen olay, hem Diyarbakır, hem de şahsı açısından son derece zorlu bir sürecin yaşandığını, topyekûn mücadelede üzerine düşeni gerçekleştirmeye gayret ettiğini, meslektaşları ile birlikte hukuka uygun olarak delil toplamaya, soruşturma yapmaya, hakları korumaya gayret ettiklerini dile getirdi.

#### “İtibar suikastlarına izin vermedik, vermeyiz”

Yaşananlardan sonra halkın yargı mensuplarına kaygıyla baktığını bildiklerini, bu nedenle “jüristokrasi” denilen tehlikeye düşmeden, hukuka bağlı bir şekilde, devlete ve millette hizmet etmek yükümlülüğü ile konulara yaklaşıtlarının bilinmesini istediklerini belirten Güre, meslek hayatı boyunca hiç kimseye, kuruma ya da kuruluşa, ait olduğu yargı üzerinden itibar suikastı yaptırılarak operasyonlara izin vermediğini, vermeyeceğini ama hukuka uygun elde edilmiş somut delillere ulaşırlar-



sa kişinin, kuruluşun veya kurumun sıfatına veya niteliğine bakmadan yasal gereğini yapmaktan da geri kalmayacağını söyledi.

Güre, Türkiye'nin dışarıda büyük bir beka mücadelesi verdiğini, Diyarbakır'dan yeni gelen biri olarak bunun ne kadar sıcak yaşandığını gayet iyi bildiğini, sanayicinin de sonuçlarını çok net hissettiğini, dolayısıyla bu mücadelenin sadece bir kurumun çabasıyla gerçekleşmesinin mümkün olamayacağını, topyekûn el ele verilerek birlikte mücadele verilmesi gerektiğini söyledi. Demokratik, sosyal bir hukuk devleti olan ülkemizde adaleti ayakta tutmamız gerektiğini, zira iktidarların, fikirlerin değişebileceğini ama yargı ve adalet duygusunun toplumda ayakta tutulmazsa elde edilecek sonuçların hiçbir anlamı kalmayacağını belirtti.

Kanunlara ve kurallara uyan insanlar açısından yargı yönünden korkulacak hiçbir şey bulunmadığını, amaç bu ülkenin kalkınmasıysa yargının da kalkınmaya adil olarak destek verebilecek bir güç olduğunu söyleyen Güre, bunu adaletli davra-

arak, kimseye itibar suikastı yapmadan, delil olmadan sadece o kişi veya kurum ya da kuruluşu batırırım düşüncesiyle hareket etmeden yapılabileceğini ifade etti. Gerek savcılık tarafından gerekse mahkemelerde verilen kararlarda adil olduğuna toplum inandığı sürece kimin hakkında ne karar alınır alınır halkın şüphe duymadan inanç göstereceğini söyledi.

#### “Yargı da toplumla beraber değişiyor”

EBSO'dan toplantı daveti alırmaz, toplum tarafından merak edildiklerini bildikleri için hemen kabul ettiklerini ifade eden Başsavcı Güre, çünkü şeffaf olduklarını, Adalet Bakanımızın da dile getirdiği üzere çok önemli yargı reformları sürecinden geçtiğimizi, toplumumuzun değiştiğini, yargının da değiştiğini, çünkü topluma ayak uydurmak durumunda oldukları her geçen gün değişen olaylar karşısında yasaların da güncellenmesi gerektiğini belirtti.

Güre, İzmir'in en büyük eksikliklerinden birinin hak ettiği seviyede yer almaması olduğunu, bu düşüncüyü aynı zamanda İzmir'de yetişen biri olarak dile getirdiğini, bunun iş hayatını ilgilendiren, genel siyaseti ilgilendiren, yargıyı ilgilendiren sebeplerinin mutlaka olduğunu, ama en azından kendileriyle ilgili olan kısmı rehabilite ederek, adil bir yargı gerçekleştirdiklerini topluma kabul ettireceklerini söyledi. Bu konuda iddialı olduklarını, özgüvenlerinin çok

yüksek aynı zamanda şeffaf olduklarını ifade eden Güre, yargının korkulacak bir canavar değil, sadece hak edene hak ettiğini veren bir merci olarak bu şehirde anılmasını istediklerini, bu anlamda var olan sorunları, sıkıntıları her zaman tartışmaya, konuşmaya hazır olduklarını belirtti.

### “Yargı darbenin karşısında durdu”

Meclis üyelerinin sorularına da yanıt veren Güre, 15 Temmuz sürecini herkesin canlı canlı yaşadığını, kendilerinin yargı olarak daha acımasızını yaşadıklarını, bu süreçte yargıya karşı olumsuz bir bakış açısı oluştuysa yargının önce kendisini sorgulaması gerektiğini, zira sorgulanabilir hale geldiği sürece yargının hem kendini geliştirebileceğini, hem de hatalarını görebileceğini söyledi. 15 Temmuz'dan önce bu ülkede defalarca darbe ve darbe teşebbüsleri olduğu halde bunların hiç birinde yargının darbenin karşısında durmadığını, 15 Temmuz'da ise sonuna kadar direndiğini bunun toplum ve yargı tarihi için bir kırılma olduğunu, aslında sadece yargının değil, birçok kesimden insanın da darbe girişiminin karşısında durduğunu belirtti.

Darbe sonrası lojmanda karşılıklı oturan meslektaşlarının, polislerin, askerlerin kendi meslektaşlarını göz altına aldığını, bunun toplumda çok ağır travmalar yarattığını ama bazı şeyleri anlamak için bu travmaların yaşanması gerektiğini dile getiren Güre, şimdi yargının yüzünü milletine döndüğünü ve bir özeleştiri başladığını, önce kendilerini geliştirmeleri gerektiğini, akabinde de nitelikli hakimlere, savcılara ihtiyaç olduğu, mevzuatın güncellenmesi gerektiğini, insanların yargı hizmetini alırken hızlı sonuca ulaşma arzularını karşılamaları gerektiğini vurguladı. Yaşanan süreçte yüzde 40'ı gitmiş bir teşkilat düşünüldüğünde hataların eksikliklerin yaşanabileceğini, bunu gidermek adına ellerinden geleni yapmaya gayret ettiklerini söyledi.

Yargıda en ufak bir hata olduğunda herkesin eleştiri yaptığını ama yargının kendisini hiçbir şekilde savunmadığını, çünkü konuşamadıklarını, bu konuda dezavantajları bulunduğunu, o nedenle iyi yapılan konularda kendilerine destek verilirse teşkilatın motive olabileceğini söyledi.

### “Kadına şiddet toplumsal bir yara”

Güre, kadın şiddetinin maalesef toplumun bir yarası olduğunu, şiddet uygulamanın caydırıcılığı ya da şiddet mağdurunun korunması konusunun yargının tek başına çözebileceği bir konu olmadığını, şiddete uğrayan kişi karakola gittiğinde izlenen yolun mevzuat ile kanun ile belirlendiğini, ancak konunun izlenen sistemden ziyade toplumdaki dejenerasyon olduğunu düşündüğünü, kadına verilen değer konusunun sosyal politikalar gerektiren, eğitim gerektiren, çok kısa vadede çözülemeyecek bir konu olduğunu, herkesin oturup şapkasını önüne koymasını gerektirdiğini, ölümle sonuçlanan noktalarda isek ekonomik, dinsel, sosyolojik hatta, siyasi bile sebepleri olabileceğini, çözümü konusunda görüş ve önerilere, işbirliklerine her zaman hazır olduklarını söyledi.

Yargıda şeffaflık, sürat ve bağımsızlığın çok önem teşkil ettiğini, özellikle sürat konusunun toplumda yargıya olumsuz algıyı oluşturan en önemli etkenlerden biri olduğunu, hukuk uyuşmazlıklarından ceza soruşturmalarına kadar yargılamada her şeyin çabucak sonuçlanmasının beklendiğini, bu nedenle UYAP sistemi gibi bir teknolojiye sahip olduklarını ama yargı sistemi içine çok fazla uyuşmazlık dahil olduğu için sistemin sürekli alternatif çözümleri bulmak zorunda kaldığını söyledi. Sistemin amacının; arabuluculuk, uzlaşma, ön ödeme gibi sistemleri oluşturup ana omurgada kalacak uyuşmazlıkların sayısını azaltarak bu konularla hızlı ve derinlemesine uğraşmak olduğunu fakat bu sefer karşılıklarına başka

sorunlar çıktığını belirtti.

### “Yargıda kıdem kaynaklı sıkıntılar var”

Güre, FETÖ'den gelen yara-dan dolayı meslektaş kıdeminden kaynaklı sıkıntılar yaşadıklarını, şu an teşkilatta 3-5 yıl deneyimli meslektaşlarının bulunduğunu, büyükleri olarak her konuda destek sağlama-ya gayret ettiklerini, zira toplumun kendilerinden beklentisini karşılamak durumunda olduklarını söyledi. İzmir Adliyesi'nde ilk derece adli yargı, istinaf, idari yargı dahil toplam 850-900'e yakın meslektaşları bulunduğunu, bunların yarıya yakınının 10 yılın altında kıdeme sahip olduğunu ve 4,5 milyonluk, Batıya açılan ticari hareketliliği üst düzey olan, kozmopolitikleşmeye başlamış bir şehrin sorunlarını çözmeye çalıştıklarını belirterek, 2017 ve öncesi kalan soruşturmaları neticelendirmek üzere iki kişi görevlendirdiklerini, 3500'e yakın dosya üzerinde çalıştıklarını, yeni dosyaları eskimeden neticelendirmek üzere kendi içlerinde bir sistem oluşturmaya çalıştıklarını söyledi.

Tutuklamanın kağıt üzerinde yapılan bir tedbir olduğunu, asliye cezalık, ağır cezalık, terör suçlarında tutukluluk süreleri aşağıya çeken, ihtiyaç halinde mahkeme kararıyla uzatılabilecek hale dönüştüren uygulamaların Mecliste görüşüldüğünü ama burada önemli olan konunun uygulayıcının yorumu olduğunu, ne kadar iyi bir kanun hazırlanırsa hazırlansın uygulayıcının bunu yorumlamasının çok önemli olduğunu dile getirdi. İddia edilen suçun niteliği, ağırlığı ve delil durumu eğer tutuklamayı gerektirecek bir olgunlukta ve karşılığıyla tutuklanmamayı bekletmenin doğru olmadığını, eylem, ceza miktarı ve tutuklamanın şartlarının aynı anda oluşup sonuçta tutuklamanın istenilen amaca ulaşip ulaşmadığı takdirinin tamamen yargı mensubuna kaldığını, tutuklama bir yana gözaltı açısından bile bu hassaslığı bütün arkadaşlarında analiz ettiklerini söyledi.



**Enver OLGUNSOY**  
EBSO Meclis Üyesi

# Health 4.0

**H**ep denir ya, İzmir “ilklerin şehridir” diye... Yine ülkemizde bir ilki, İzmir başarı ile gerçekleştirdi.

Sağlık 4.0 zirvesi, geçtiğimiz günlerde, İzmir “Health 4.0 Eurasia Summit” adı altında İZTO meclis salonunda yapıldı. Açılış konuşmasında herkes için acil sağlık derneği (HİASD) ve zirve başkanı Sayın Ülkümen Rodoplu, “Sanayi 4.0’ın konuşulduğu ülkemizde, konuşmanın ikinci cümlesi Sağlık 4.0 örnekleri ile sürdürülüyor” derken son derece haklıydı.

Zira “Her şeyden önce sağlık” mottosunun geçerli olduğu yaşamımızda, tabii ki nesnelerin interneti, “IoT”, her şeyden önce insan sağlığının hizmetinde olmalıydı, oluyor da... Dronlarla ilk yardım, ilaç, EKG vs. gibi sağıtıcı hizmetler, sağlık hizmetinde sanayiden bile önce yerini almıştı. Bigdata, sağlık konusunda 14 yıl önce sözünü ettirirken, hasta verileri, dataları ilk kullanılan veriler oluyordu. Yapay zeka, derin öğrenme (makinaların öğrenmesi) ilk uygulamalarını cep telefonundan hastalığı sor, cevabı gelsin (Amazon’s Alexa) ses asistanları ile sesinizden depresyon, cep telefonunuzla konuşurken sarsılma şiddetinizden Parkinson, yine telefon ile tansiyonunuz

konusunda, teşhisi koyar hale gelmişti bile.

Zirvede, ABD’den gelen konuşmacı Jeffrey Arnold, “Gelecekte doktorlar ve uzmanlar çok komplike olaylarda muhatabınız olacak, hafif vakalarda cep telefonu aracılığı ses asistanları ile sağlık hizmeti alacaksınız, daha ağır vakalarda sağlık koçları ile muhatap olacaksınız, nihayetinde doktor komplike vakalarda karşınızda olacak” diyordu.

“Bugün ABD’de 300 binden fazla sağlık ve bakım uygulaması devrede var” diyordu konuşmacı. Google asistanı, Amazon’s Alexa en popüler uygulamalar. Alexa 100 milyon kullanıcıya ulaşarak ilk sırada yer alıyor ama Google asistanının onu geçmek üzere olduğu da konuşmacı tarafından ifade edildi. “Cep telefonu aracılığı ile çoktan kan değerleri (26 parametre) ölçümlerinin yapıldığını ve hatta EKG bile çekilir hale geldiğini herkes biliyor” diyordu.

Apple Watch, kanser dahil bazı hastalıklarda görüntü alıyor ve taratarak teşhiste destek oluyor, sesinizden soğuk algınlığınızı algılıyor. Ayrıca ses asistanları civarınızdaki sesleri de dinleyerek teşhiste yardımcı olabilecek veriler elde edebiliyor,





akıllı telefonlara bağlanarak ultrason bile çekebiliyor. Bu tür uygulamalar Kaliforniya’da tıp öğrencilerine hediye edilir hale gelmiş durumda.

Akıllı saatiniz o sırada kaç promil alkollü olduğunuzu dahi göstererek promil değerleriniz normal limitlere inince sizin rahatlıkla trafiğe çıkışınızı sağlıyor.

Tabii bir de akıllı haplar var. Yutuyorsunuz ve geçtiği her yerin görüntüsü kolunuzdaki saate, telefonunuza ve nihayet doktorunuza kadar iletebiliyor. Cildinizin fotosunu çekip ses asistanlarına gönderdiğinizde cilt rahatsızlığınızın teşhisi ve tedavi önerisi telefonunuzun ekranına düşüyor ve sesli olarak da sunuluyor.

“Telespine” adlı cihazla sırt ağrılarınız teşhis ediliyorken “retinal scan” cihazı ile de diabetik retinopati tedavisi önerilebiliyor. Tüm sağlık verilerinizi eğer isterseniz firmalar (Epic gibi) görüntülü olarak kayıt altına alabiliyor, istediğinizde istediğiniz yere iletebiliyor. Hatta Cosmos projesi ile ABD’de 200 milyon hasta bilgisi “bulutta” saklanabiliyor şu anda. Bu giderek de artıyor.

Uzaktan ameliyatlar, robotik cerrahi, Sağlık 4.0 uygulamaları olarak hemen hemen herkes tarafından biliniyor artık. Bu arada bir Türk doktoru (Ankara Üniversitemizden Sayın Ümit Eroğlu) dünyada ilk defa robotik estetik cerrahi uygulayarak Sağlık 4.0 tıp tarihine çoktan geçmiş bile.

Navigasyon sağlayıcılar ortopedik ameliyatlarda da çok kullanılan bir yöntem halinde biosensör teknolojisini insanlık hizmetine sunuyor. 3D printerler ile biyomalzeme kullanılarak dişler, diş implantları üretilebiliyor.

Biyopsi robotları, Cyber knife sistemleri yıllardır kullanılan sistemler. Robot dedikse akla geldiği gibi insan görüntüsünde değil tabii, örneğin biyopsi robotu neredeyse sadece bir iğneden ibaret.

Ayrıca akıllı sistemler giydirilmiş personelin, elinin dezenfeksiyonundan performansına kadar kontrol etmek de mümkün günümüz teknolojisinde.

Hemşirelik, hasta bakıcılığı, sağlık koçluğu gelecekte çok önem kazanacak meslekler olurken, hemen hemen her rahatsızlık, ev

ortamında giderilecek, hastanelere pek gerek kalmayacak.

Büyük büyük şehir hastanelerimiz, o günler geldiğinde herhalde otel olarak kullanılacak diye düşünüyorum, tabii verilen hasta garantileri sonucu oluşan ekstra ücretleri de halkımız cebinden ödemeye devam edecektir muhtemelen.

Tabii hekimler başta olmak üzere, bu gelecek uygulamalar yavaş yavaş kabul görecektir öngörüsünde bulunmak hiç de zor değil. Ama sonuçta 7,2 trilyon dolar hacmi ile dünyada gıdadan sonra ikinci sektör olan sağlık sektörü, Sanayi 4.0’dan öncelikli nasibini alacak sektör olarak önümüzde duruyor.

Danışma kurulunda bulunarak, küçük de olsa destek vermeye çalıştığım “Health 4.0 Eurasia Summit” ülkemizde bir ilkti. Şimdi hedef, Health 4.0’ı zirveden, kongreye taşımak olacak. Bu konuda İzmir sağlık çevresi destek olmalıdır. Böylesi bir kongre, İzmir’imizin gururu olacaktır. HİASD ve emeği geçen herkesi, başta Sayın Ülkümen Rodoplu olmak üzere samimiyetle kutluyorum.

# Baltık Kuru Yük Endeksi'ne ne kadar güvenebiliriz?



**B**altık Kuru Yük Endeksi (BDI), 2008'de yaşanan küresel kriz döneminde bir çeşit "kehanet kaynağı" olarak görülmüştü. Londra merkezli Baltic Exchange tarafından yayınlanan ve küresel deniz taşımacılığı faaliyetlerinde gemi broker'larının taşınan yük üzerinden belirledikleri fiyatları temsil eden endeks, o zamandan beri global ticaretin hareketli ya da durağan mı olduğunu gösteren bir indikatör olarak kabul edildi.

600'den fazla üyesi olan Baltic Exchange, kullandığı verileri sadece kendi üyelerinin gerçek ticari faaliyetlerinde kullandıkları navlun fiyatlarından alıyor ve böylece BDI manipülasyona karşı korunuyor. Gemi taşımacılığı faaliyetinde bulunan nakliyeciler ise hedge veya taşıma maliyetlerinin yönü hakkında fikir sahibi olmak için bu endeksten yararlanıyor.

Hatta 2010 yılında Fox School of Business, Hong Kong Bilim ve Teknoloji Üniversitesi ve British Columbia Üniversitesi gibi ağır kurumlarda çalışan akademisyenlerin hazırladığı bir makalede endeks, "global hisse senedi getirilerini, emtia kazançlarını ve küresel ekonomik aktivitenin genel gidişatını" tahmin etmeyi kolaylaştıran bir enstrüman olarak tanımlandı.

Bununla birlikte 2008 yılındaki kehanet seviyesinde isabetli göstergeler sunan BDI, o tarihten itibaren daha istikrarsız sonuçlar vermeye başladı. Nitekim 2013'te endekste yaşanan yükselişlere rağmen BDI takipçilerinin beklediği ölçüde bir ekonomik iyileşme yaşanmadığı gibi, 2016'da yaşanan rekor seviyedeki düşüşler de beraberlerinde sarsıcı krizler getirmediler.

## Global dengelerdeki değişim

Dünya deniz taşımacılığının bugün ulaştığı genel yapı incelendiğinde bu durumun nedeni de aslında açığa çıkıyor. Baltic Exchange'e bağlı 600 firmanın işlettiği 10 binin üzerinde gemi var ve bunların yüzde 70'i, Bloomberg analisti Rahul Kapoor'a göre Endonezya, Güney Afrika, Avustralya ve Brezilya'daki madenlerden Çin'e kömür ve demir cevheri taşıyan büyük tonajlı (capesize) gemiler.

Yine Bloomberg'den David Fickling, bu durumu şu sözlerle yorumluyor: "Eğer küresel iş döngüsünün temelinde Çin'in hammadde talebi ile tahrik olduğunu düşünüyorsanız, o zaman hala BDI sizin için yararlı bir gösterge olabilir. Ama gerçek bu değil."

Bir konuda sıkıntımız daha var; kargo gemilerinin navlun fiyatları yalnızca global ekonomideki ticari talebe göre belirlenmiyor. Bu fiyatları biraz da hizmet tedarikçileri kendileri belirliyor. 2016'da konteyner taşımacılığı sektörü tıkanma noktasına ulaştı ve bu durum şirket birleşmeleri, ticari evlilikler ve yaşlı gemilerin hurdaya çıkartılması gibi sonuçlar doğurdu. Denizlerdeki toplam konteyner tonajında artış neredeyse yaşanmadı.

Ancak elbette BDI gibi endeksler, dünya ekonomisinin gizemini keşfetmek için var olan araçlar arasında yer alıyor. Tüm yatırım kararlarınızı tek bir endekse bakarak yapmak mümkün olsaydı, emin olun, diğer yatırımcılar da bunu yapıyor olurdu.

(Gazeteci yazar David Fickling'in Temmuz 2019'de Bloomberg'de yayınlanan makalesinden yararlanılmıştır.)

**“**  
*Bloomberg analisti Rahul Kapoor, küresel navlun fiyatlarını gösteren Baltık Kuru Yük Endeksi'ni (BDI) belirleyen gemilerin yüzde 70'inin Çin'e demir cevheri ve kömür taşıyan gemilerden oluştuğunu belirtiyor.*  
**”**

# Büyük Veri'yi etkin yöneten şirketler rakiplerine karşı avantaj sağlıyor

Şehirleşmenin hızlanması, üretim kapasiteleri ve tesislerin büyümesi, ağırlıklı olarak cihaz sayısının hızla artması, Büyük Veri'nin anlamlı aksiyonlara dönüştürülmesini zorunlu kılıyor. Pazar araştırma şirketi International Data Corporation (IDC), 'Büyük Verinin Devrimi' olarak da adlandırılan ve şirketleri daha verimli ve yenilikçi hale getirme potansiyeli olan bu değişime kolay adapte olabilen şirketlerin, rakiplerine göre büyük avantaj elde edeceğini öngörüyor.

IDC'nin yaptığı en son araştırmaya göre, Türkiye'de de her geçen gün daha fazla şirketin, hayatın her alanında ve hemen her sektörde fark yaratacak bir güç olan Büyük Veri'nin önemini kavramaya başladıklarını ortaya koyuyor. Açıklanan son tahminlere göre Türkiye'de Büyük Veri ve Analitik yatırımları 2018 yılında 247 milyon dolar olarak gerçekleşti. 2023 yılına kadar pazarın yıllık yüzde 16 oranında büyüyerek, 520 milyon dolara ulaşacağı öngörülüyor.

Araştırmaya göre, Türkiye'deki kurumların yüzde 55'i şirket içi (on-prem) Büyük Veri işleme konusunda çalışmalarını sürdürüyor. Türkiye'deki her 10 kurumdan 8'i 'makine öğrenmesini' kurumu için anlamlı ve değerli görürken, her iki şirketten biri, yani katılımcıların yarısı, geçmiş verileri analiz etmek için çok sayıda veri kaynağını bir araya getirmekte zorlandığını belirtiyor.

## Büyük Veri yatırımları ikiye katlanacak

Türkiye'deki kurumların tamamına yakını (yüzde 98), önümüzdeki iki yıl içinde, Büyük Veri işleme ve yönetim çözümlerine ayrılan bütçenin artmasını bekliyor. Araştırmaya

*Türkiye'de "Büyük Veri" pazarı, 2023'te 520 milyon dolara ulaşacak ve şirketlerin bu alandaki yatırımları ikiye katlanacak.*

katılan kurumların yüzde 15'i ise, yine bu bütçenin önümüzdeki iki yıl içerisinde yüzde 100'ün üzerinde artacağını tahmin ediyor.

Büyük Veri ve analitik çözümleri kurumlara birçok farklı konuda çalışma imkanı sunarken, katılımcıların yüzde 70'i 'Müşteri hizmetlerini ve deneyimini geliştirmek' ve 'İş süreçlerini ve operasyonlarını geliştirmek ve optimize etmek' konularının öncelikli alanlar olduğunu vurguluyor.

## Kullanım kolaylığı aranıyor

Büyük Veri işleme platformlarının kullanımında kurumların karşılaştığı en önemli zorluklar arasında yüzde 52 ile 'Şirket içi bilgi ve deneyim eksikliği' ilk sırada yer alırken, 'Farklı sistemler ve farklı veri türleri' yüzde 30 ile ikinci sırada bulunuyor. Türkiye'deki kurumlar Büyük Veri ve Analitik çözümlerini değerlendirirken, 'uygulama kolaylığı' ve 'kullanım kolaylığının' en çok önem verilen kriterler olduğu belirtiliyor.

Türkiye'de giderek artan sayıda kurum ve şirketin, Büyük Veri'nin önemini kavramaya başladığını belirten IDC Türkiye'nin Baş Analisti Eren Eser, "Kurumlar, Büyük Veri ve Analitik Teknolojilerinin yetkinliğinin artması ve sunduğu imkanlarla birlikte, veriye dayalı karar verme yönünde bir istek ve yönelim içinde bulunuyor. Büyük Veri ve analitik yatırımlarının başlıca kısa vadeli hedefi, iş operasyonlarını ve müşteri deneyimini iyileştirmek olsa da, birçok kurum Büyük Veri ve Analitik çözümlerini daha uzun vadede yeni iş ve gelir akışları yaratmak için kullanmayı hedefliyor" dedi.

IDC Türkiye'nin Yazılım Çözümleri Araştırma Müdürü Yeşim Öztürk de, "Şirket içi ve bulut uygulamalarında üretilen verilerin harmanlanması, yükselen bir eğilim veya zorluk olmaya devam ediyor. Bu nedenle entegre veri yönetimi ve analizi sağlayacak çözümlere artık daha fazla ihtiyaç duyuyoruz. Entegre veri yönetimi, mükemmel müşteri ve çalışan deneyimi için olmazsa olmazdır" diye konuştu.





## Afrika'nın potansiyeli yüksek ülkesi

# ZİMBABVE

1980'de İngiltere'den bağımsızlığını kazanan Zimbabwe, uzun yıllarını siyasi çalkantı içerisinde geçirdikten sonra, 2000'li yıllarda ekonomik ve mali gücünü artırmaya odaklanmıştır.

Tarım sektörü diğer sektörlerin gerisinde kalsa da ekonomik hasılanın önemli bir kesimini karşılamaktadır. Verimli topraklara sahip olması Zimbabwe'yi Afrika'nın en önemli tahıl ambarlarından biri haline getirmiştir. İmalat sanayi hammadde ihtiyacının yüzde 60'lık kısmının tarıma dayanması ve ihracatın yarısının tarıma dayalı ürünlerden oluşması, sektörü önemli kılan hususlardır. Dünyanın önde gelen tütün üreticilerinden olan Zimbabwe'de; buğday, mısır, çay, şeker, pamuk, kahve, fasulye, yer fıstığı, soya fasulyesi, vb. avantajlı ürünler arasındadır.

Ekonomik reform döneminde, sanayi sektörünün geliştirilmesi için önemli adımlar atılmış ve düşük bir hızla da olsa istikrarlı bir şekilde gelişim kaydetmiştir. Sanayide başı çeken sektörler; tarım ve madencilğe dayalı ürünler ile kimya, gübre, tekstil, çimento ve çelik ürünleridir. İstikrarlı gelişimine rağmen, kapasite kullanım oranının yüzde 60'ın altında kalması, bu alanda hala ciddi bir atıl potansiyelin olduğunu göstermektedir. Ülkeye yeni yatırımlar kazandırılmasıyla birlikte yakın gelecekte sanayi sektörünün gelişim kaydedeceği beklenmektedir.

Madencilik sektörü, Zimbabwe'deki zengin yer altı kaynakları sebebiyle önemli bir konumdur. Ülkedeki 40'tan fazla çeşitteki maden çeşidinin varlığı ve bunların çoğu çıkarılarak işlenmesi, sektö-

rün ekonomiye katkı sağlayan en önemli özelliğidir. Sektörde başı çeken yeraltı kaynakları; altın, elmas, gümüş, kömür, platin, asbest, krom bakır, çinko, vb. şeklindedir. Zimbabwe'nin dünyanın en verimli altın madenlerine ve dünyanın ikinci büyük platinyum rezervine sahip ülkesi olması, özellikle dikkat çekicidir.

### Turizm potansiyeli

Hizmetler sektöründe, turizm başı çekmektedir. Ülkedeki doğal güzelliklerin yanı sıra, güvenlik standartlarının yüksek olması, Afrika'daki en önemli turizm destinasyonlarından biri olmasını sağlamıştır. Ülkeyi her yıl, özellikle Avrupalıların başını çektiği 3 milyon kişi ziyaret ederken, son dönemlerde dünyanın diğer yerlerinden turist çekilmesi için de



çalışmalar sürdürülmektedir.

Ülkede dış ticaret kısıtlı bir hacme sahiptir ve özellikle makine ve ulaşım araçları, kimya, petrol-petrol ürünleri ve elektrik gibi temel sanayi ürünleri ithalat yoluyla karşılanmaktadır. Maden yataklarının ve bazı tarım ürünlerinin zenginliği, ülkenin ihracat modelini de şekillendirmiştir. Tütün, şeker, pamuk, altın, platin, gümüş, bakır, nikel gibi ürünler ihracatta başı çekmektedir.

Yabancı yatırımların geliştirilmesi, özellikle son yıllarda ülkedeki en önemli hedeflerden biridir. 2000'li yıllarda yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik çeşitli yasal düzenlemeler hayata geçirilmiş ve yabancı yatırımcılara yönelik ayrıntılı bir bilgilendirme rehberi hazırlanmıştır. Zengin maden yatakları, bereketli tarımsal arazileri ve turizmin açısından bir cazibe merkezi olması, yatırımları cazip kılan detaylardır. İmalat sanayi, tarım, madencilik ve alt yapı, en çok yatırıma ihtiyaç duyulan sektörler olarak belirlenmiştir.

### Türkiye-Zimbabve ilişkileri

Zimbabve'deki iç siyasi gelişmeler ve coğrafi uzaklık gibi etkenler sebebiyle, ikili ilişkiler 2000'li yıllara kadar kısıtlı bir seyir izlemiştir. Ancak, 2000'li yıllarla birlikte artan siyasi girişimler ve özellikle 2011'de Zimbabve-Harare'de Türkiye'nin Büyükelçiliği'nin açılması, ilişkilere dikkat çekici bir şekilde ivme kazandırmıştır.

İlişkilerin gelişmesi doğrultusunda, dış ticarete de ivme kaydedilmiştir. Ancak, karşılıklı ticaretin geliştirilmesinde hala önemli bir atıl potansiyel söz konusudur. Türkiye'nin Zimbabve'ye ihracatında; maden makineleri, elektrikli makina ve cihazlar, mekanik cihazlar, plastikler ve mamulleri tekstil ürünleri başı çekerken, Türkiye'nin Zimbabve'den ithalatında ise tütün, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, maden ürünleri ve mineral maddeler başı çekmektedir. 2018'de imzalanan "Türkiye-Zimbabve Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması"

### ZİMBABVE ÜLKE PROFİLİ (2018)

Nüfus (Milyon Kişi)	14,5
Nüfus Artış Hızı (%)	1,4
GSYİH (Milyar Dolar)	31,0
GSYİH (%)	6,2
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	2.147
Enflasyon Oranı (%)	42,0
İşsizlik Oranı (%)	4,9
İhracat (Milyar Dolar)	4,1
İhracatta İlk 5 Ülke	G. Afrika, BAE, Mozambik, Zambiya, Belçika
Temel İhracat Ürünleri	Madencilik ürünleri, Tütün, Demir-çelik, Pamuk, Şeker
İthalat (Milyar Dolar)	6,3
İthalatta İlk 5 Ülke	G. Afrika, Singapur, Çin, İngiltere, Japonya
Temel İthalat Ürünleri	Mineral yakıtlar, Taşıtlar, Hububat, Plastik, Elektrikli makineler
Cari Denge ( %; GSYİH)	-4,9
İmalat Sanayi (%; GSYİH)	8,0
Tarım (%; GSYİH)	8,3
Sanayi (%; GSYİH)	21,4
Hizmetler (%; GSYİH)	60,6

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

### ZİMBABVE KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2018)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyon \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyon \$)
Kıymetli, yarı kıymetli taşlar ve metaller	1.347	Mineral yakıtlar ve yağlar	1.865
Tütün ve tütün yerine geçen işlenmiş maddeler	893	Motorlu kara taşıtları	600
Nikel ve nikelden eşya	525	Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler	585
Metal cevherleri, cüruf ve kül	497	Gübreler	295
Demir ve çelik	251	Hububat	270
Pamuk	75	Plastikler ve mamulleri	263
Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar	54	Elektrikli makina ve cihazlar	238
Şeker ve şeker mamulleri	44	Eczacılık ürünleri	217
Mineral yakıtlar ve yağlar	41	Muhtelif kimyasal maddeler	203
Ham postlar, deriler	37	Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar	153

Kaynak: Trademap (İlk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

### TÜRKİYE - ZİMBABVE TİCARET PROFİLİ (2018)

Fasıl	Türkiye'nin Zimbabve'ye İhracatı (Milyon \$)	Fasıl	Türkiye'nin Zimbabve'den İthalatı (Milyon \$)
Özel amaçlı makineler	3,2	Bitkisel ürünler, bostan, meyve ve sebze	8,0
Ana kimyasal maddeler	2,5	Atık ve hurdalar	1,4
Plastik ürünleri	1,1	Başka yerde sınıflandırılmamış madencilik ve taş ocaklığı	0,5
Giyim eşyası (kürk hariç)	1,1	Dabaklanmış deri, bavul, el çantası ve saracıye	0,3
Genel amaçlı makineler	0,8	Kağıt ve kağıt ürünleri	0,05
<b>TOPLAM</b>	<b>11,7</b>	<b>TOPLAM</b>	<b>10,3</b>

Kaynak: TÜİK

kapsamında yakın gelecekte ticari ilişkilerin ve yatırımların güçleneceği öngörülmektedir.

Zimbabve Hükümeti tarafından yayınlanan, "Zimbabve'de Yatırım Rehberi ve Fırsatları" başlıklı bildiri, ülkeye yönelik gerçekleştirilecek yatırımlarda temel kaynaktır. Söz konusu rehberde yatırımda temel sektörler;

tarım, madencilik, altyapı, imalat sanayi, turizm, sağlık hizmetleri ve bilişim olarak belirlenmiştir. Destekler açısından ise, vergi avantajları gibi mali destekler ön plandadır. Yatırımlarla ilgili her türlü bilgiye, Zimbabve Yatırım Kurumu'ndan erişilebilmektedir.

(<https://www.investzim.com/>)





Görsel QR tarama uygulamasında görüntüleyerek, EBSO Araştırma Müdürlüğü 2019 Kasım ayı Ekonomik Bültenine erişebilirsiniz.

**D**ünya ekonomisinde Kasım ayında, üçüncü çeyrek itibarıyla zayıflayan ekonomik görünüm ve pek çok farklı ülkede birbiri ardına yaygınlaşan gösterilerin ekonomiye etkisi gündemde yer buldu. ABD, Euro Bölgesi ve Almanya'da yılın üçüncü çeyreğinde kaydedilen ekonomik büyüme oranları, beklentilerin hafif üzerinde gerçekleşmiş olmasıyla birlikte, genel olarak zayıf görünüm sürüyor. Bununla birlikte, Japonya, İngiltere ve Çin gibi diğer büyük ekonomilerde üçüncü çeyrek büyümesinin beklentilerin altında kalması, küresel ekonomiye yönelik bir diğer risk unsuru oldu.

Ticaret savaşlarında mutabakata varılması gibi etkenler ve yılın son çeyreğinde

kaydedilecek gelişmeler, 2019 nihai büyüme verisi üzerinde etkili olacak.

Küresel ekonomi, ticaret savaşlarıyla birlikte giderek yaygınlık kazanan halk gösterilerinin ve protestoların da etkisi altına giriyor. Asya'dan Ortadoğu'ya ve Güney Amerika'ya kadar uzanan çok geniş bir coğrafyada giderek daha çok yaygınlık kazanan protestolar, ülkelerin kamu harcama politikalarında ciddi değişimlere gitmelerine sebep olabilir. Protestolar, diğer taraftan siyasi değişim gibi risk unsurlarını da beraberinde getiriyor.

#### ABD

ABD ekonomisi üçüncü çeyrekte yıllık bazda yüzde

1,9'luk büyüme kaydetti.

Beklentilerin üzerinde gerçekleşen büyümede, kişisel harcamaların öngörülenden daha fazla artması etkili oldu. Beklentilerin üzerinde gerçekleşmesine rağmen, büyüme ilk çeyrekte yüzde 3,1 ikinci çeyrekte yüzde 2,0, üçüncü çeyrekte de yüzde 1,9 artış kaydetmiş oldu. Ancak, 2020'de muhtemel bir resesyona ihtimaline ilişkin görüşler ise zayıflıyor.

Amerikan Merkez Bankası (FED), gerçekleştirdiği para politikası toplantısında faizi 25 baz puanı indirerek, hedef aralığını yüzde 1,25-1,75'e indirdi. Böylece FED, 2019'da üçüncü kez faiz indirimi gerçekleştirmiş oldu. FED, istihdam piyasasının ve hanehalkı harcamalarının güçlü kalmaya devam etmesiyle birlikte,

işletme sabit yatırımlarının ve ihracatın zayıf seyrettiğini belirtti.

Resesyon ihtimaline ilişkin de değerlendirmelerde bulunan FED, büyümenin devam edeceğine ilişkin güvenini güçlü bir şekilde dile getirerek, bu veriler ışığında resesyon ihtimalinin düşük olduğunu ifade etti.

### EURO BÖLGESİ - AB

AB ekonomisi, üçüncü çeyrekte yıllık bazda yüzde 1,4 büyüme kaydederken, Euro Bölgesi büyümesi ise yüzde 1,1 olarak gerçekleşti. Büyümenin beklentilerin hafif üzerinde gerçekleşmesiyle birlikte, zayıf seyrini devam ettirmesi, dördüncü çeyrek için yapılan tahminlerin ve tüketicilerin kötümserliğini sürdürmesine sebep oluyor. Diğer taraftan, Bölgedeki işsizlik oranının Eylül'de, Ağustos'a göre herhangi bir azalma göstermeyerek yüzde 4,5 düzeyinde kalmaya devam etmesi de bir diğer endişe kaynağı oldu.

IMF, yayınladığı Avrupa Ekonomik Görünüm Raporu'nda, AB'de ticaret, imalat sanayi ve yatırımlardaki zayıflamanın yaygınlık kazandığını; hizmetler sektörü ve tüketimin ise güçlü görünümünü koruduğunu açıkladı. Bölgedeki yavaşlamanın küresel yavaşlamadan daha sert olduğunun belirtilmesi, özellikle dikkat çekti. Raporla 2018'de yüzde 2,3 olan büyüme oranının 2019'da yüzde 1,4'e ineceği ve bunun son altı yılın en düşük büyüme oranı olacağı öngörüsüne de yer verilirken, aşağı yönlü risklere karşı da uyarı da bulunuldu. Özellikle Bölgenin gelişmiş ülkelerindeki imalat sanayi ve ticaret faaliyetlerinin seyri, büyümenin seyrinde etkili olacak.

### ALMANYA

Almanya ekonomisi, yılın üçüncü çeyreğinde, çeyreklik bazda yüzde 0,1 büyüme kaydederek

resesyona girmekten son anda kurtuldu. Yüzde 0,1 küçülerek, teknik olarak resesyona girmesi şeklindeki piyasa beklentisinin tersi yönünde gerçekleşen büyümenin, ağırlıklı olarak iç talepteki artıştan beslendiği açıklandı. Diğer taraftan, üçüncü çeyrekteki ihracat artışı da büyümede etkili oldu. Ülkede istihdamın yüksek ve faizlerin düşük seyretmesi, hane halkının tüketimini teşvik ediyor.

Almanya'da tüketici enflasyonu Eylül'de yüzde 1,2 artmasından sonra Ekim'de yüzde 1,1 düzeyinde artarak, Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) tüm Euro Bölgesi için hedeflediği yüzde 2'nin oldukça altında kaldı. Ekim'de enerji ürünleri fiyatlarındaki düşüş, enflasyonun gerilemesinde etkili olurken, deflasyona yönelik endişeler de etkili oluyor.

### İNGİLTERE

İngiltere'de Brexit karmaşası devam ederken; AB, İngiltere'nin Brexit'i esnek bir şekilde 31 Ocak 2020'ye kadar erteleme talebini kabul etti. Karar kapsamında, İngiltere AB ile uzlaştığı ayrılık anlaşmasını 31 Ocak 2020'den önce onaylarsa, Brexit'i bu tarihten önce uygulamış olacak.

İngiltere tarafında ise parlamento feshedilerek, 12 Aralık'ta erken seçime gidilmesine karar verildi. Seçim sonuçları, Brexit'le birlikte, ekonomik faaliyetlerin gidişatı hakkında da belirleyici olacak. Uzmanlar, erken seçim sonrası en radikal ekonomik dönüşüm modellerinin uygulamaya koyulabileceğini belirtiyor.

İngiltere ekonomisinin yılın üçüncü çeyreğinde yıllık bazda yüzde 1,0 büyüdüğü açıklandı. Ülke daralma yaşayıp resesyona girmemiş olsa da, büyüme beklentilerin altında kaldı. Büyümenin yaklaşık son on yılın en düşük hızına gerilemesi, de bir diğer olumsuz etki oldu.

### JAPONYA

Yılın üçüncü çeyreğinde beklentilerin altında büyüme kaydeden bir diğer gelişmiş ülke Japonya oldu. İkinci çeyrekte yüzde 0,4 büyüyen ekonomi, üçüncü çeyrekte ancak yüzde 0,1 düzeyinde büyürken, özellikle ticaret gerginliklerinin ihracatta zayıflamaya sebep olması, büyümenin üçüncü çeyrekte sert bir şekilde hız kesmesine sebep oldu. Destek ve teşviklerin devamlılığı ile birlikte, iç talebin seyrinin de gelecek dönemlerde büyüme üzerinde etkili olması bekleniyor.

Japonya Merkez Bankası (BOJ), ekonominin desteklenmesine yönelik tek parasal gevşeme araçlarının faiz indirimi olmadığını ve gerektiğinde ek araçların da uygulanabileceğini açıkladı. Bu bağlamda, iç talebin canlandırılmasına ve ekonominin desteklenmesine yönelik, daha ucuz borçlanma araçlarının piyasaya sunulması gibi ek politikalar uygulanabilir.

### ÇİN

Çin'de GSYİH üçüncü çeyrekte son 30 yılın en yavaş büyümesini kaydederek, yıllık bazda yüzde 6,0 arttı. Büyümenin yavaşlamasında, ABD-Çin ticaret savaşının ve yurt içindeki talep zayıflığının sanayi üretimi üzerinde negatif baskı oluşturması etkili oldu. Beklentilerin altında gerçekleşen büyüme verisi, ekonomik büyümenin 2018'in başından beri yavaşlamakta olduğunu bir kez daha teyit etmiş oldu.

Ancak, ticaret savaşlarının sonlandırılmasına yönelik anlaşmada süreklilik sağlanması, büyümenin ibresinin tekrar yukarı yöne dönmesini sağlayabilir.

Ticaret savaşlarının varlığına ve büyümedeki yavaşlamaya rağmen, Çin'e yönelik doğrudan yatırımlar ise artış kaydetti. Çin Ticaret Bakanlığı'nın verilerine göre, yılın

ilk üç çeyreğinde, ülkeye yönelik doğrudan yatırımlar yıllık bazda yüzde 6,5 oranında artarak 683,1 milyar Yuan'a ulaştı.

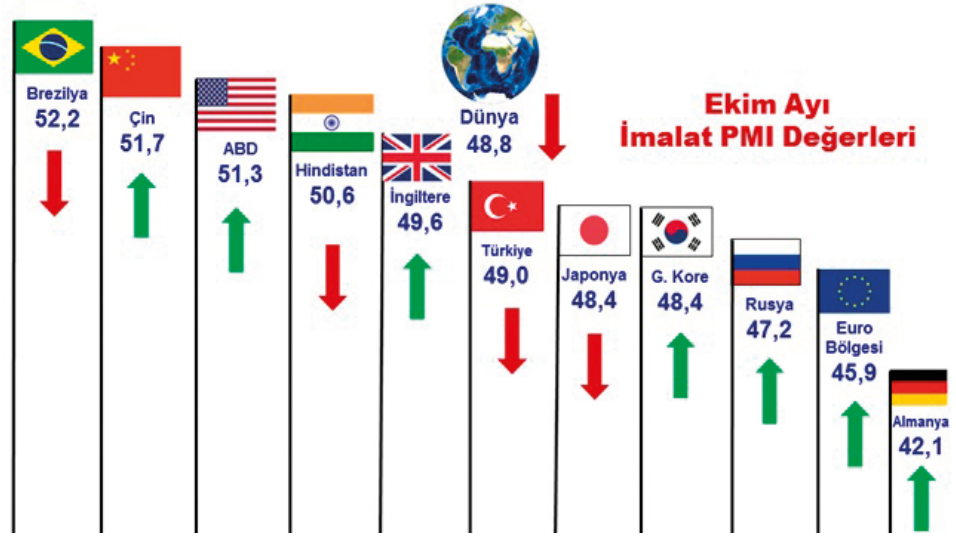
### GÜNEY KORE

Güney Kore'nin Japonya ile yaşadığı ticari gerginlik, dış ticaret verilerine keskin bir şekilde yansdı. Hükümetin açıkladığı verilere göre, Güney Kore'nin Japonya ile dış ticaret açığı 2019 Ocak-Ekim döneminde yıllık bazda yüzde 20 azalarak, 16 yılın düşüğüne geriledi. Güney Kore'nin Japonya'ya ihracatı yüzde 6,5, Japonya'dan ithalatı ise yüzde 12,8 daralmıştır.

Hem küresel ticaret savaşlarının hem de Japonya ile yaşadığı gerginliğin etkisiyle, Güney Kore ikili ticaret anlaşmalarını geliştirmeye yönelik bir diğer ülke oldu. Güney Kore özellikle ASEAN grubu ülkelerle olan ticaretini geliştirmek için yeni serbest ticaret anlaşmalarına yönelik girişimlerde bulunmaya başladı. Söz konusu girişimlerin somutlaşması halinde Güney Kore; Kamboçya, Brunei, Laos, Myanmar, Tayland gibi alternatif Asya pazarlarıyla yeni işbirlikleri yaratabilir.

### HİNDİSTAN

Bölgesel ve küresel olumsuzlukların etkisiyle, Hindistan ekonomisinin büyümesine dair endişeler artarken, Maliye Bakanlığı endişelerin yersiz olduğunu ve ekonominin gücünü koruduğunu belirtti. Bakanlık, dünyada gelişmiş ekonomiler de dahil olmak üzere pek çok ülkenin yavaşlama riskiyle yüz yüze olmasına karşın, Hindistan'ın dünyanın en hızlı büyüyen ekonomisi olacağını savundu. Bu hızlı büyüme ile birlikte, 2025'e yönelik 5 trilyon



dolarlık ekonomi olması hedefine de erişileceği ifade edildi.

Hükümet kanadındaki olumlu atmosfere karşın, uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Hindistan'ın kredi notunda aşağı yönlü revizyona gitti. Ülkenin not görünümü, büyümeye dair artan riskler gerekçe gösterilerek durağandan negatife indirildi. Kredi derecelendirme kuruluşu yaptığı değerlendirmede, 2017'de kredi notunun yükseltilmesinden beri uygulanan reformların etkisinin azaldığını ve reformlar olmadan ekonomide verimlilik ve istihdam yaratılmasının oldukça güç olduğunu belirtti.

### BREZİLYA

Brezilya, Çin ile ikili bir serbest ticaret anlaşması sağlamak için girişimler başladı. Söz konusu girişimler, Brezilya'nın Asya pazarlarıyla olan ticaretini geliştirmesi kadar, ticaret savaşlarının iki büyük tarafından biri olan Çin ile olan ilişkilerinin yönünün değişmesi açısından da bir milat olabilir. Bu durumda, muhtemel bir Çin-Brezilya serbest ticaret anlaşmasının, Brezilya'nın ABD politik ve ekonomik ilişkilerini de etkilemesi bekleniyor.

Brezilya'da tüketici enflasyonu, Ekim'de yüzde 2,6 artış kaydederek son 21 yılın en düşüğüne geriledi.

Ev ve ev eşyaları ile iletişim kanalındaki harcamaların azalması, enflasyonun gerilemesinde etkili oldu.

### RUSYA

Rusya ekonomisi, yılın üçüncü çeyreğinde yıllık bazda yüzde 1,7 büyüme kaydetti. İkinci çeyrekteki yüzde 0,9'luk artışın ardından, büyümenin ivme kazanmış olması, yıllık büyümenin beklentilerin üzerinde gerçekleşebileceğine ilişkin beklentileri artırdı. Büyüme özellikle, tarım ve sanayi sektörlerindeki güçlü görünümünden kaynaklandı.

Ancak, Hükümetin hedeflerinin gerçekleşmesi için, büyümenin daha çok ivme kazanması gerekiyor.

Rusya Devlet Başkanı Putin, küresel ekonomide büyümeyi tehdit edici pek çok riskin bulunmasına karşın, Rusya'da sürdürülen makroekonomik politikaların başarılı olması sayesinde, ülkenin resesyona girmekten uzak olduğunu savundu. Ancak, Putin diğer taraftan, mevcut tablonun Rusya'nın ekonomik hedefleri için yeterli gelmediğini ve iş dünyasının tatmin olmadığını da sözlerine ekledi.

Rusya'nın 2020'de özellikle yeni yatırım olanakları yaratma hedefine odaklanması bekleniyor.

# Cari işlemler hesabı 2,48 milyar dolar fazla verdi

*İthalattaki hızlı düşüş ve turizm gelirlerindeki yüksek artışın etkisiyle cari dengede yılın ikinci yarısından bu yana gözlenen iyileşme, Eylül'de de devam etti.*



**M**erkez Bankası Ödemeler Dengesi Eylül ayı sonuçlarına göre, Türkiye'nin son 12 aylık cari işlemler hesabı Eylül'de 5 milyar 895 milyon dolar cari fazla vererek, rekor tazeledi. Ekonomideki yavaşlama paralelinde ithalattaki hızlı düşüş ve turizm gelirlerindeki yüksek artışın etkisiyle cari dengede yılın ikinci yarısından bu yana gözlenen iyileşme, Eylül'de de devam etti. Cari işlemler hesabı Eylül'de 2,48 milyar dolar fazla verirken, ilk dokuz aylık fazla 3,7 milyar dolar, 12 aylık toplam fazla ise 5,9 milyar dolar olarak gerçekleşti. Eylül itibarıyla 12 aylık enerji dışı cari fazla 41,5 milyar dolar, enerji ve altın dışı (çekirdek) cari fazla ise 47,7 milyar düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu dönemde cari fazlaya en yüksek katkıyı, 4,1 milyar dolarlık bölümü seyahat gelirleri olmak üzere 5,3 milyar dolarla hizmetler dengesi kalemi verdi. Ekim'le birlikte cari fazlanın gerileme trendine girmesi bekleniyor.

Altın ve enerji hariç cari işlemler fazlası, eylülde geçen yılın aynı ayına göre 670 milyon dolar artarak 5 milyar 791 milyon dolar düzeyine geldi. Hizmet dengesi içinde yer alan seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, 619 milyon dolar artışla 3 milyar 471 milyon dolara çıktı. Seyahat gelirleri turizm gelirlerinin yaklaşık yüzde 85'ini kavriyor.

Eylül ayında yurtdışı yerleşikler hisse senedi piyasasında 120 milyon dolar ve devlet iç borçlan-

ma senetleri piyasasında 149 milyon dolar net alış yaptı. Doğrudan yatırımlarda ise zayıf seyr sürdü.

## Doğrudan net yatırımlar

Eylül ayında doğrudan yatırımlarında net giriş 8 milyon dolar oldu. Yurtdışında gerçekleştirilen tahvil ihraçlarıyla ilgili olarak, bankalar 30 milyon dolar net geri ödeme, diğer sektörler ise 9 milyon dolar net borçlanma gerçekleştirdi. Diğer yatırımlarda 832 milyon dolar tutarında net çıkış gerçekleşti.

Diğer yatırımlar altında, yurtiçi bankaların yurtdışı muhabetlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 2 milyar 479 milyon dolar, yurtdışı bankaların yurt içindeki mevduatları da 510 milyon dolar net artış kaydetti. Yurtdışından sağlanan kredilerle ilgili olarak, bankalar 809, genel hükümet 138 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirdi. Diğer sektörler ise 682 milyon dolar net kullanım (giriş) yaptı. Net hata noksan kaleminde ise 1 milyar 762 milyon dolar çıkış gözlemlendi.

(Milyon Dolar)	Eylül		Ocak-Eylül		12 Aylık Kümülatif 2019
	2018	2019	2018	2019	
<b>CARI İŞLEMLER HESABI</b>	1.878	2.477	-29.240	3.687	5.895
<b>SERMAYE HESABI</b>	-1	-6	61	23	24
<b>FİNANS HESABI</b>	1.513	709	-11.433	5.552	9.122
Doğrudan Yatırımlar (net)	-975	-8	-5.808	-4.291	-7.893
Portföy Yatırımlar (net)	925	-144	3.636	-482	-1.003
Diğer Yatırımlar (net)	5.039	832	7.625	6.076	7.260
Rezerv Varlıklar (net)	-3.476	29	-16.886	4.249	10.758
<b>Net Hata ve Noksan</b>	<b>-364</b>	<b>-1.762</b>	<b>17.746</b>	<b>1.842</b>	<b>3.203</b>

Kaynak: TCMB

# EİB'den Ekim ayında 1,255 milyar dolarlık ihracat



*Geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 3 artış kaydeden Ege Bölgesi Ekim 2019 ihracatı, Ege İhracatçı Birlikleri'nin (EİB) 80 yıllık tarihi boyunca kaydedilen en yüksek Ekim dönemi ihracat rakamı olarak kayda geçti.*

**E**ge Bölgesi için Ekim ayındaki 1 milyar 255 milyon dolarlık ihracat, 2019 yılı Mayıs ayında kayda alınan 1 milyar 306 milyon dolarlık ihracattan sonra ay bazında en fazla ihracat kayda alınan ay oldu. Ocak – Ekim döneminde 11 milyar 55 milyon dolar ihracata imza atan Ege İhracatçı Birlikleri, son 1 yıllık dönemde, 13 milyar 282 milyon dolarlık ihracatı kayda aldı.

### **Kuru meyve zirvede**

Çekirdeksiz kuru üzüm, kuru kayısı ve kuru incir ihracatının en yoğun yaşandığı Ekim ayında, Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği, 130 milyon dolarlık ihracatla EİB bünyesindeki 12 ihracatçı birliği arasında zirvenin sahibi oldu. Ege

Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (EHBYİB) ise; Ekim ayında yüzde 153'lük ihracat artış hızı yakalayarak 32 milyon dolar olan ihracatını 83 milyon dolara çıkararak rekora büyük katkı sağladı. EHBYİB'in ihracatının 53 milyon dolarlık büyük dilimi yağlı tohumlar sektörü tarafından gerçekleştirildi.

### **Tarım ve maden arttı, sanayi ürünleri düştü**

Ekim ayında Ege İhracatçı Birlikleri üyeleri 618 milyon dolarlık sanayi ürünleri ihraç ederken, yüzde 6'lık artışla 544 milyon dolarlık tarım ürünleri ihracatına imza attı. Egeli maden ihracatçıları Ekim ayında yüzde 24'lük artışla 92,8 milyon

dolarlık döviz ülkemize kazandırdı. EİB çatısı altındaki 12 ihracatçı birliğinden altısı tanesi, Ekim ayında ihracatını arttırırken, 6 tanesi 2018 yılı Ekim ayındaki ihracat rakamlarının gerisinde kaldı. Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği Ekim ayında, 128,5 milyon dolarlık ihracat tutarıyla, Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nin ardından en fazla ihracat yapan birlik oldu. Ege Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği Ekim ayında 105 milyon dolarlık ihracata imza atarken zirvenin üçüncü basamağının sahibi oldu. Madencilik sektörü Ekim ayında Türkiye geneli ihracatta yüzde 10 kay kaybederken, İnadına üretim, inadına ihracat mottosuyla hareket eden Ege Maden İhracatçıları Birliği Ekim ayında, yüzde 24'lük ihracat artış hızı yakaladı ve 92,8 milyon dolarlık ihracat rakamına ulaştı. İhracatını düzenli olarak arttıran Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği Ekim ayında da ihracatını yüzde 7 arttırarak 92,5 milyon dolara ulaştı. Ege Tütün İhracatçıları Birliği ise; 89 milyon dolarlık ihracata imza attı. Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği 77 milyon dolarlık ihracatla Ekim ayını geride bırakırken, Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği yüzde 5'lik artışla 56 milyon dolar ihracat rakamına ulaştı. Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği, Ekim ayında 21 milyon dolarlık döviz hanesine yazdırırken, Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği 11,6 milyon dolar, Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği 11milyon dolarlık ihracata imza attılar.

## 10 bin ihracatçıya daha yeşil pasaport imkânı

Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre, ihracatçı firmaların temsilcilerine tanınan yeşil pasaport hakkına ilişkin ihracat limit miktarı 1 milyon dolardan 500 bin dolara indirildi. Buna göre, son üç takvim yılı itibarıyla yıllık ortalama ihracatı 500 bin doların üzerinde olan mal ihracatçısı firmaların temsilcileri de ihracat tutarlarına göre değişen sayıda yeşil pasaport sahibi olabilecek. Bu kapsamda, yıllık ortalama ihracatı 500 bin ile 10 milyon dolar arasında olan firmaların bir, 10 milyon dolar üzeriyle 25 milyon dolar arasında olan firmaların iki, 25 milyon dolar üzeriyle 50 milyon dolar arasında olan firmaların üç, 50 milyon dolar üzeriyle 100 milyon dolar arasındaki firmaların dört, 100 milyon dolar üzerinde olanların ise beş yetkilisine yeşil pasaport verilebilecek.

### Eskinazi: Ekim performansından memnunuz

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, Ege İhracatçıları Ekim ayında gerçekleştirdiği 1 milyar 255 milyon dolarlık ihracat performansından mutlu olduklarını, 2019 yılının kalan iki ayında da benzer performans ortaya koyarak 2019 yılını 13.5 milyar dolar ihracatla geride bırakmayı hedeflediklerini kaydetti.

Eskinazi, "Sanayi sektörlerimizin ihracatı gerilerken, tarım ve madencilik sektörleri bu açığı kapatarak ihracatımızın totalde artmasını sağladı.

Önümüzdeki dönemde ekonomimizdeki krizin etkilerinin azalması, Sanayi sektörlerimizin de ihracatının toparlanması ile 2020 yılında Ege İhracatçı Birlikleri'nden 15 milyar dolar döviz rakamına ulaşmayı hedefliyoruz" diye konuştu.



# Türkiye'nin 10 aylık ihracatı 149 milyar dolar



*Ekim ayında ihracat, Genel Ticaret Sistemi'ne (GTS) göre yüzde 1,5 düşerek, 16 milyar 336 milyon dolar oldu. Yılın ilk 10 ayında ise ihracat yüzde 2,1 artış ile 149 milyar dolara, son 12 aylık ihracat da 180 milyar dolara ulaştı.*

**E**kim ayı ihracat rakamları, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın katılımıyla Denizli'de açıklandı. Ekim ayında ihracat, Genel Ticaret Sistemi'ne (GTS) göre yüzde 1,5 düşerek, 16 milyar 336 milyon dolar oldu. Yılın ilk 10 ayında ise ihracat yüzde 2,1 artış ile 149 milyar dolara, son 12 aylık ihracat da 180 milyar dolara ulaştı.

İhracatta miktar bazında artış ise daha fazla oldu. Miktar bazında ihracatta ekimde yüzde 23,3 artışla 15 milyon tona, yılın ilk 10 ayında yüzde

19,1 artışla 122,8 milyon tona ulaşıldı. Ekim ayında euro/dolar paritesinin etkisi negatif yönlü 302,4 milyon dolar olurken, yılın ilk 10 ayında pariteden kaynaklanan negatif etki 4,2 milyar dolar oldu.

### **İhracatçı sayısı ithalatçıları geçti**

İhracatta Ekim ayının lideri olan otomotiv sektörünün ulaştığı rakam, geçen yılın Ekim ayına göre yüzde 3,5 gerileyerek 2,8 milyar dolar oldu. En çok ihracat yapan ikinci sektör olan kimyevi maddeler ise yüzde 22,2 artışla 1,93 milyar dolara





ulaştı. Onu 1,55 milyar dolar ihracat ile takip eden hazır giyim ve konfeksiyon sektörleri ise yüzde 0,4 düştü. İhracatını en çok artıran sektörler ise yüzde 95,2 artışla 347 milyon dolara ulaşan fındık ve mamulleri, yüzde 35,8 artışla 281 milyon dolara ulaşan savunma ve havacılık ile yüzde 22,2 artışla 1,93 milyar dolara ulaşan çimento cam seramik ve toprak ürünleri oldu. İhracat yapan firmaların sayısı 13 yıldır ilk defa ithalat yapanları geride bıraktı. 2018 yılında 79 bin 773 ithalatçı var iken, ihracatçı sayısı 83 bin 286'e yükseldi.

#### “Tüm dünyada düşüş var”

TİM Başkanı İsmail Güllü, 2019 yılında küresel ticaretin içinden geçtiği zorlu süreçte rağmen Türkiye olarak ihracatta olumlu bir grafiğe imza attıklarını vurguladı. Rakipler ve hedef pazarlar ile karşılaştırılınca, ülkelerin 2019'da sergiledikleri ihracat performansları, Türkiye'nin başarısını daha da öne çıkardığını belirten Güllü, rakiplerinden şu örnekleri verdi:

“2019 yılı ilk 8 aylık ihracat verisini açıklayan ülkelerden Güney Kore'nin ihracatı yüzde 9,6 düştü. Birleşik Krallık'ta ise azalma yüzde 5,9, Almanya'da yüzde 5,6, İspanya'da da düşüş yüzde 4,7 olurken, Güney Afrika'da yüzde 5'lik

bir ihracat daralması var. Dünya devi Çin, yüzde 0,3'lük sınırlı bir ihracat artışı gerçekleştirdi. Ülkemiz ise ilk 8 ayda yüzde 2,9 artış oranına imza atmıştı. Dolayısıyla, ihracatçılarımızın dinamizmleri ve stratejik kararları sayesinde ihracatımız, doğru rota tespitleri ile rakiplerimizin üzerinde artışlar sergilemeye devam ediyor.”

#### Eximbank faizi yüzde 8,79'a düşürdü

Öte yandan Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Eximbank'ın

ihracatçılara kullandığı TL kredilerindeki faiz oranını yüzde 8,79'a çektiğini açıkladı. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, ihracatta Eylül ayına göre yükseliş olduğunu belirterek, “Eylül ayına göre 1 milyar 116 milyon dolar üstüne çıkmış durumdayız. İhracatta sağlanan bu rakamlar ve olumlu performans bizlere, ekonomimize ve ihracatçımıza güven vermeye devam etmektedir. İlk 10 ayda yüzde 13,2 daha az ithalat olurken, ithalatımız 172 milyar 71 milyon dolar olarak gerçekleşti” dedi.

## Türk Eximbank'a yeni sendikasyon kredisi

Türk Eximbank, Mizuho Bank koordinatörlüğündeki bankalar konsorsiyumundan 500 milyon euroluk bir yıl vadeli yeni bir sendikasyon kredisi sağladı. Türk Eximbank'tan yapılan açıklamaya göre, 500 milyon Euro'luk sendikasyon kredisinin toplam maliyeti, en yüksek tutarla katılan bankalar için Euro diliminde “Euribor+yüzde 2,25” ve dolar diliminde “Libor+yüzde 2,35” oldu. Söz konusu işlem, Türk Eximbank'ın Nisan 2019'da sağladığı sendikasyon kredisine oranla 40 baz puan daha düşük maliyetle gerçekleştirildi. Sağlanan kredi ile banka, Ekim ayında geri ödediği sendikasyon kredisini yüzde 100'ün üzerinde yeniledi. Avrupa, ABD, Uzak Doğu, Türkiye ve Körfez ülkelerinden toplam 21 bankanın katılım sağladığı işleme gelen talep, kreditorlerin Türkiye'ye ve Türk Eximbank'a duyduğu güvenin güçlü bir göstergesi oldu.



# Sanayi üretiminden pozitif sinyaller

*Sanayi üretim endeksinin, 12 aydan sonra ilk kez olumlu tarafta yer alarak Eylül ayında yıllık bazda yüzde 3,4 artış göstermesi, yeniden büyüme dönemi umutlarını yeşertti.*

**E**konomik büyümenin öncü göstergelerinden biri olan sanayi üretimi, Eylül ayında 12 aydan sonra ilk kez artış gösterdi. Ağustos 2018'den bu yana negatif tarafta olan sanayi üretimi endeksi, Eylülde yıllık bazda yüzde 3,4 artarak, yeniden pozitif bölgede yer aldı. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK), Eylül 2019'a ilişkin sanayi üretim endeksi sonuçlarına göre mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi eylülde bir önceki aya göre yüzde 3,2 arttı. Arındırılmamış sanayi üretim endeksi de Eylül'de geçen yılın aynı ayına göre yüzde 4,17 artış gösterdi. Bu dönemde 119,6 olarak hesaplanan endeks, geçen yıl Eylül'de

114,8 seviyesinde bulunuyordu. Eylül ayındaki bu artış, sanayi üretiminde dip seviyelerden dönüşüm ve ekonomide yeniden büyüme dönemlerine girilmesinin belirtileri olarak değerlendirildi.

## **Madencilik ve taş ocaklığı**

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde negatif bölgede olan gruplar olsa da üretimin geneline yayılan artışlar yaşandı. Özellikle yüksek teknoloji ürünleri başta olmak üzere tekstil, giyim, deri, gıda ürünleri imalatı sektörlerindeki artış dikkati çekti. Eylül'de madencilik ve taş ocaklığı sektörü endeksi geçen yılın aynı ayına göre yüzde 5,7; imalat sanayi

sektörü endeksi yüzde 3,4; elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi de yüzde 0,4 artış gösterdi. Ekonominin diğer sektörlerini desteklemesi açısından önem taşıyan kimya üretiminde yıllık bazda yaşanan yüzde 3'lük artış sanayi üretimindeki genel artışta etkili oldu. Eylül ayında madencilik ve taş ocaklığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 7,5; imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 3,3 artarken, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 1,4 azaldı.

Otomotiv ve inşaat sektörlerine yönelik son dönemde alınan tedbirler ve verilen desteklerin etkisiyle endekslerde görülen toparlanma belirtileri de söz konusu sektörler için gelecekte daha iyimser bir tablonun ortaya çıkabileceğine işaret ediyor.

### Öncü göstergelerde hareketlilik

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

EYLÜL 2019 (2010=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	119,6	4,2	119,7	3,4	115,5	3,2
Madencilik ve Taşocaklığı	133,4	7,5	133,2	5,7	121,0	7,5
İmalat Sanayi	119,1	4,3	119,3	3,4	115,2	3,3
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	116,3	0,3	115,3	0,4	116,5	-1,4



Mustafa Varank da, Twitter hesabından, TÜİK tarafından açıklanan Eylül ayı Sanayi Üretim Endeksi istatistiklerini değerlendirdi. Büyümenin öncü göstergelerine değinen Varank, “Eylül ayı sanayi üretimi yıllık bazda yüzde 3,4 artarak 12 ay sonra pozitif seviyeyi gördü. Sermaye ve ara malları üretimindeki yıllık ve aylık

gelişmeler gelecek dönem üretim artışları açısından oldukça iyi bir sinyal veriyor” değerlendirmesinde bulundu. Varank, Eylülde, Satın Alma Yöneticileri Endeksi, Kapasite Kullanım Oranı ve Ekonomik Güven endekslerinin tümünde yukarı yönlü hareket olduğuna işaret ederek, “Büyümenin öncü göstergeleri canlanıyor” dedi.

## KOBİ'ler için kredide 175 baz puan indirim

Kredi Garanti Fonu ile imzalanan protokolle KOSGEB'in girişimcilik desteklerinden yararlanan ya da yararlanmayı planlayan geleneksel girişimcilere 50 bin liraya kadar, stratejik ve öncelikli sektörlerdeki işletmelere de 500 bin liraya kadar kredi finansman desteği sağlanıyordu. KOBİ'lerin finansmana daha kolay

erişimi için KOSGEB'in bankalarla yaptığı protokolde firmalar lehine değişikliğe gidildi. KOSGEB, bankalarla yaptığı yeni anlaşmayla Finansman Destek Programı'nda faiz oranlarını aşağı yönlü revize ederek 175 baz puanlık bir indirim yaptı.



Kredi kullanan KOBİ'ler, bu revizyonla birlikte artık 15 bin liraya kadar daha az maliyetli finansman kullanabilecekler.

Faiz indirimine ilişkin detayları 7. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ve Ar-Ge Merkezleri Ödül Töreni'nde açıklayan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, KOSGEB aracılığıyla da KOBİ'lerde

Ar-Ge bilincinin yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması için çeşitli programlar yürüttüklerine dikkati çekerek bu yıl 700'e yakın KOBİ'nin farklı programlar aracılığıyla 220 milyon TL kaynaktan faydalandığını da paylaştı.



# İşsizlik yüzde 14

*TÜİK'in açıkladığı rakamlara göre genç işsizlik, Ağustos'ta veri tarihinin en yüksek değeri olan yüzde 27,4 oldu.*

**G**enç işsizlik yüzde 27,4 ile veri tarihinin en yüksek seviyesine çıktı. TÜİK tarafından açıklanan Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarını kapsayan Ağustos dönemi işgücü istatistiklerine göre, işsizlik oranı söz konusu dönemde yüzde 14 olarak gerçekleşti.

Bu oran Temmuz ayında yüzde 13,9'du. Geçen yılın Ağustos ayında ise işsizlik yüzde 11,1 şeklindeydi.

Tarım dışı işsizlik oranı ağustosta yüzde 16,7 oldu. Bu oran temmuz ayında yüzde 16,5'ti, geçen yıl Ağustos'ta ise oran yüzde 13,2 şeklindeydi. Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2019 yılı Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 980 bin kişi artarak 4,65 milyon kişi oldu. 15-24 yaş arasını kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı ise bir önceki yıl aynı döneme göre 6,6 puanlık artış göstererek, veri tarihinin

rekor seviyesi olan yüzde 27,4'e ulaştı. Genç nüfusta işsizlik kadınlarda yüzde 34,6; erkeklerde ise yüzde 23,4 oldu. Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı 0,1 puan azalarak yüzde 14,2 oldu. Mevsim etkisinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 18 bin kişi azalarak 4,64 milyon kişi şeklinde gerçekleşti. Eğitim görmeyen ve istihdama da katılmayan gençlerin oranı da uzun süren ardından yüzde 30'a yükseldi. 18-24 yaş aralığında "ne eğitimde, ne istihdamda olan gençlerin", toplam genç nüfusuna oranı şeklinde hesaplanan veride, bir önceki dönemde yüzde 28,6 olan oran, bu dönemde yüzde 30,1'e yükseldi. Ağustos 2019 döneminde istihdam edilenler 789 bin kişi azalarak 28 milyon 529 bin kişi, istihdam oranı ise 2 puanlık azalış ile yüzde 46,3 oldu. Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 94 bin, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 695 bin kişi azaldı.

**Kayıt dışı istihdam artıyor**

İşgücü 2019 yılı Ağustos döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 191 bin artarak 33 milyon 180 bin kişi, iş gücüne katılma oranı ise 0.4 puanlık azalış ile yüzde 53.9 olarak gerçekleşti. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde iş gücüne katılma oranı 0,9 puanlık azalış ile yüzde 73,2, kadınlarda ise 0,1 puanlık artış ile yüzde 35 olarak gerçekleşti.

Bu arada, mevsim etkisinden arındırılmış işgücü verilerine göre, işsizlik oranı bir önceki döneme göre yüzde 0.4 ve 0.1 puan azalarak yüzde 14,2 olarak gerçekleşti. TÜİK işgücü verilerine göre herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışan kişilerin oranı 2,1 puan artarak yüzde 36,1'e yükseldi. Kayıt dışı çalışanlar tarım dışı sektörlerde de aynı döneme kıyasla 1,3 puan artarak yüzde 23.4 oldu.

**Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri**

Ağustos 2018-2019	Toplam	
	2018	2019
<b>15 yaş ve daha yukarı yaştakiler</b>		
Nüfus (Bin kişi)	60.733	61.591
İşgücü (Bin kişi)	32.989	33.180
İstihdam (Bin kişi)	29.318	28.529
Tarım	5.697	5.603
Tarım dışı	23.621	22.926
İşsiz (Bin kişi)	3.670	4.650
İşgücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	27.745	28.411
İşgücüne katılma oranı (%)	54,3	53,9
İstihdam oranı (%)	48,3	46,3
İşsizlik oranı (%)	11,1	14,0
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	13,2	16,7
<b>15-64 yaş grubu</b>		
İşgücüne katılma oranı (%)	59,8	59,5
İstihdam oranı (%)	53,0	51,0
İşsizlik oranı (%)	11,4	14,3
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	13,3	16,8
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	20,8	27,4
Ne Eğitimde ne istihdamda olanların oranı*	28,6	30,1

Kaynak: TÜİK \*Çalışmayan, eğitim (örgün ve yaygın) görmeyen gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

**İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)**

Ağustos 2019	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.234	3.062	1.520	10.711	19.527
Kadın	1.317	2.542	55	5.088	9.002
Toplam	5.551	5.603	1.575	15.800	28.529

Kaynak: TÜİK

## Türkiye, Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde 33'üncü sıraya yükseldi

Türkiye, "Doing Business Index" olarak adlandırılan ve Dünya Bankası üyesi ülkeleri iş yapma kolaylığı açısından sıralayan endekste 15 yılda 60 basamak yükselerek 2020 raporunda 33'üncü sırada yer aldı.

Dünya Bankası tarafından 2004'ten bu yana her yıl düzenli olarak hazırlanan İş Yapma Kolaylığı Endeksi, üye ülkelerde yatırım ortamını etkileyen iş düzenlemelerini analiz ediyor. Analiz kapsamında, iş kurma, işçi alımı, yer temini, finansmana erişim, gündelik faaliyetlere ilişkin ödemeler ve güvenli bir iş ortamında faaliyet gösterme ana konu başlıkları altındaki iş gücü piyasası düzenlemesi,

inşaat izinlerinin alınması, elektrik temini, tapu kaydı, kredi temini, küçük yatırımcıların korunması, vergi ödemesi, dış ticaret, sözleşmelerin icrası ve şirket tasfiyesi göstergeleri inceleniyor.

İş Yapma Kolaylığı Endeksi, her bir konu başlığına ve alt başlıkların her birine eşit ağırlık veren basit bir yöntem kullanılarak hesaplanıyor. Bu işlemler sonucunda her bir ülke için sıfırdan 100'e kadar bir puan belirleniyor. Sıfır en kötü performansa, 100 ise en iyi performansa işaret ediyor.

İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde 2006 yılında 93'üncü sırada bulunan Türkiye, 36 basamaklık yükselişle 2008'de 57'nci sıraya çıktı. Sonraki

yıllarda endeks sıralamasında iniş ve çıkışlar gerçekleşti. Şirket kuruluşlarında tek pencere uygulaması, tapu süreçlerinin elektronik ortama taşınması, tapu kayıtlarının kalitesinin artırılması ve harcının düşürülmesi, yatırım mallarında KDV istisnası, dış ticaret maliyetlerinin azaltılması gibi çok sayıda uygulama, Türkiye'nin endekste yükselmesinin yolunu açtı.

Türkiye, Dünya Bankasının 2017 İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde 69'uncu sırada bulunurken, 2018 endeksinde 60'ıncılığa, bu yıla ilişkin endekste de 43'üncü sıraya yükseldi. Bankanın 2020 raporunda ülke, 10 sıra daha yükselerek 76,8 puanla 33'üncü sıraya yerleşti.



## Ekim ayında yıllık enflasyon yüzde 8,55

*Ekim ayında tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) yüzde 2 yükseldi. Bir önceki yılın baz etkisiyle birlikte Ekim ayı sonu itibariyle yıllık fiyat artışı yüzde 8,55'e geriledi. Bir önceki ayda yıllık artış yüzde 9,26 seviyesindeydi.*

**T**ürkiye İstatistik Kurumu'nun açıkladığı verilere göre Ekim ayında tüketici fiyatları yüzde 2 seviyesinde artış gösterdi. Ekim ayı itibariyle yıllık enflasyon ise yüzde 8,55 oranında gerçekleşti. Ekim ayı sonunda Aralık ayına göre artış ise yüzde 10,59 seviyesinde oldu. Merkez Bankası, yayımladığı son enflasyon raporunda yılsonu enflasyonunu yüzde 12 olarak tahmin etmişti.

Bu arada, kamu hizmeti ve pasaport ve ehliyet gibi çok sayıda harç alınan uygulamanın fiyatlarının yenilenmesinde kullanılan "yeniden değerlendirme oranı" da yüzde 22,58 oldu. Yeniden değerlendirme oranı Ekim ayında açıklanan Yurt İçi Üretici Fiyatları 12 aylık ortalaması olarak uygulanıyor.

Ekim ayında TÜFE endeksinde izlenen 418 maddeden; 33 maddenin ortalama fiyatlarında

değişim olmazken, 289 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 96 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

### Harcama gruplarında

aylık ve yıllık değişimler  
Harcama gruplarında aylık bazda en yüksek fiyat artışı yüzde 11,7 ile giyim ve ayakkabıda oldu. Konutta yüzde 3,35; gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 1,65; haberleşmede yüzde 1,43;

ulaştırmada yüzde 1,17 düzeyinde fiyatlar yükseldi. Ana harcama gruplarında fiyatı gerileyen tek grup yüzde 0,59 ile eğlence ve kültür oldu. Ekim ayı tüketici fiyatlarını yüzde 2'ye taşıyan ana ağırlıklı grup yüzde 3,35 fiyatları artan konut oldu. Konut grubu, gıda ve ulaştırmadan sonra harcamalar içinde 3. ağırlığı yüksek grubu oluşturuyor. TÜFE hesabında gıda yüzde 23,29; konut yüzde 16,78; ulaştırma ise yüzde 15,16 ağırlığa sahip durumda. Tüketici fiyatları Ekim ayında 2017'de yüzde 2,08; 2018'de yüzde 2,67 artmıştı.

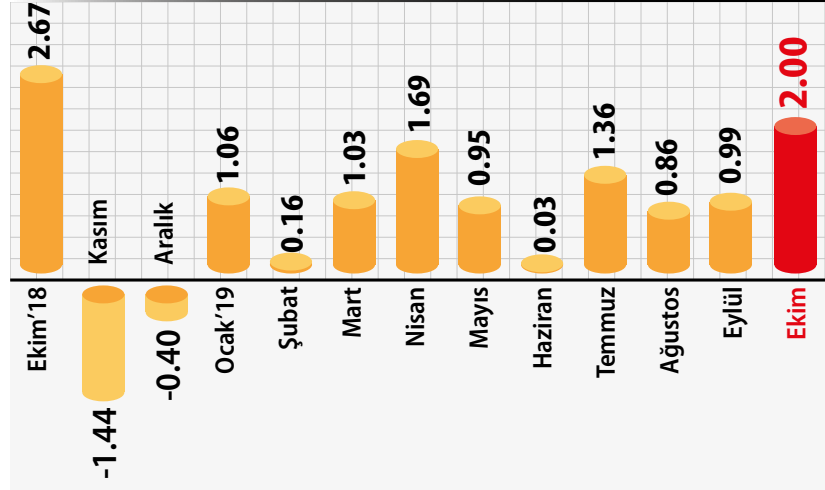
Yıllık bazda ağırlığı yüksek olan harcama gruplarında fiyat artışlarının sınırlı kalması dikkat çekti. Baz etkisiyle birlikte Ekim ayında yıllık enflasyon yüzde 8,55'e geriledi. Ekim ayı itibariyle gıda fiyatları yıllık artışı yüzde 7,55, ulaştırmada 1,36; konutta 9,7 oranında oldu. Bu üç gruptaki sınırlı fiyat artışları yıllık ve aylık bazdaki fiyat artışlarını da geri çekiyor. Ekim ayı itibariyle yıllık bazda en fazla fiyat artışı gören harcama grubu yüzde 43,6 ile alkollü içecekler, yüzde 14,24 ile sağlık, yüzde 14,2 ile eğitim, yüzde 13,71 ile oteller ve yüzde 13,43 ile çeşitli mal ve hizmetler oldu.

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'de (B endeksi) 2019 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre endeks 1,58; bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 9,66; bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7,64 arttı.

### ÜFE ve yeniden değerlendirme

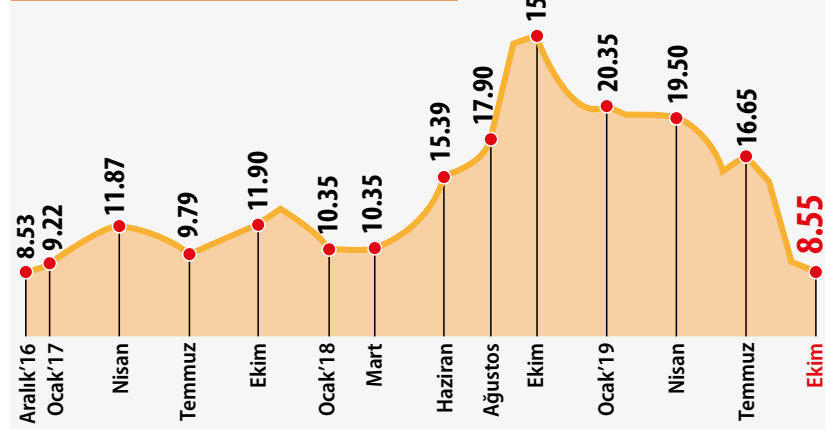
Üretici fiyatları Ekim ayında yüzde 0,17 arttı ve yıllık bazda üretici fiyat artışı yüzde 1,7'ye kadar geriledi. Bir önceki ayda yıllık üretici fiyat artışı yüzde 2,45 seviyesindeydi. Aralık ayına göre artış ise yüzde 6,71 düzeyinde kaldı. Ekim ayı verileriyle birlikte yeniden değerlendirme oranı da belli oldu. Vergi Usul Kanunu gereği, Ekim ayı 12 aylık ortalamalara göre yurt içi fiyat artışı, yeniden değerlendirme oranı olarak kabul ediliyor. Bu oran Ekim 2019'da yüzde 22,58 olarak ölçüldü. Ekim ayında aramalı fiyatları yüzde 0,39 oranında

### AYLIK ENFLASYON ORANLARININ SEYRİ (EKİM, TÜFE, %)

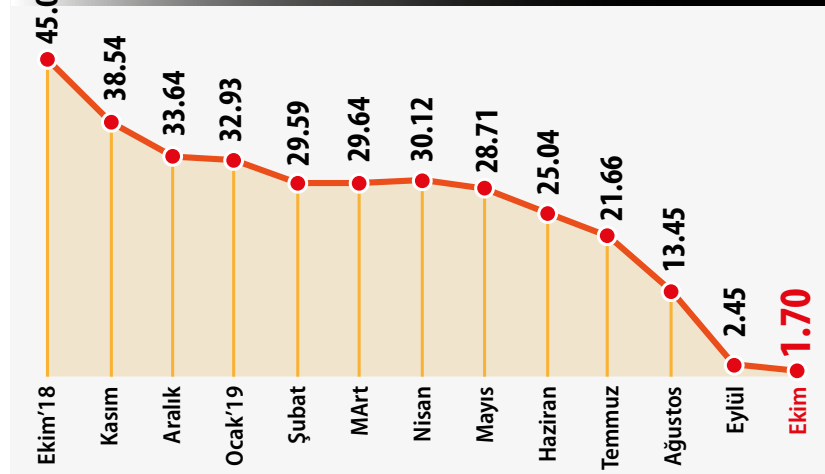


### YILLIK TÜKETİCİ ENFLASYONU (TÜFE, %)

TÜFE EKİMDE 8.55'E GERİLEDİ



### YILLIK ÜRETİCİ ENFLASYONU (Yİ-ÜFE%)



düşerken, dayanıklı tüketim mallarında 1,02 ve dayanıksız tüketim mallarında 0,15 artış oldu. Enerji fiyatları ise yüzde 1,49 ile en yüksek artış gören grup oldu.

# Ocak-Ekim döneminde bütçe açığı 100,7 milyar TL

**H**azine ve Maliye Bakanlığı Ekim dönemi bütçe gerçekleştirmelerine göre, merkezi yönetim bütçesi Ekim 2019'da 14,9 milyar TL açık verdi. Böylece Ocak-Ekim dönemi bütçe açığı 100,7 milyar TL oldu. Yılsonu revize bütçe açık hedefi 125 milyar TL olarak belirlenmişti. Başlangıç bütçe açık hedefi ise 86 milyar TL düzeyindeydi. Ekim ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 5,2 artarak 65,4 milyar TL, giderler ise yüzde 18,9 artarak 80,3 milyar TL oldu. 2018 Ocak-Ekim'de 2,5 milyar TL faiz dışı fazla verilirken, 10 ayda 12,4 milyar TL faiz dışı açık oluştu.

Ekim ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 5,2 artarak 65,4 milyar TL, giderler ise yüzde 18,9 artarak 80,3 milyar TL oldu. 2018 Ekim ayında yaklaşık 1 milyar 158 milyon lira faiz dışı açık veren bütçede bu yılın aynı ayında 8 milyar 72 milyon liralık faiz dışı açık oluştu. Merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen toplam 960 milyar 976 milyon liralık ödenekten geçen ay 80 milyar 279 milyon lira harcama yapıldı. Geçen yılın aynı ayında bu rakam 67 milyar 526 milyon lira olarak gerçekleşmişti. Geçen ay faiz hariç bütçe giderleri için öngörülen toplam 843 milyar 659 milyon lira ödeneğin yüzde 8,7'si kullanılarak 73 milyar 455 milyon lira harcandı.

Ekim ayında personel giderleri, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 23,6 artarak 21 milyar 781 milyon lira olarak gerçekleşti. Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri ekimde geçen yılın aynı ayına göre yüzde 24 artarak 3 milyar 648 milyon lira oldu ve bütçede öngörülen 43 milyar 375 milyon lira ödeneğin yüzde 8,4'ü harcandı. Mal ve hizmet alım giderleri için bütçede öngörülen 67 milyar 551 milyon liralık ödeneğin yüzde 13,2'si Ekim ayında kullanıldı. Söz konusu ayda mal ve hizmet alımı gideri, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 51,9 artarak 8 milyar 938 milyon lirayı buldu.

Cari transferler ise

geçen yılın aynı ayına göre; yüzde 19,8 artarak 30 milyar 371 milyon lira oldu. Bütçede öngörülen 391 milyar 337 milyon lira ödeneğin yüzde 7,8'i harcandı. Söz konusu ayda, sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderleri için 15 milyar 999 milyon lira transfer yapıldı. Sosyal güvenlik primi işveren hissesinin 5 puanlık kısmının Hazine tarafından ödenmesi amacıyla gerçekleştirilen transfer tutarı ise 1 milyar 779 milyon lira olarak kayıtlara geçti. Cari transferler içinde yer alan tarımsal destekleme ödemeleri 340 milyon lira, mahalli idare payları 6 milyar 56 milyon lira olarak kaydedildi.

Ekimde 6 milyar 254 milyon lira sermaye gideri oluşurken, 983 milyon lira sermaye transferi yapıldı. Borç verme giderleri ise 1 milyar 479 milyon lira oldu. Faiz giderleri Ekim'de geçen yılın aynı ayına göre yüzde 61,5 artarak 6 milyar 824 milyon lira olarak kayıtlara geçti.

## Bütçe gelirleri yüzde 5,2 arttı

Bütçe geliri geçen yılın ekim ayına göre, yüzde 5,2 artarak 65 milyar 383 milyon lira oldu. Bu dönemde vergi gelirleri tahsilatı yüzde 12,5 artışla 54 milyar 586 milyon lira olarak gerçekleşti. Vergi türleri itibarıyla gerçekleştirmelere bakıldığında, ekimde geçen yılın aynı ayına göre, özel tüketim vergisi yüzde 43,4, gelir vergisi yüzde 12,9, damga vergisi yüzde 7,4, ithalde alınan katma değer vergisi yüzde 5,9, banka ve sigorta muameleleri vergisi ile harçlar yüzde 4,7 artarken, kurumlar vergisi yüzde 57,7 ve dahilde alınan katma değer vergisi yüzde 5,9 azaldı. Diğer vergiler tahsilatı ise yüzde 16,3 yükseldi.

Milyon TL	Ocak-Ekim		Değişim Oranı (%)
	2018	2019	
Bütçe Giderleri	671.070	819.905	22,2
Faiz Hariç Giderler	606.425	731.593	20,6
Faiz Giderleri	64.645	88.312	36,6
Bütçe Gelirleri	608.960	719.190	18,1
Vergi Gelirleri	507.855	539.879	6,3
Bütçe Dengesi	-62.110	-100.714	-62,2
Faiz Dışı Denge	2.535	-12.403	-589,3

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı



## İZMİR'İN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
<b>NÜFUS-GOÇ</b>									
Nüfus (Bin)	3.624	3.662	4.061	4.113	4.168	4.223	4.279	4.320	-
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	4,8	4,8	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	-
Nüfus Artış Hızı (%)	4,1	10,1	13,8	12,7	13,4	13,1	13,2	9,5	-
TR Nüfus Artış Hızı (%)	13,5	12,0	13,7	13,3	13,4	13,5	12,4	14,7	-
Net Göç Hızı (%)	2,26	2,46	3,45	5,6	5,0	5,6	5,8	3,0	-
<b>İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	55	58	59	59	61	59	62	59	-
<b>İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.410	1.424	1.514	1.504	1.483	1.566	1.611	1.663	-
Sanayi İstihdamının Payı (%)	30,7	31,6	31,8	31,7	32,0	33,0	31,1	32,4	-
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	422	432	490	466	470	513	524	540	-
Kadın İstihdamının Oranı (%)	29,9	30,3	32,4	31,0	28,3	30,7	32,5	32,5	-
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	243	247	276	243	262	254	263	265	-
İşsizlik Oranı (%)	14,7	14,8	15,4	13,9	15,0	14,0	14,0	13,8	-
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	16,2	15,9	17,0	15,0	16,1	15,2	15,1	14,6	-
<b>ENFLASYON (%)</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/10
TÜFE (yıllık)	10,15	6,03	7,94	8,54	9,83	8,93	13,1	20,4	9,4
<b>DIŞ TİCARET (Milyon \$)</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/9
İhracat	8.072	8.659	9.484	9.624	8.308	8.370	9.256	10.238	7.527
İthalat	10.621	10.577	10.367	9.950	8.846	8.809	9.849	9.118	5.668
Dış Ticaret Dengesi	-2.550	-1.918	-883	-326	-538	-439	-593	1.120	1.859
İhracatçı Firma Sayısı (Adet)	4.107	4.269	4.438	4.226	4.529	4.600	4.875	5.092	-
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6,0	5,7	6,1	6,1	5,8	5,9	5,9	6,1	5,9
<b>KAPASİTE KULLANIMI (%)</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/IV	2019/III
Kapasite Kullanım Oranı	70	63	60	55	64	63	67	61	61
<b>PROTESTOLU SENETLER</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/9
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	31.131	38.952	43.347	43.406	44.232	47.497	45.646	46.690	38.883
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	3,4	3,6	4,0	4,3	4,4	4,7	4,9	5,0	5,4
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	245	367	463	510	571	775	740	985	860
<b>TEŞVİKLİ YATIRIMLAR</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/9
Belge Adedi	188	209	215	186	208	230	431	326	170
Yatırım (Milyon TL)	2.443	9.042	1.655	4.016	3.145	1.810	7.569	13.120	3.431
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,55	15,66	1,76	6,5	3,1	1,9	4,3	8,3	3,9
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	3,2	2,8	2,2	5,2	4,9	1,9	10,0	5,9	4,0
<b>ENERJİ TÜKETİMİ</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/7
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm <sup>3</sup> )	2.736	2.704	2.739	2.327	3.214	4.299	4.508	4.336	2.635
<b>MALİ / FINANS</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/10
Bütçe Gelir/Gider	4,05	4,34	4,36	4,20	4,28	4,2	4,5	4,6	6,6
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	10,86	11,77	11,14	10,54	11,1	11,4	11,8	12,0	12,8
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	102,5	110,2	123,9	122,2	120,6	111,5	121,4	110,5	105,4
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	5,8	5,7	5,5	5,2	5,6	5,7	5,7	5,8	5,7
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	6,1	5,9	6,0	5,2	5,2	4,9	5,2	5,0	5,1
<b>KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	1,67	1,59	2,29	2,62	2,63	2,30	2,9	1,9	-
<b>KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/9
Kurulan Şirket Sayısı	3.277	2.112	2.928	3.414	4.027	3.962	4.627	4.977	3.523
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,1	5,7	6,0	5,9	6,0	6,2	6,3	5,8	5,9
Kapanan Şirket Sayısı	943	1.094	1.095	991	740	644	832	799	549
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	7,2	7,7	7,0	7,1	6,1	5,8	6,2	6,4	6,3
<b>YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/11	2019/1
Yabancı Sermayeli Firma Sayısı	1.682	1.800	1.944	2.100	2.239	2.422	2.568	2.646	-
Yabancı Serm. Firmaların TR İçindeki Payı (%)	5,7	5,5	5,3	5,1	4,8	4,6	4,4	4,0	-
<b>MARKA-PATENT SAYISI</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/9
Marka Tescil Sayısı (Adet)**	2.146	3.234	4.096	4.366	4.323	5.928	5.398	5.460	5.089
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,0	6,2	6,0	6,0	6,2	7,1	6,9	6,7	6,3
Patent Tescil Sayısı (Adet)**	31	42	59	55	86	96	77	135	235
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3,7	4,1	4,7	4,2	5,0	5,4	3,9	4,8	5,5
<b>TURİZM</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/9
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.370	1.368	1.407	1.294	1.201	672	762	946	1.033
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4,4	4,4	4,2	3,6	3,3	2,5	2,4	2,4	2,8
<b>TARIMSAL ÜRETİM</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	3.648	4.100	3.652	5.024	5.940	7.508	7.598	8.103	-
Bitkisel Üretimin TR İçindeki Payı (%)	4,1	4,7	3,9	5,1	5,0	6,4	5,7	5,1	-
<b>İŞ KAZALARI</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/10
İş Kazasında Olanların TR İçindeki Payı (%)	7,5	5,6	6,0	2,6	5,1	3,7	4,7	3,4	4,5
<b>MOTORLU KARA TAŞITLARI</b>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/9
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,3	6,2	6,1	6,1	6,0	6,0	6,0	6,1	6,1

\*Çeyreklik açıklanmakta olup, III. çeyrek verileridir. \*\*Aylık bazda olanlar tescil değil, başvuru verileridir.

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, TOBB, TPMK, T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI, ISO

## TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

	2015	2016	2017	2018	2019/İ	2019/İİ
<b>BÜYÜME</b>						
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	2.338.647	2.608.526	3.106.537	3.724.388	921.063	1.024.226
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon \$)	861.467	862.744	851.046	789.043	171.549	174.579
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	6,1	3,2	7,4	2,8	-2,4	-1,5
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	5,9	3,8	9,1	1,1	-4,2	-3,3
<b>İŞGUCU VE İSTİHDAM</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>Ağu.19</b>
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	25.933	26.621	27.205	28.189	28.738	28.529
İstihdam Oranı (%)	45,5	46,0	46,3	47,1	47,4	46,3
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.853	3.057	3.330	3.454	3.537	4.650
İşsizlik Oranı (%)	9,9	10,3	10,9	10,9	11,0	14,0
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12,0	12,4	13,0	13,0	12,9	16,7
<b>ENFLASYON (%)</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>Eki.19</b>
Yİ-ÜFE (yıllık)	6,36	5,71	9,94	15,47	33,64	1,70
YD-ÜFE (yıllık)	2,63	10,9	17,73	19,75	33,45	-2,88
TÜFE (yıllık)	8,17	8,81	8,53	11,92	20,30	8,55
<b>DIŞ TİCARET (Milyon \$)</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>Oca.-Eyl.19</b>
İhracat	157.610	143.889	142.544	157.020	168.023	125.765
İthalat	242.177	207.234	198.617	233.800	223.039	148.428
Dış Ticaret Dengesi	-84.567	-63.395	-56.073	-76.780	-55.016	-22.664
Cari İşlemler Dengesi	-43.597	-32.118	-32.615	-47.100	-27.813	3.687
<b>TEŞVİKLI YATIRIMLAR</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>Oca.-Eyl. 19</b>
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	69.292	100.870	183.650	164.698	164.698	88.304
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	3.756	4.409	5.040	7.392	5.895	3.666
<b>KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>Oca.-Eyl.19</b>
Kurulan Şirket Sayıları	126.635	114.691	106.447	118.021	121.460	77.926
Kapanan Şirket Sayıları	39.051	32.762	31.928	32.706	32.569	23.729
<b>ULUSLARARASI DOĞRUDAN YABANCI SERMAYELİ YATIRIMLAR</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>Ağu.19</b>	<b>Oca.-Ağu. 19</b>
Şirket Sayısı (Adet)	5.556	5.568	6.374	9.336	-	-
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	12.093	7.525	7.401	6.698	666	4.282
<b>DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>Ağu.19</b>
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-179,2	-189,7	-205,8	-212,1	-201,4	-183,2
<b>BORÇLANMA (Milyar \$)</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019/İİ</b>
Dış Borç Stoku	405,3	399,7	408,7	454,3	444,9	446,9
Kamu	121,3	116,6	123,3	136,4	140,6	146,1
Özel	281,6	281,7	284,6	317,2	298,4	294,3
<b>KREDİLER (Milyar \$)</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019/İ</b>	<b>2019/İİ</b>	<b>Eyl.19</b>
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	218,1	239,7	225,5	221,3	214,3	207,2
<b>SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>Eyl.19</b>
Toplam Sanayi	5,7	5,8	3,4	8,9	1,8	3,4
İmalat Sanayi	6,3	6,2	3,4	9,0	1,5	3,4
<b>KAPASİTE KULLANIMI (%)</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>Eki.19</b>
Kapasite Kullanım Oranı	75,0	76,8	77,4	78,5	76,8	76,4
<b>GÜVEN ENDEKSLERİ</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>Eki.19</b>
Reel Kesim Güven Endeksi	104,6	103,5	105,2	104,9	101,4	100,9
Tüketici Güven Endeksi	72,5	66,7	69,3	68,6	67,0	57,0
Ekonomi Güven Endeksi	100,8	98,4	96,8	100,2	91,7	89,8
<b>SANAYİ CİRO ENDEKSİ</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>Eyl.19</b>
Sanayi Ciro Endeksi (Yıllık Ortalama Takv. Etk. Arındırılmış)	90,0	100,0	109,0	141,1	184,2	220,0
<b>Elektrik Enerjisi</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>Oca.-Ağu.19</b>
Elektrik Enerjisi Üretimi (Bin) (Mwh)	251.962	261.783	292.575	272.564	295.668	196.457
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Bin) (Mwh)	257.220	265.724	212.329	225.714	233.610	152.356
<b>MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>Oca.-Eki.19</b>
Bütçe Dengesi	-23.370	-23.525	-29.258	-47.373	-72.615	-100.714
<b>PROTESTOLU SENET</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>Oca.-Eyl.19</b>
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.004	1.000	1.017	940	938	716
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	8.221	10.081	12.288	12.686	18.737	15.841
<b>KARŞILIKSIZ ÇEK (Bin Adet)</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>Oca.-Eyl.19</b>
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi	674	776	778	435	589	457
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi	240	232	239	134	132	98
<b>BORSA VE DÖVİZ</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>Eki.19</b>
BIST 100 Endeksi	76.306	79.901	77.587	100.439	101.782	98.469
Dolar/TL	2,19	2,72	3,02	3,65	4,81	5,70

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TEİAŞ-EPDK



teknofset



Bizim işimiz matbaacılık  
ama asıl işimiz  
gelişim ve inovasyon.

**Çünkü biliyoruz ki,  
yeni yönlerle giden  
eski yol yoktur.**

 **teknofset**



5632 Sokak No: 26  
Çamdibi – İzmir  
T: 0232 458 58 09  
teknofset@gmail.com  
www.teknofset.com



# Türkiye'nin en büyük mutfağı

100 bin kişilik üretim kapasitesi... 1000 kişilik uzman kadro... 300'e yakın dağıtım noktası...  
**Bortar Group** yenilikçi vizyonu, dinamik yapısı, insana ve teknolojiye yaptığı yatırımlarla  
her geçen gün gelişmeye ve büyümeye devam ederek  
'Dünya'nın en büyük mutfağı' olmaya aday!

